

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om komplettering av en EU-förordning som gäller tillhandahållande och distribution av en paneuropeisk privat pensionsprodukt samt till lagar om ändring av lagen om Finansinspektionen och av försäkringsbolagslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om komplettering av en EU-förordning som gäller tillhandahållande och distribution av en paneuropeisk privat pensionsprodukt. Den nya lagen innehåller bestämmelser som är nödvändiga för tillämpningen i Finland av EU-förordningen om en paneuropeisk privat pensionsprodukt. Genom de föreslagna bestämmelserna utesluts bland annat de sektorspecifika bestämmelser som inte ska tillämpas på tillhandahållande av PEPP-produkter. Vidare preciseras bestämmelserna om skadeståndsansvar och yrkeskompetens hos dem som tillhandahåller PEPP-produkter.

I propositionen föreslås även att lagen om Finansinspektionen ändras så att det i lagen föreskrivs om Finansinspektionens behörighet att övervaka tillhandahållandet av PEPP-produkter i Finland samt om Finansinspektionens rätt att påföra en påföljdsavgift vid överträdelse av bestämmelserna om tillhandahållande av PEPP-produkter.

Det föreslås att försäkringsbolagslagen ändras så att vissa indexbundna eurobelopp justeras i enlighet med ett tillkännagivande i EU:s officiella tidning.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 22 mars 2022. Ändringen av försäkringsbolagslagen träder dock först i kraft den 18 oktober 2022.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Beredning	4
1.2.1 Beredningen av EU-rättsakten	4
1.2.2 Behandlingen av ärendet i riksdagen	5
1.2.3 Beredningen av propositionen	6
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll	7
2.1 PEPP-förordningens målsättning	7
2.2 PEPP-förordningens huvudsakliga innehåll	7
2.2.1 Förordningens syfte, definitioner, tillämplig lagstiftning och PEPP-avtal	7
2.2.2 Ansökan om registrering, registrering och avregistrering av en PEPP-produkt och rätt att tillhandahålla en PEPP-produkt	8
2.2.3 PEPP-produktens tillhandahållande och portabilitet över gränserna	10
2.2.4 Krav som gäller förfarandet vid tillhandahållande av PEPP-produkten och de uppgifter som ska lämnas kunden	11
2.2.5 Investerarskydd	14
2.2.6 Bestämmelser om intjäningsfasen	15
2.2.7 PEPP-spararens val och byte av investeringsalternativ samt byte av PEPP-sparinstitut	16
2.2.8 Bestämmelser som gäller utbetalningsfasen	17
2.2.9 Tillsyn	18
2.2.10 Påföljder	19
2.2.11 Slutbestämmelser	21
2.3 Det huvudsakliga innehållet i kommissionens förordningar som antagits med stöd av PEPP-förordningen	21
2.3.1 Teknisk tillsynsstandard om kostnader, avgifter och riskreduceringstekniker	22
2.3.2 Teknisk genomförandestandard om tillsynsrapportering	28
2.3.3 Förordning som gäller konvergens i tillsynen	30
2.3.4 Förordning som gäller Eiopas produktintegreringen	30
3 Nuläge och bedömning av nuläget	31
3.1 Förordningens syfte, definitioner och PEPP-avtal	34
3.2 Påföljder	34
3.3 Slutbestämmelser	36
3.4 Översyn av vissa eurobelopp i försäkringsbolagslagen	36
4 Förslagen och deras konsekvenser	37
4.1 De viktigaste förslagen	37
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	37
5 Alternativa handlingsvägar	38
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	38
5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater	39
6 Remissvar	39
7 Specialmotivering	41

RP 229/2021 rd

7.1 Lag om komplettering av en EU-förordning som gäller tillhandahållande och distribution av en paneuropeisk privat pensionsprodukt.....	41
7.2 Lagen om Finansinspektionen.....	47
7.3 Lag om ändring av 1 kap. 3 b §, 11 kap. 4 § och 31 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen	49
8 Ikraftträdande.....	49
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	49
9.1 Registrering av PEPP-produkten ett krav för tillhandhållandet	49
9.2 Påförande av påföljdsavgifter	51
LAGFÖRSLAG	53
1. Lag om komplettering av en EU-förordning som gäller tillhandahållande och distribution av en paneuropeisk privat pensionsprodukt.....	53
2. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	56
3. Lag om ändring av försäkringsbolagslagen	59
BILAGA	61
PARALLELLTEXTER	61
2. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	61
3. Lag om ändring av försäkringsbolagslagen	66

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Människor har ett allmänt behov att uppnå tillräcklig ekonomisk trygghet med tanke på ålderdomen. För de flesta människor erbjuder lagstadgade ålderspensioner eller yrkespensioner en grund för uppehållet när de blir äldre. De som kan eller vill komplettera sitt lagstadgade eller yrkesrelaterade pensionsskydd kan välja bland en stor mängd olika placeringsalternativ. Privata pensionsprodukter är ett alternativ. Marknaden för privata pensionsprodukter i EU ligger i huvudsak i händerna på nationella aktörer. Det gränsöverskridande utbudet är ringa. Detta beror bland annat på att pensionssparprodukter beskattas nationellt, eftersom beskattningen av fysiska personer inte omfattas av EU:s kompetens, och på att pensionssparprodukter ofta är förenade med skatteincitiv. Sålunda inverkar nationella skattebestämmelser väsentligt på utformningen av avtalsvillkor och utbudet av produkter på marknaden. Flytt av pensionssparprodukter mellan medlemsstaterna har dessutom begränsats genom skattebestämmelser och inte ens för en pensionssparare som flyttar från en medlemsstat till en annan är det administrativt enkelt att flytta pensionssparprodukter. Vid flytt av försäkringsbesparingar är det i praktiken fråga om återköp av försäkringen. En person som har arbetat i flera medlemsstater kan ha flera privata pensionsprodukter.

1.2 Beredning

1.2.1 Beredningen av EU-rättsakten

Enligt kommissionen gör den fragmenterade privata pensionsmarknaden i EU att privata pensionssparinstitut inte kan maximera riskspridning, innovation och stordriftsfördelar. Detta minskar valmöjligheterna när det gäller pensionssparprodukter och produkternas attraktivitet och leder till ökade kostnader. Det bidrar också till en brist på likviditet och djup på kapitalmarknaden.

Enligt kommissionen är egenskaperna hos vissa befintliga privata pensionsprodukter och förfarandena när de tillhandahålls otillfredsställande. Brister hänför sig exempelvis till förfarandena för att tillhandahålla produkter, pensionssparinstitutens investeringspolicy, byte av pensionssparinstitut eller besparingars flyttbarhet. Bristerna i tillhandahållandet av privata pensionsprodukter och avtalsvillkoren innebär att privata pensionsprodukter är inte lika ekonomiskt överkomliga överallt i EU. Enligt kommissionen behöver pensionssparare ett större urval av trygga privata pensionsprodukter.

Med beaktande av de huvudsakliga mål och aspekter som beskrivs ovan har kommissionen den 20 juni 2019 antagit förordningen om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (eng. Pan-European Personal Pension, PEPP) (EU) 2019/1238. Vid sidan av förordningen har kommissionen antagit en rekommendation om den skattemässiga behandlingen av privata pensionsprodukter, inbegripet den europeiska privata pensionsprodukten (PEPP). Kommissionen (C(2017)4393) och Europaparlamentet [2018/2002(INI), antagen i plenum 4.4.2019] har uppmuntrat medlemsstaterna att bevilja bland annat PEPP-produkter skattelättnader.

Målen för kommissionens förslag hänför sig till att pensionssparare ska ha ett mångsidigare utbud av sparprodukter att välja mellan och att pensionsavtal ska kunna tillhandahållas och flyttas mellan medlemsländerna i enlighet med vissa gemensamma EU-bestämmelser. Kommissionen har samtidigt strävat efter att kanalisera pensionssparares tillgångar från kontanter

och kortfristiga konton till långsiktiga investeringsobjekt som erbjuder bättre avkastningsmöjligheter på finansmarknaden. På så vis stödjer förslaget också målen för kapitalmarknadsunionen.

Avsikten med regeringens proposition är att utfärda nationella bestämmelser som kompletterar PEPP-produkten, och målen för denna proposition sammanfaller således i princip med målen för PEPP-förordningen. Eftersom det i princip är fråga om direkt tillämplig EU-lagstiftning, föreslås i regeringens proposition endast de nödvändiga nationella bestämmelser som behövs för att tillämpa förordningen i Finland.

1.2.2 Behandlingen av ärendet i riksdagen

Utkastet till PEPP-förordning har behandlats i riksdagen utifrån statsrådets U-skrivelse 55/2017 rd.

Enligt *statsrådet* är ökningen av utbudet samt diversiteten av olika pensionsbesparingsalternativ samt ökningen av konkurrensen och utvecklingen av kapitalmarknadsunionen som en följd av detta utgångsmässigt understödjansvärt. Statsrådet har ansett det viktigt att projektet inte leder till incentiv för att gå i pension i förtid, vilket skulle vara emot de målsättningar för att förlänga arbetskarriärerna som ställts för det finska pensionssystemet. En tilläggsprodukt borde vara ett komplement till det lagstadgade pensionsskyddet och inte ersätta det till någon del.

Statsrådet har understrukt vikten av att säkerställa rättvisa konkurrensvillkor för aktörer som enligt förordningen ska ha rätt att tillhandahålla PEPP-produkter. Till exempel det att PEPP-sparinstitutet ska kunna erbjuda skydd även för biometrisk risk, som ingår i förslaget till förordning, har kunnat accepteras av statsrådet enbart i det fall att solvenskraven för försäkring ska tillämpas när skyddet erbjuds även när PEPP-sparinstitutet är ett annat företag än ett försäkringsföretag.

Statsrådet har också ansett det viktigt att säkra ett högt konsumentskydd, såsom rätten för pensionsspararen att flexibelt byta serviceproducent med beaktande av sin livssituation.

I fråga om kommissionens rekommendation har statsrådet funnit det förståeligt att medlemsstaterna borde bevilja PEPP-produkterna liknade skattebehandling som för motsvarande nationella pensionsbesparingsprodukter. Statsrådet anser att eftersom beskattningen även i fortsättningen kommer att baseras på nationella bestämmelser ska verkställigheten av beskattningen inte till någon del knytas till denna förordning eller till andra bestämmelser som utfärdas med stöd av den.

Riksdagens ekonomiutskott har i sitt utlåtande 44/2017 rd ansett att statsrådets ståndpunkt är motiverad och omfattat den men lyfte i sitt utlåtande fram vissa oroväckande element i förslaget. När det gäller huvudlinjerna och detaljerna i kommissionens förslag hänförde sig oron till målsättningarna, juridiska osäkerhetsfaktorer, tillämplig lagstiftning och tvistlösning, konkurrens och optimal kapitalallokering, investeringar, uttag av besparingar och tillsyn.

Utskottet har påpekat att pensionsskyddet för utvecklas genom att främja alla delfaktorer som inverkar på pensionsskyddet; punktvis reglering eller exceptionell skattebehandling av utvalda instrument kan leda till deloptimering av intjänat pensionsskydd på bekostnad av systemet som helhet och till orättvisa utgångspunkter för konkurrens mellan olika investeringsprodukter. Ekonomiutskottet har, trots att utgångspunkterna och målen för PEPP-förslaget är understödjansvärda, ansett att detaljerna kan föra pensionssparandet i en riktning som inte är särskilt gynnsam för icke professionella investerare.

Enligt ekonomiutskottet efterlämnar kommissionens förslag stora oklarheter beträffande förhållandet mellan den föreslagna regleringen och övrig sektorsspecifik reglering. Ekonomiutskottet har betonat att för att förslaget ska kunna godkännas krävs det betydligt klarare reglering än kommissionens förslag, för att till exempel pensionssparinstitutens skyldigheter samt informationen till spararna och produkternas jämförbarhet ska förbättras.

Enligt ekonomiutskottet borde i fråga om paneuropeiska pensionsprodukter tillämpas lagen i det land där pensionsspararen har sin hemort. Likaså borde tvistlösningsforum bestämmas enligt konsumentens boningsort.

Ekonomiutskottet har ansett att det inte motiverats varför det är tillåtet att byta investeringsalternativ och PEPP-sparinstitut med högst fem års mellanrum och att detta skadar en optimal kapitalallokering, eftersom kapital blir bundet såhär lång tid i investeringsobjekt som eventuellt visar sig vara dåliga. Ekonomiutskottet har ansett att pensionssparinstitut eller investeringsalternativ borde kunna bytas årligen. Enligt ekonomiutskottet står tidsgränserna på fem år på det hela taget i konflikt med kraven på likvida investeringar.

Enligt ekonomiutskottet kan ett litet utbud av investeringsalternativ i praktiken leda till att de produkter som tillhandahålls pensionssparare utformas till generiska paket.

Ekonomiutskottet har påpekat att pensionsspararna inte utgör en enhetlig grupp, vars förmåga att bedöma och vilja att ta den risk som hänför sig till investeringsprodukter på motsvarande sätt skulle vara homogen. Genom exakta informations- och andra förpliktelser för pensionssparinstituten bör det ses till att en investerare som fattar beslut känner till de risker som hänför sig till produkten, huruvida kapitalet är tryggt och grundar sig utbetalning eller uttag av besparingar direkt på det investerade kapitalet och dess avkastning eller på någon annan förbindelse.

Enligt ekonomiutskottet borde den mest centrala delen i förslaget, dvs. uttag av besparingar i den paneuropeiska sparprodukten, vara enhetligt reglerad.

Ekonomiutskottet har fäst uppmärksamhet vid att de som administrerar en PEPP-produkt är finansiella aktörer som auktoriserats av det egna hemlandets tillsynsmyndighet, så att en PEPP-produkt ska godkännas av en annan myndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) kan leda till en process med onödigt många skikt. Särskilt för små och medelstora aktörer kunde hemlandets tillsynsmyndighet vara en ändamålsenligare tillståndsmyndighet.

Stora utskottet godkände riksdagens ståndpunkt SuVEK 107/2017 vp. Stora utskottet har omfattat statsrådets ståndpunkt i enlighet med ekonomiutskottets utlåtande.

1.2.3 Beredningen av propositionen

Social- och hälsovårdsministeriet har inlett beredningen av regeringens proposition i början av 2020. Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag tillsammans med experter från finansministeriet, justitieministeriet, Finansinspektionen, Finans Finland FA och FINE. Målet har varit att få till stånd minimibestämmelser för att PEPP-förordningen ska kunna tillämpas på ändamålsenligt sätt i Finland.

Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (i fortsättningen också Eiopa) har publicerat teknisk vägledning för kommissionen i augusti 2020. Rapporten innehåller förslag till EU-bestämmelser på lägre nivå, vilkas innehåll presenteras mer ingående nedan (se avsnitt

2.3). Eiopas målsättning har varit att utarbeta sin vägledning så att en PEPP-produkt som tillhandahålls PEPP-sparare ska vara ett enkelt, genomskådligt, kostnadseffektivt och tillförlitligt alternativ vid pensionssparande. Enligt Eiopa understödde en stor grupp berörda aktörer förslagen under remissbehandlingen och i konsumenttestfasen, särskilt vad gäller de principiella informationsskyldigheterna, där det betonas att de risker som är förknippade med pensionssparande måste presenteras på ett sanningsenligt sätt och att sparmålen måste vara ändamålsenliga med tanke på pensionsspararens ekonomiska situation. Enligt Eiopa meddelade aktörer i finans- och försäkringsbranschen ändå under remissbehandlingen att de inte tror att PEPP-basprodukter erbjuder några affärsmöjligheter med beaktande av till exempel de föreskrivna rådgivningsskyldigheterna och de maximala arvoden som får tas ut av kunderna. Enligt Eiopa kan de maximala arvoden förefalla låga i det inledande skedet av verksamheten, men under PEPP-produktens livscykel är det möjligt att produkten blir lönsam för pensionssparinstituten. Enligt Eiopa bör de möjligheter som digitaliseringen och elektroniskt tillhandahållande erbjuder granskas ytterligare (Eiopas brev till kommissionen 14.8.2020, EIOPA-20/499).

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

2.1 PEPP-förordningens målsättning

Genom PEPP-förordningen varken ersätts eller harmoniseras gällande nationella lagstadgade, frivilliga kollektiva eller individuella pensionssystem, utan målet är att skapa en pensionsprodukt som förenhetligar utbudet och är ändamålsenlig för sådana pensionssparare som arbetar i olika medlemsstater under sina yrkeskarriärer. Pensionsprodukten vore mera öppen för konkurrens än de nuvarande produkterna även efter ingånget avtal. Genom att främja utvecklingen av pensionssparprodukter kan man bidra till att svara på de utmaningen som den åldrande befolkningsstrukturen medför och erbjuda en ny betydande privat kapitalkälla för långsiktiga investeringar.

Syftet med PEPP-förordningen är att säkerställa ett tillräckligt konsumentskydd vad gäller PEPP-produktens grundläggande egenskaper. Strävan med regleringen är att ge att konsumenterna större möjligheter att välja mellan pensionssparinstitut. Konsumenterna ska vara medvetna om produktens grundläggande egenskaper, såsom kostnaderna, investeringsalternativen, flyttbarheten inom hela EU och möjligheten att byta pensionssparinstitut.

Syftet med PEPP-förordningens bestämmelser är att fastställa lika spelregler för olika pensionsparinstitut inom hela EU. Bestämmelserna innehåller emellertid tillräckligt flexibelt för att olika pensionssparinstitut ska kunna skräddarsy PEPP-produkter till sin affärsmodell. PEPP-produkten, inklusive rådgivning, kommer att kunna tillhandahållas online och kräver inget nätverk med filialer, vilket kommer att göra det lättare att ta sig in på marknaden. Passregler (s.k. passporting) gör det lättare för pensionssparinstitut att ta sig in på nya nationella marknader.

2.2 PEPP-förordningens huvudsakliga innehåll

2.2.1 Förordningens syfte, definitioner, tillämplig lagstiftning och PEPP-avtal

Enligt artikel 1 i PEPP-förordningen fastställs genom förordningen enhetliga regler för registrering, utveckling, distribution och tillsyn vad gäller privata pensionsprodukter som distribueras i unionen under beteckningen paneuropeisk privat pensionsprodukt eller PEPP-produkt.

I artikel 2 i PEPP-förordningen ingår de definitioner som används i förordningen. Centrala med tanke på de kompletterande nationella bestämmelserna är definitionerna av bland annat PEPP-

produkt (punkt 2), PEPP-sparinstitut (punkt 15), PEPP-distributör (punkt 16) och behörig nationell myndighet (punkt 18).

Enligt artikel 2.2 avses med - paneuropeisk privat pensionsprodukt eller PEPP-produkt en privat pensionsprodukt för långsiktigt sparande enligt ett PEPP-avtal, som erbjuds av ett finansiellt företag som är godkänt enligt artikel 6.1, och som en PEPP-sparare, eller en oberoende sammanslutning av PEPP-sparare på dess medlemmars vägnar, tecknar sig för inför sin eller deras pensionering, utan eller med mycket begränsade möjligheter till förtida uttag, och som är registrerat i enlighet med denna förordning. Enligt artikel 2.15 avses med PEPP-sparinstitut ett finansiellt företag enligt artikel 6.1 som har tillstånd att utveckla en PEPP-produkt och att distribuera denna PEPP-produkt. Enligt artikel 2.16 avses med PEPP-distributör ett finansiellt företag enligt artikel 6.1 som har tillstånd att distribuera PEPP-produkter som det själv inte har utvecklat, ett värdepappersföretag som erbjuder investeringsrådgivning eller en försäkringsförmedlare enligt definitionen i artikel 2.1 punkt 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97. Enligt artikel 2.18 avses med behöriga myndigheter de nationella myndigheter som utsetts av en medlemsstat för att utöva tillsyn över PEPP-sparinstitut eller PEPP-distributörer, beroende på vad som är tillämpligt, eller utföra de uppgifter som föreskrivs i denna förordning.

Enligt artikel 3 i förordningen ska registrering, utveckling, distribution och tillsyn av PEPP-produkter omfattas av PEPP-förordningen. När det gäller frågor som inte regleras i denna förordning tillämpas relevant sektorsspecifik unionsrätt, inbegripet motsvarande delegerade akter och genomförandeakter. Beträffande kompletterande nationella bestämmelser är det dessutom viktigt att beakta att registrering, utveckling, distribution och tillsyn av PEPP-produkter omfattas av de lagar som antagits av medlemsstaterna för tillämpningen av relevant sektorsspecifik unionsrätt och genomförande av åtgärder som specifikt avser PEPP-produkter samt av annan nationell rätt som är tillämplig på PEPP-produkter. På respektive PEPP-sparinstitut tillämpas den branschspecifika lagstiftning som utformas på det sätt som avses i artikel 3.

I artikel 4 i förordningen föreskrivs i detalj om de specifika uppgifter som ska ingå i PEPP-avtalet och som varje PEPP-sparinstitut ska lämna om PEPP-produkten. Till dem hör till exempel uppgifter om villkoren för ändring av investeringsalternativet, täckning av eventuella biometrisk risker, PEPP-pensionsförmånerna och former av utbetalningar samt om portabilitets- och bytesmöjligheter för PEPP-kontot (artikel 4.2 c–g). De specifika uppgifterna kompletterar de allmänna EU-bestämmelser och nationella bestämmelser som gäller genomförandet av den sektorsspecifika unionsrätten som gäller PEPP-sparinstitut och där det föreskrivs om de uppgifter som ska lämnas om produkten eller tjänsten.

2.2.2 Ansökan om registrering, registrering och avregistrering av en PEPP-produkt och rätt att tillhandahålla en PEPP-produkt

Förutsatt att en PEPP-produkt på ansökan har registrerats i det centrala offentliga register som Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten för (artikel 5), kan följande finansiella företag som auktoriserats eller registrerats få tillstånd att bedriva PEPP-verksamhet (artiklarna 6.1 och 10):

- a) Kreditinstitut som auktoriserats i enlighet med direktiv 2013/36/EU.
- b) Försäkringsföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 2009/138/EG (20) och som är verksamma inom direkt livförsäkring enligt artikel 2.3 i direktiv 2009/138/EG och bilaga II till det direktivet.

c) Tjänstepensionsinstitut som har auktoriserats eller registrerats i enlighet med direktiv (EU) 2016/2341 som enligt nationell rätt är auktoriserade och under tillsyn att tillhandahålla även privata pensionsprodukter. I sådant fall ska alla tillgångar och skulder som hänför sig till verksamheten avseende PEPP-produkter hållas fullständigt åtskilda, utan någon möjlighet att överföra dem till institutets övriga pensionsverksamhet

d) Värdepappersföretag som har auktoriserats i enlighet med direktiv 2014/65/EU och som tillhandahåller portföljförvaltning.

e) Investeringsbolag eller förvaltningsbolag som auktoriserats i enlighet med direktiv 2009/65/EG.

f) EU-baserade förvaltare av alternativa investeringsfonder (EU-baserad AIF-förvaltare) som är auktoriserade i enlighet med direktiv 2011/61/EU.

I artikel 6.2 i PEPP-förordningen föreskrivs det i detalj om de uppgifter som ska ingå i ansökan om registrering. Ansökan ska inges till den behöriga myndigheten. I punkterna 3–6 föreskrivs om det förfarande som ska iakttas vid den behöriga myndigheten samt om de uppgifter och handlingar och det beslut som ska inges till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten. De behöriga myndigheterna ansvarar för att det fattas ett beslut om registrering (artikel 6.4 och 6.5 andra stycket). Dessutom, om de behöriga myndigheterna inte beviljar registrering ska de utfärda ett motiverat beslut som kan överklagas (artikel 6.5 tredje stycket).

I artikel 8 i PEPP-förordningen föreskrivs det om villkor för avregistrering av en PEPP-produkt och de förfaranden som ska iakttas därvid. Enligt artikel 8.1 ska de behöriga myndigheterna utfärda ett beslut om avregistrering av PEPP-produkten

a) när PEPP-sparinstitutet uttryckligen avsäger sig registreringen,

b) när PEPP-sparinstitutet har beviljats registrering efter att ha lämnat falska uppgifter eller på annat sätt ha använt otillbörliga metoder,

c) när PEPP-sparinstitutet har överträtt denna förordning på ett allvarligt eller systematiskt sätt, eller

d) om PEPP-sparinstitutet eller PEPP-produkten inte längre uppfyller villkoren för beviljandet av registreringen.

Enligt artikel 8.2 ska beslutet meddelas Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten samt PEPP-sparinstitutet. Enligt artikel 8.3 ska Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten avregistrera PEPP-produkten och underrätta de behöriga myndigheterna om detta. I artikel 8.4 sägs att inom fem arbetsdagar efter mottagandet av en anmälan om avregistrering av en PEPP-produkt, inbegripet datumet för avregistreringen, ska de behöriga myndigheterna underrätta det sökande PEPP-sparinstitutet om detta. Enligt artikel 8.5 har PEPP-sparinstitutet inte längre rätt att erbjuda PEPP-produkten och PEPP-distributörer har inte längre rätt att distribuera PEPP-produkten från och med dagen för avregistreringen av PEPP-produkten i det centrala offentliga register som avses i artikel 13. I PEPP-förordningen föreskrivs emellertid inte alls vem eller vad som ska underrätta PEPP-distributören om avregistreringen av PEPP-produkten.

Med stöd av artikel 10.1 i PEPP-förordningen får de finansiella företag som avses i artikel 6.1 distribuera PEPP-produkter som de har utvecklat. De får också distribuera PEPP-produkter som

de inte har utvecklat, förutsatt att de följer den relevanta sektorslagstiftningen i enlighet med vilken de tillåts distribuera produkter som de inte har utvecklat. Med stöd av artikel 10.2 i PEPP-förordningen får försäkringsförmedlare som är registrerade och värdepappersföretag som auktoriserats för tillhandahållande av investeringsrådgivning distribuera PEPP-produkter som de själva inte har utvecklat.

Enligt artikel 11 i PEPP-förordningen ska PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer följa denna förordning samt även de relevanta aktsamhetsregler som är tillämpliga på dem i enlighet med de lagstiftningsakter som avses i artiklarna 6.1 och 10.2.

2.2.3 PEPP-produktens tillhandahållande och portabilitet över gränserna

PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer får tillhandahålla respektive distribuera PEPP-produkter inom en värmedlemsstats territorium med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, förutsatt att de följer relevanta regler och förfaranden och efter att ha anmält sin avsikt att öppna ett underkonto för denna värmedlemsstat (artiklarna 14 och 21). Med hjälp av underkontot kan PEPP-spararen följa inbetalningar och uttag inom medlemsstaten.

I artikel 15 föreskrivs separat om frihet att tillhandahålla tjänster och etableringsfrihet för tjänstepensionsinstitut och EU-baserade AIF-förvaltare. I artikel 15.1 föreskrivs om de uppgifter som ska lämnas till de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten. I artikel 15.2–4 föreskrivs om det förfarande som ska iakttas mellan de behöriga myndigheterna. Om de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten nekar till att översända uppgifterna till värmedlemsstatens behöriga myndigheter, ska ett sådant nekande, eller underlåtenhet, att lämna besked kunna prövas av domstol i PEPP-sparinstitutets hemmedlemsstat (artikel 15.2 andra stycket).

I artikel 16 föreskrivs om uppgiftsfördelningen mellan hemmedlemsstatens och värmedlemsstatens behöriga myndigheter. I artikel 16.1 sägs att om de behöriga myndigheterna i värmedlemsstaten har anledning att anse att en PEPP-produkt distribueras inom dess territorium eller att ett underkonto för den medlemsstaten har öppnats med överträdelse av de skyldigheter som följer av de tillämpliga regler som avses i artikel 3, ska de vidarebefordra sina iakttagelser till de behöriga myndigheterna i PEPP-sparinstitutets eller PEPP-distributörens hemmedlemsstat. Enligt artikel 16.2 ska hemmedlemsstatens behöriga myndigheter bedöma den information som mottagits enligt punkt 1. Därefter ska hemmedlemsstatens behöriga myndigheter i tillämpliga fall och utan dröjsmål vidta lämpliga åtgärder för att åtgärda situationen. De ska underrätta värmedlemsstatens behöriga myndighet om alla sådana åtgärder. I artikel 16.3 föreskrivs dessutom om befogenheter för värmedlemsstatens behöriga myndigheter att vidta lämpliga åtgärder i en situation där de åtgärder som vidtagits av hemmedlemsstatens behöriga myndigheter visar sig vara otillräckliga eller saknas, och PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören ändå fortsätter att distribuera PEPP-produkten på ett sätt som står i klart motsatsförhållande till värmedlemsstatens PEPP-sparares intressen eller till den korrekta funktionen för marknaden för privata pensionsprodukter i den medlemsstaten. Enligt artikel 16.4 har värmedlemsstatens dessutom befogenhet att vidta lämpliga och icke-diskriminerande åtgärder för att förhindra eller bestraffa oegentligheter som begåtts inom dess territorium, i situationer där omedelbara åtgärder är strikt nödvändiga för att skydda konsumenternas rättigheter i värmedlemsstaten, och om likvärdiga åtgärder i hemmedlemsstaten är otillräckliga eller saknas, eller i fall där oegentligheter strider mot nationella rättsliga bestämmelser till skydd för det allmännas bästa, i den mån det är strikt nödvändigt. I sådana situationer ska värmedlemsstaten ha möjlighet att hindra PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören från att bedriva ny affärsverksamhet inom deras territorium. Enligt artikel 16.5 ska alla åtgärder meddelas PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören i ett välgrundat dokument och anmälas till hemmedlemsstatens behöriga myndigheter.

I artiklarna 17–19 i PEPP-förordningen föreskrivs det om tillåtna möjligheter att använda en PEPP-produkt i en annan medlemsstat. Under övergångstiden efter det att PEPP-förordningen börjat tillämpas får PEPP-produkten börja tillhandahållas i bara en medlemsstat. När övergångstiden efter det att PEPP-förordningen börjat tillämpas har gått ut, ska varje PEPP-sparinstitut erbjuda ett underkonto för PEPP-produkten i minst en annan medlemsstat, dvs. sammanlagt minst två medlemsstater (artikel 18.3). Verksamheten i den andra medlemsstaten sker med hjälp av PEPP-sparinstitutets portabilitetsmöjlighet och PEPP-underkonton. När PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören erbjuder en PEPP-produkt ska de ge presumtiva PEPP-sparare information om portabilitetsmöjligheten och om vilka underkonton som är omedelbart tillgängliga (artikel 18.2). PEPP-sparare ska ha rätt att använda en möjlighet till portabilitet som ger dem rätt att fortsätta att betala in till sina befintliga PEPP-konton när de byter bosättningsort till en annan medlemsstat (artikel 17.1). På motsvarande sätt ska PEPP-sparinstitut erbjuda sådan portabilitetsmöjlighet för PEPP-sparare som begär detta (artikel 18.1). Ett PEPP-underkonto ska uppfylla de rättsliga krav och villkor som fastställts på nationell nivå för PEPP-produkten av den nya medlemsstat där PEPP-spararen är bosatt. Alla transaktioner på PEPP-kontot ska föras in i ett motsvarande underkonto. Inbetalningar till och uttag från underkontot kan vara föremål för separata avtalsvillkor (artikel 19.1).

I artikel 20 i PEPP-förordningen föreskrivs det om situationer där PEPP-spararen byter bosättningsort. PEPP-spararen får fortsätta att betala in till det senaste underkonto som öppnats (artikel 20.3). Utan dröjsmål ska PEPP-sparinstitutet, så snart det har informerats om PEPP-spararens ändring av bosättningsort till en annan medlemsstat, informera PEPP-spararen om möjligheten att öppna ett nytt underkonto inom sitt PEPP-konto samt om den tidsperiod då ett sådant underkonto skulle kunna öppnas (artikel 20.1 första stycket). I artikeln föreskrivs också om skyldighet för PEPP-spararen och PEPP-sparinstitutet att informera varandra om ett nytt underkonto öppnas (artikel 20.1 andra stycket, 20.2 och 20.4). Det nya underkontot ska öppnas genom ändring av det befintliga PEPP-avtalet mellan PEPP-spararen och PEPP-sparinstitutet, i enlighet med gällande avtalsrätt. Dagen för öppnandet ska anges i avtalet. (artikel 20.6).

Om PEPP-sparinstitutet ändå inte har tillgång till ett nytt underkonto ska PEPP-sparinstitutet informera PEPP-spararen om rätten att utan dröjsmål och utan kostnad byta PEPP-sparinstitut samt om möjligheten att fortsätta att spara i det senaste underkonto som öppnats (artikel 20.1 tredje stycket och 20.5 b).

I artikel 21 i PEPP-förordningen föreskrivs det om PEPP-sparinstitutets öppnande av ett nytt underkontosystem i en annan medlemsstat. PEPP-sparinstitut som för första gången önskar öppna ett nytt underkonto för en värmedlemsstat ska anmäla detta till de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten (artikel 21.1). I anmälan ska inkluderas centrala uppgifter och dokument som gäller PEPP-standardavtalsvillkoren, faktabladet, pensionsbeskedet och ett eventuellt partner-sparinstitut som deltar i arrangemanget (artikel 21.2). I artikel 21.3–5 föreskrivs om det förfarande som ska iaktas mellan de behöriga myndigheterna.

2.2.4 Krav som gäller förfarandet vid tillhandahållande av PEPP-produkten och de uppgifter som ska lämnas kunden

PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer ska agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med PEPP-kundernas bästa intresse (artikel 22).

PEPP-sparinstitut ska upprätthålla, använda och se över en process för godkännande av varje PEPP-produkt eller varje betydande ändring av en befintlig PEPP-produkt innan den distribueras till PEPP-kunder (artikel 25.1 första och fjärde stycket). Det ska anges en fastställd mål-

marknad för varje PEPP-produkt och alla risker som är relevanta för den fastställda målmarknaden ska bedömas. Den planerade distributionsstrategin ska vara förenlig med den fastställda målmarknaden. Dessutom ska rimliga åtgärder vidtas för att säkerställa att PEPP-produkten distribueras till den fastställda målmarknaden (artikel 25.1 tredje stycket). PEPP-sparinstitut ska ge PEPP-distributörer all lämplig information om PEPP-produkten och produktgodkännandeprocessen, inbegripet den fastställda målmarknaden för PEPP-produkten. På motsvarande sätt ska PEPP-distributörer införa adekvata arrangemang för att få denna information och för att förstå varje PEPP-produkts egenskaper och fastställda målmarknad (artikel 25.1 femte och sjätte stycket).

Den grundläggande utgångspunkten för PEPP-förordningens bestämmelser om lämnande av uppgifter är att PEPP-sparinstituten och PEPP-distributörerna ska iakttä de sektorsspecifika bestämmelserna om tillhandahållande på det sätt som föreskrivs nationellt och i den direkt tillämpliga EU-rätten. Exempelvis PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer som är försäkringsföretag och försäkringsförmedlare ska följa tillämplig nationell rätt och direkt tillämplig unionsrätt om distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter enligt kapitlen V och VI i direktiv (EU) 2016/97 om försäkringsdistribution. På motsvarande sätt ska värdepappersföretag följa tillämplig nationell rätt och direkt tillämplig unionsrätt om marknadsföring och distribution av finansiella instrument som antagits med stöd av direktiv 2014/65/EU. Alla övriga PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer ska följa den tillämpliga nationella rätt om marknadsföring och distribution av finansiella instrument som antagits med stöd av direktiv 2014/65/EU och som genomför reglerna om marknadsföring och distribution av finansiella instrument, och annan direkt tillämplig unionsrätt. De nationella bestämmelserna baserar sig i stor utsträckning på EU-direktivens bestämmelser. När det gäller marknadsföring och distribution i såväl försäkringsform som investeringstjänstform innehåller förordningen några små undantag från full tillämpning av direktivens bestämmelser (artikel 23). Detta beror i huvudsak på att förordningen innehåller bestämmelser som motsvarar direktiven och strävan med förordningen är att harmonisera förfarandena. Dokument och uppgifter ska på begäran och utan kostnad tillhandahållas i elektronisk form på ett varaktigt medium, eller på kundens begäran på ett annat varaktigt medium, inklusive papper (artikel 24).

Innan ett avtal ingås ska PEPP-sparinstitutet överlämna ett PEPP-faktablad till kunden. I artiklarna 26–28 i PEPP-förordningen föreskrivs i detalj om upprättande av faktabladet och publicering av det på webbplatsen, om presentationen, språket och innehållet, i artikel 30 om regelbunden uppdatering av det och i artikel 33 om tillhandahållande av det för kunderna. Ett PEPP-sparinstitut eller en PEPP-distributör ska ge presumtiva PEPP-sparare eller en fysisk person som har erhållit en skriftlig fullmakt av dessa alla PEPP-faktablad som utarbetats i enlighet med artikel 26 när de ger råd om en PEPP-produkt eller erbjuder den till försäljning, i god tid innan dessa PEPP-sparare blir bundna av ett PEPP-avtal eller ett erbjudande som avser det PEPP-avtalet (artikel 33.1 och 33.2). Sparinstitutet ska se till att uppgifterna i dokumentet är ajour (artikel 30.1). Med stöd av PEPP-förordningen ges kommissionen befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta tekniska tillsynsstandarder, som preciserar detaljerna i fråga om vissa uppgifter och presentationen av dem (artikel 28.5), villkoren för översyn och revidering av PEPP-faktabladet (artikel 30.2) samt villkoren för fullgörandet av kravet på att tillhandahålla PEPP-faktabladet enligt artikel 33.1 (artikel 33.3).

Med tanke på de nationella bestämmelser som kompletterar PEPP-förordningen är det av betydelse att PEPP-faktabladet ska vara avfattat på de officiella språk — eller på åtminstone ett av de officiella språk — som används i den del av medlemsstaten där PEPP-produkten distribueras, eller på ett annat språk som godtas av de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten, eller översättas till något av dessa språk om det har avfattats på ett annat språk (artikel 27.1 första stycket). PEPP-faktabladet ska åtminstone avfattas på samma officiella språk som de på vilka

PEPP-produkten marknadsförs i medlemsstaten (artikel 27.2). PEPP-faktabladet ska också på begäran göras tillgängligt i ett lämpligt format för PEPP-sparare med synnedsättning (artikel 27.3).

Marknadsföringsmaterial som innehåller specifik information om PEPP-produkten får inte innehålla några uttalanden som strider mot informationen i PEPP-faktabladet eller minskar dess betydelse. Marknadsföringsmaterialet ska innehålla uppgifter om att det finns ett PEPP-faktablad och om hur och varifrån, inbegripet från PEPP-sparinstitutets webbplats, detta kan erhållas. (artikel 29).

Innan ett PEPP-avtal ingås ska PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören specificera PEPP-spararens krav och behov (artikel 34.1 första stycket). Enligt PEPP-förordningen ska dessutom andra än försäkringsföretag, försäkringsmäklare och värdepappersföretag som är PEPP-sparinstitut eller PEPP-distributörer uppmåna den presumtiva PEPP-spararen att tillhandahålla information om den personens kunskaper och erfarenhet på det investeringsområde som är relevant för den erbjudna eller efterfrågade PEPP-produkten och den personens finansiella situation, inbegripet hans eller hennes förmåga att bära förluster, och hans eller hennes investeringsmål, inbegripet hans eller hennes risktolerans, så att PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören kan rekommendera den presumtiva spararen en eller flera PEPP-produkter som är lämpliga för den personen och, i synnerhet, är förenliga med dennes risktolerans och förmåga att bära förluster. (artikel 34.4). För försäkringsföretags, försäkringsmäklares och värdepappersföretag föreskrivs detta redan tidigare i sektorsspecifika direktiv som har genomförts i den nationella lagstiftningen.

PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören ska ge objektiv information om PEPP-produkten på ett begripligt sätt så att PEPP-spararen kan fatta ett välgrundat beslut. Varje PEPP-avtal som föreslås ska vara förenligt med PEPP-spararens pensionsrelaterade krav och behov, med beaktande av hans eller hennes intjänade pensionsrättigheter. (artikel 34.1 första och andra stycket). PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören ska ge rådgivning till den presumtiva PEPP-spararen, innan PEPP-avtalet ingås, och en personlig rekommendation som förklarar varför en viss PEPP-produkt, inbegripet ett visst investeringsalternativ om så är tillämpligt, bäst motsvarar PEPP-spararens krav och behov. PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören ska också ge den presumtiva PEPP-spararen en personlig prognos för pensionsförmånerna för den rekommenderade produkten på grundval av det tidigaste datum då vilket utbetalningsfasen kan inledas. Dessutom ska det ges en varning som anger att dessa prognoser kan skilja sig från det slutliga värdet av erhållna PEPP-förmåner. Om prognosen för pensionsförmånerna grundas på ekonomiska scenarier ska den informationen också innehålla ett bästa scenario och ett oförmånligt scenario, med beaktande av PEPP-avtalets särskilda karaktär. (artikel 34.2 första och andra stycket). Om en bas-PEPP-produkt erbjuds utan en garanti för kapitalet ska det förklaras skriftligt att det finns PEPP-produkter med en garanti för kapitalet och skälen till att rekommendera dem. Dessutom ska det förklaras skriftligt vilka eventuella ytterligare risker som sådana PEPP-produkter utan en garanti för kapitalet skulle kunna medföra i jämförelse med en kapitalgarantibaserad bas-PEPP-produkt med en garanti för kapitalet (artikel 34.3).

De fysiska personer som ger rådgivning om PEPP-produkterna ska ha den kunskap och kompetens som krävs för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna förordning. Medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som använts för att bedöma denna kunskap och kompetens (artikel 34.6).

Under avtalets giltighetstid ska PEPP-sparinstitutet åtminstone en gång om året sammanställa ett PEPP-pensionsbesked och göra det tillgängligt för varje PEPP-sparare. Detaljerade bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i pensionsbeskedet finns i artiklarna 35—39. Förutom

grundläggande information ska PEPP-pensionsbeskedet innehåller uppgifter om bland annat inbetalningar till PEPP-kontot, de kostnader som debiterats kontot, sparsummans utveckling och prognoser för pensionsförmåner (artikel 36.1 d–f och i) liksom väsentliga uppgifter om nationell social-, arbetsmarknads- och skatterätt (artikel 35.1). För PEPP-konton med mer än ett underkonto ska informationen i PEPP-pensionsbeskedet specificeras för alla befintliga underkonton (artikel 36.1 k). Information ska lämnas till PEPP-sparare under tiden före pensionering och till PEPP-förmånstagare under utbetalningsfasen (artikel 38). PEPP-sparinstitutet ska på begäran av en PEPP-sparare eller PEPP-förmånstagare eller deras företrädare tillhandahålla den kompletterande information som avses i artikel 37.1 samt kompletterande information om de antaganden som ligger till grund för prognoserna för pensionsförmåner (artikel 39).

Med stöd av PEPP-förordningen ges kommissionen befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta tekniska tillsynsstandarder om prognoser för pensionsförmåner när det gäller pensionsbeskedets innehåll (artikel 36.2) och presentationsformerna för informationen (artikel 37.2). Dessutom får medlemsstaterna, för att möjliggöra jämförelser med nationella produkter, ålägga PEPP-sparinstitut att förse PEPP-sparare med ytterligare prognoser för pensionsförmåner när reglerna för att fastställa antagandena fastställs av respektive medlemsstat (artikel 37.3).

I artikel 40 i PEPP-förordningen föreskrivs i detalj om de uppgifter som ska lämnas den behöriga myndigheten. Utöver dessa uppgifter ska information lämnas enligt relevant sektorslagstiftning. I artikeln föreskrivs dessutom i detalj om de befogenheter att erhålla information som den behöriga myndigheten ska ha för att övervaka och säkerställa verksamhet enligt denna förordning. När det gäller kompletterande nationella bestämmelser är det skäl att beakta att om inbetalningarna till PEPP-produkter och PEPP-förmåner omfattas av förmåner eller incitament ska PEPP-sparinstitutet i enlighet med relevant nationell rätt till den berörda nationella myndigheten, i tillämpliga fall, överlämna all information som är nödvändig för att tillhandahålla eller återkräva sådana förmåner och incitament som mottagits i samband med sådana inbetalningar och förmåner (artikel 40.8). Dessutom har kommissionen getts befogenhet att anta delegerade akter som kompletterar denna förordning genom att specificera den ytterligare information om tillsynsmyndigheternas befogenheter som avses i artikel 40.1–5 i syfte att i lämplig utsträckning säkerställa konvergens i tillsynsrapporteringen. Kommissionen har dessutom getts befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta tekniska tillsynsstandarder om formatet för tillsynsrapporteringen (artikel 40.9).

2.2.5 Investerarskydd

Tjänstepensionsinstitut, investeringsbolag och förvaltningsbolag och EU-baserade förvaltare av alternativa investeringsfonder ska utse ett eller flera förvaringsinstitut för förvaring av tillgångar i samband med PEPP-verksamheten och övervakningsplikter. För utseendet av förvaringsinstitutet, utförandet av dess uppgifter i samband med förvaring av tillgångar och förvaringsinstitutets ansvar samt förvaringsinstitutets övervakningsplikter ska kapitel IV i direktiv 2009/65/EG tillämpas (artikel 48).

I artikel 50 i PEPP-förordningen föreskrivs det i detalj om behandlingen av kunders och till exempel konsumentorganisationers klagomål. PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer ska i varje medlemsstat där PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören erbjuder sina tjänster införa och tillämpa lämpliga och effektiva förfaranden för att hantera klagomål som lämnas av PEPP-kunder avseende deras rättigheter och skyldigheter enligt denna förordning. De ska finnas tillgängliga på ett officiellt språk i den berörda medlemsstaten i enlighet med vad PEPP-kunden valt, eller på ett annat språk om PEPP-sparinstitutet eller PEPP-distributören kommer överens om detta med PEPP-kunden. (artikel 50.1 och 50.2). PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer

ska göra sitt yttersta för att på ett varaktigt medium svara på PEPP-kundernas klagomål och punkterna i dem inom utsatt tid (artikel 50.3). De behöriga myndigheterna ska införa förfaranden som gör det möjligt för PEPP-kunder och andra intresserade parter, inbegripet konsumentorganisationer, att lämna in klagomål till behöriga myndigheter avseende PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörers påstådda överträdelse av denna förordning. Den som klagat ska i samtliga fall erhålla svar (artikel 50.6). I fall som berör mer än en medlemsstat kan klaganden välja att lämna in sitt klagomål genom de behöriga myndigheterna i sin bopsettningsmedlemsstat, oberoende av var överträdelsen inträffade (artikel 50.7).

I artikel 51 i PEPP-förordningen föreskrivs det om tvistlösningsförfaranden utanför domstol. Adekvata, oberoende, opartiska, transparenta och ändamålsenliga alternativa tvistlösningsförfaranden för lösning av tvister mellan PEPP-kunder och PEPP-sparinstitut eller PEPP-distributörer avseende de rättigheter och skyldigheter som denna förordning medför ska fastställas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU, i förekommande fall med hjälp av befintliga behöriga organ. Sådana alternativa tvistlösningsförfaranden ska vara tillämpliga på, och det relevanta tvistlösningsorganets behörighet utökas till att omfatta, de PEPP-sparinstitut eller PEPP-distributörer som förfarandena rör. Tvistlösningsorganen ska samarbeta effektivt för att lösa gränsöverskridande tvister avseende de rättigheter och skyldigheter som denna förordning medför (artikel 51.1 och 51.2).

PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer ska informera PEPP-kunderna på ett tydligt, begripligt och lätt tillgängligt sätt om klagomålsförfarandet och om minst ett alternativt tvistlösningsorgan som har behörighet att hantera tvister avseende PEPP-kunders rättigheter och skyldigheter enligt denna förordning (artikel 50.4 och 50.5).

2.2.6 Bestämmelser om intjäningsfasen

Artikel 41 i PEPP-förordningen innehåller bestämmelser om PEPP-sparinstitutens investeringar. I artikeln betonas investeringar i enlighet med akksamhetsprincipen genom allmänna och detaljerade bestämmelser. De tillgångarna som motsvarar PEPP-produkten (sparmedlen) ska vara diversifierade på ett lämpligt sätt. Tillgångarna ska investeras på det sätt som på lång sikt bäst gynnar PEPP-spararnas intressen som helhet och vid en eventuell intressekonflikt ska företräde ges det investeringsalternativ som ligger i PEPP-spararnas intresse. Vid investeringar ska investeringsriskerna beaktas liksom miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsfaktorer, som får sitt närmare innehåll av definitionen i artikel 2.33 (artikel 41.1). PEPP-sparinstitutet omfattas dessutom av striktare bestämmelser i relevant sektorslagstiftning (artikel 41.2).

PEPP-sparinstitut ska erbjuda PEPP-sparare en bas-PEPP-produkt, som motsvara aktsam investering, men det kan också erbjuda högst fem andra investeringsalternativ. Alla investeringsalternativ ska vara utformade av PEPP-sparinstitut på grundval av en garanti eller en riskreduceringsteknik som ska säkerställa ett tillräckligt skydd för PEPP-sparare. Tillhandahållande av garantier ska omfattas av den relevanta sektorslagstiftning som är tillämplig på PEPP-sparinstitutet (artikel 42.1–42.4). Tjänstepensionsinstitut, värdepappersföretag som tillhandahåller portföljförvaltning, investeringsbolag och förvaltningsbolag och EU-baserade förvaltare av alternativa investeringsfonder får erbjuda PEPP-produkter med en garanti endast genom samarbete med kreditinstitut eller försäkringsföretag som kan tillhandahålla sådana garantier i enlighet med den sektorslagstiftning som är tillämplig på dem. Dessa institut eller företag ska vara ensamt ansvariga för garantin (artikel 42.5).

PEPP-sparinstitut får erbjuda PEPP-produkter med ett alternativ som säkerställer täckning av biometrisk risk. Täckning av biometrisk risk ska omfattas av den relevanta sektorslag-

stiftning som är tillämplig på PEPP-sparinstitutet och det får finnas skillnader mellan underkonton (artikel 49.1 och 49.2). Kreditinstitut, tjänstepensionsinstitut, värdepappersföretag som tillhandahåller portföljförvaltning, investeringsbolag och förvaltningsbolag och EU-baserade förvaltare av alternativa investeringsfonder får erbjuda sådana PEPP-produkter bara i samarbete med försäkringsföretag som kan täcka dessa risker i enlighet med den sektorslagstiftning som är tillämplig på dem. Försäkringsföretaget ska vara fullt ansvarigt för täckningen av de biometrisk riskerna (artikel 49.3).

I basalternativet ska PEPP-sparinstitutet välja investeringsobjekten och ge en garanti för kapitalet eller tillämpa en riskreduceringsteknik så PEPP-spararen med stor sannolikhet får tillbaka sitt kapital (artikel 45.1). Kostnaderna och avgifterna för bas-PEPP-sparprodukten är begränsade till högst en procent per år av det ackumulerade kapitalet. (artikel 45.2). Med stöd av PEPP-förordningen ges kommissionen befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta tekniska tillsynsstandarder med närmare uppgifter om de typer av kostnader och avgifter som avses i punkt 2 (artikel 45.3) och befogenhet att anta delegerade akter för att ändra det procenttal som avses i punkt 2 i denna artikel, mot bakgrund av sina översyner (artikel 45.4). Närmare bestämmelser om riskreduceringstekniker finns i artikel 46, med stöd av vilken kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta tekniska tillsynsstandarder som specificerar de minimikriterier som riskreduceringsteknikerna ska uppfylla (artikel 46.3).

Dessutom ska de villkor som rör intjänandesfasen av de nationella underkontona fastställas av medlemsstaterna, såvida de inte närmare anges i denna PEPP-förordningen. Sådana villkor får i synnerhet innefatta åldersgränser för när intjänandefasen kan börja, intjänandefasens minimilängd, högsta och lägsta inbetalningsbelopp och deras regelbundenhet (artikel 47.1 och 47.2). Det bör dock påpekas att PEPP-sparande inte är knutet till skatteförmåner eller skatteincentiv. PEPP-sparande är möjligt också utan skatteincentiv. Då torde det avgörande för konsumentens val vara om kostnaderna för PEPP-produkten är lägre än för andra motsvarande produkter. Medlemsstaterna kan i princip inte förbjuda en PEPP-produkt som inte är förenad med nationella skatteincentiv.

2.2.7 PEPP-spararens val och byte av investeringsalternativ samt byte av PEPP-sparinstitut

När PEPP-spararen har mottagit relevant information och rådgivning och vill köpa en PEPP-produkt ska han eller hon välja ett investeringsalternativ i samband med att PEPP-avtalet ingås (artikel 43). Om PEPP-sparinstitutet tillhandahåller olika investeringsalternativ ska PEPP-spararen ha möjlighet att välja ett annat investeringsalternativ efter minst fem år från ingåendet av PEPP-avtalet eller från det senaste bytet av investeringsalternativ. PEPP-sparinstitutet får tillåta PEPP-spararen att ändra det valda investeringsalternativet oftare än så (artikel 44.1 och 44.2). Motsvarande grundläggande bestämmelser gäller för byte av PEPP-sparinstitut (artikel 52.3).

PEPP-förordningen förpliktar inte PEPP-sparinstitutet att samtycka till att PEPP-produkten byts mot en annorlunda långfristig sparprodukt, men förordningen förbjuder inte heller, åtminstone inte uttryckligen, att PEPP-produkten kan bytas mot en nationell långfristig investeringsprodukt, såsom ett PS-konto eller en pensionsförsäkring. Försäkringstagaren har med stöd av 13 b § i lagen om försäkringsavtal rätt att överföra pensionsförsäkringens återköpsvärde.

Om en PEPP-sparare vill byta PEPP-sparinstitut, ska sparinstitutet ge den detaljerade information om bytesmöjligheten som avses i artikel 56 i förordningen. En PEPP-sparare får begära ett byte till ett PEPP-sparinstitut som är etablerat i samma medlemsstat (icke-gränsöverskridande byten) eller i en annan medlemsstat (gränsöverskridande byten). PEPP-sparare kan utnyttja rätten att byta PEPP-sparinstitut under PEPP-produktens intjänandefas och utbetalningsfas (artikel 52.1 tredje stycket). Med undantag för vissa livslånga annuiteter i utbetalningsfasen

(livränta) ska PEPP-sparinstitut erbjuda PEPP-sparare en bytesmöjlighet på begäran. Vid byte av PEPP-sparinstitut överförs beloppet av de intjänade sparmedlen till ett nytt PEPP-konto som öppnats hos det mottagande PEPP-sparinstitutet (artikel 52.1 första stycket och 52.2). Det ska också vara möjligt att överföra de faktiska tillgångarna mellan PEPP-sparinstitut som erbjuder individuell portföljförvaltning för PEPP-sparare, om det mottagande PEPP-sparinstitutet lämnar sitt skriftliga medgivande (artikel 52.4). All information som är kopplad till alla underkonton tillhörande det tidigare PEPP-kontot ska överföras till det mottagande PEPP-sparinstitutet (artikel 52.1 andra stycket). Begäran om inledande av bytet ska göras till det mottagande PEPP-sparinstitutet (artikel 53.1). Medlemsstaterna får kräva att PEPP-spararens begäran ska vara skriftlig och att PEPP-spararen får en kopia av den godtagna begäran (artikel 53.2 tredje stycket). Eftersom PEPP-spararens begäran enligt ordalydelsen i artikel 53.1 ska upprättas på ett av de officiella språken i den medlemsstat där bytet inleds eller på ett annat språk som parterna kommit överens om kan saken tolkas så att upprättas hänvisar till skriftlig framställning, och enbart muntlig framställning utan skriftlig bekräftelse kan därför inte komma på fråga i praktiken. I övrigt föreskrivs det i detalj i artikel 53 om de skyldigheter mellan det överförande och det mottagande PEPP-sparinstitutet som ingår i bytesmöjligheten.

I artikel 54 föreskrivs det i detalj om kostnaderna för bytet. De totala avgifter och kostnader som det överförande PEPP-sparinstitutet får ta ut av PEPP-spararen för att avsluta ett PEPP-konto hos sig ska begränsas till de faktiska administrativa kostnader som PEPP-sparinstitutet ådragit sig och får inte överstiga 0,5 procent av de sparmedel som ska överföras till det mottagande PEPP-sparinstitutet. Medlemsstaterna får fastställa ett lägre procenttal för de avgifter som avses i första stycket och ett annat procenttal när PEPP-sparinstitutet gör det möjligt för PEPP-sparare att byta PEPP-sparinstitut oftare än med fem års mellanrum. Det överförande PEPP-sparinstitutet får inte ta ut några ytterligare avgifter av det mottagande PEPP-sparinstitutet (artikel 54.3 och 54.4).

Med undantag av osedvanliga och oförutsägbara omständigheter som PEPP-sparinstitutet inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla ansträngningar att göra så eller skyldigheter som följer av nationell rätt ska PEPP-sparinstitutet utan dröjsmål ersätta alla finansiella förluster — inbegripet avgifter, kostnader och ränta som PEPP-spararen åsamkas som ett direkt resultat av att ett PEPP-sparinstitut som är involverat i bytet underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 53. Sådant ansvar ska fastställas i enlighet med de rättsliga krav som är tillämpliga på nationell nivå (artikel 55.1—3).

2.2.8 Bestämmelser som gäller utbetalningsfasen

I utbetalningsfasen kan tillgångarna enligt PEPP-spararens val utbetalas i form av engångsbelopp, annuiteter (livränta), uttag eller kombinationer av dessa. Formerna av utbetalningar kan variera från underkonto till underkonto (artikel 58.1 och 58.2). Om PEPP-sparinstitutet erbjuder olika former av utbetalningar ska PEPP-spararen ha rätt att ändra formen för utbetalningarna på varje öppnat underkonto ett år före inledandet av utbetalningsfasen, vid inledandet av utbetalningsfasen eller vid tidpunkten för bytet. Efter att ha mottagit en begäran från PEPP-spararen om att ändra form av utbetalningar ska PEPP-sparinstitutet i ett tydligt och begripligt format informera PEPP-spararen om de finansiella konsekvenserna av en sådan ändring för PEPP-spararen eller PEPP-förmånstagaren, i synnerhet när det gäller eventuell inverkan på de nationella incitament som kan tillämpas på underkontona (artikel 59).

Medlemsstaterna får anta åtgärder till förmån för vissa utbetalningsformer, men detta får inte begränsa PEPP-spararens rätt att ändra utbetalningsform vid ovannämnda tidpunkter (artiklarna

58.3 och 59.1). Medlemsstaterna får också fastställa villkor som rör utbetalningsfasen för återbetalning av beviljade förmåner och incitament (artiklarna 57.1 och 58.4), till exempel när det är fråga om sparande som stötts skattemässigt.

Dessutom ska de villkor som rör utbetalningsfasen och utbetalningarna från de nationella underkontona fastställas av medlemsstaterna, såvida de inte närmare anges i PEPP-förordningen. Sådana villkor får i synnerhet omfatta fastställande av minimiålder för starten på utbetalningsfasen, av en maximal period före uppnådd pensionsålder för anslutning till en PEPP-produkt, samt villkor för inlösen före minimiåldern för starten på utbetalningsfasen, särskilt i fall av särskilt svåra omständigheter (artikel 57.1 och 57.2).

Eftersom dessa villkor i Finland i princip hänför sig till beskattningspraxis, och sparande kan genomföras antingen med eller utan skattestöd, kan beskattningspraxis styra PEPP-spararnas val.

2.2.9 Tillsyn

Enligt artikel 61.1 i PEPP-förordningen ska de behöriga myndigheterna för PEPP-sparinstitutet övervaka efterlevnaden av denna förordning fortlöpande och i enlighet med relevanta sektors-specifika tillsynsordningar och standarder. De ska även ansvara för att övervaka uppfyllandet av de krav som fastställs i PEPP-sparinstitutets stadgar eller bolagsordning och övervaka huruvida PEPP-sparinstitutet har tillräckliga arrangemang och en tillräcklig organisation med hänsyn till de uppgifter som ska utföras för att tillhandahålla PEPP-produkter. Enligt artikel 61.2 ska dessutom Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och de behöriga myndigheterna övervaka privata pensionsprodukter som tillhandahålls eller distribueras. Syftet är att kontrollera att sådana produkter använder beteckningen PEPP-produkt eller presenteras som PEPP-produkter endast när de registrerats enligt PEPP-förordningen. Enligt artikel 62 i PEPP-förordningen ska varje medlemsstat säkerställa att de behöriga myndigheterna har alla tillsyns- och utredningsbefogenheter som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt PEPP-förordningen.

I artikel 63 i PEPP-förordningen föreskrivs om behöriga myndigheters åtgärder avseende en PEPP-produkt i situationer där samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) De behöriga myndigheterna har förvässat sig om att det finns rimliga skäl att anta att PEPP-produkten ger upphov till allvarliga eller upprepade problem kring spararskyddet eller utgör en risk för finansmarknadernas korrekta funktion och integritet eller för stabiliteten i hela eller delar av det finansiella systemet i minst en medlemsstat.
- b) Åtgärden är proportionerlig med hänsyn till de identifierade riskernas art, de berörda PEPP-spararnas sofistikeringsgrad och den sannolika effekten av åtgärden för de PEPP-sparare som har ingått ett PEPP-avtal.
- c) De behöriga myndigheterna har samrått grundligt med behöriga myndigheter i andra medlemsstater som kan komma att påverkas i betydande grad av åtgärden.
- d) Åtgärden får inte någon diskriminerande inverkan på tjänster eller verksamheter som tillhandahålls från en annan medlemsstat (artikel 63.1 första stycket).

När villkoren är uppfyllda får behöriga myndigheter förbjuda eller begränsa marknadsföringen eller distributionen av en PEPP-produkt i eller från sin medlemsstat (artikel 63.1) eller införa ett förbud eller en begränsning innan en PEPP-produkt har marknadsförts eller distribuerats till

PEPP-sparare, eller fastställa omständigheter eller undantag för ett förbud eller en begränsning (artikel 63.1 andra stycket). Utgångspunkten är att de detaljerade uppgifter som anges i PEPP-förordningen senast en månad innan åtgärden är avsedd att få verkan ska ha lämnats till alla övriga berörda behöriga myndigheter och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (artikel 63.2). Förutsatt att alla villkor i artikel 63 är uppfyllda och att det dessutom tydligt har fastställts att det med en delgivningstid på en månad inte skulle gå att i tillfredsställande grad avvärja problemet eller hotet i fråga, får ett förbud eller en begränsning för viss tid i brådskande fall med ett varsel på minst ett dygn (artikel 63.3). De behöriga myndigheterna ska på sina webbplatser offentliggöra detaljerade uppgifter om förbudet eller begränsningen, och där ska tillkännages den tidpunkt efter offentliggörandet av tillkännagivandet från och med vilken åtgärderna kommer att börja gälla och de underlag med stöd av vilka myndigheten kan fastställa att samtliga villkor i punkt 1 är uppfyllda. Förbudet eller begränsningen ska endast tillämpas i samband med åtgärder som vidtas efter offentliggörandet av tillkännagivandet (artikel 63.4). De behöriga myndigheterna ska återkalla förbudet eller begränsningen om villkoren i punkt 1 inte längre är tillämpliga (artikel 63.5).

I artiklarna 64 och 65 ingår detaljerade bestämmelser om Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens uppgifter och befogenheter. Dessutom ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter, som kompletterar PEPP-förordningen, med kriterier och faktorer som Eiopa ska tillämpa för att avgöra när det finns ett allvarligt problem avseende skyddet av PEPP-sparare enligt punkt 3 a i den här artikeln och således för att tillfälligt förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution eller försäljning av vissa PEPP-produkter eller PEPP-produkter med vissa särskilda egenskaper i unionen (artikel 65.2 och 65.9).

I artikel 66 i PEPP-förordningen föreskrivs det om det behöriga myndigheternas skyldighet att bidra till en enhetlig tillämpning av PEPP-förordningen, skyldighet att samarbeta samt skyldighet att utbyta all information som krävs för att de ska kunna fullgöra de respektive uppgifter som de tilldelas i PEPP-förordningen (artikel 66.1–4). Med stöd av PEPP-förordningen ges kommissionen befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta närmare tekniska tillsynsstandarder, detaljerna för samarbete och informationsutbyte samt de krav som ska gälla för att presentera ovannämnda information i ett standardiserat format som möjliggör jämförelser (artikel 66.5).

2.2.10 Påföljder

I artiklarna 67–69 i PEPP-förordningen föreskrivs det i detalj om sanktionssystemet.

Utan att det påverkar behöriga myndigheters tillsynsbefogenheter och medlemsstaternas rätt att föreskriva och utdöma straffrättsliga påföljder, ska medlemsstaterna fastställa bestämmelser om lämpliga administrativa sanktioner och andra åtgärder för överträdelse av PEPP-förordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas.

De administrativa sanktionerna och andra åtgärder ska vara effektiva, proportionella och avskräckande (artikel 67.1 första stycket). Medlemsstaterna får besluta att inte fastställa bestämmelser om administrativa sanktioner som avses i första stycket för överträdelser som är föremål för straffrättsliga påföljder enligt deras nationella rätt (artikel 67.1 andra stycket). Senast den dag då denna förordning börjar tillämpas ska medlemsstaterna anmäla de bestämmelser som avses i första och andra styckena till kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten. De ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om eventuella ändringar av bestämmelserna (artikel 67.1 tredje stycket).

De administrativa sanktionerna och andra åtgärder ska tillämpas åtminstone på situationer där

- a) ett finansiellt företag som avses i artikel 6.1 har erhållit registrering av en PEPP-produkt genom falska eller vilseledande uppgifter eller på annat otillbörligt sätt, med överträdelse av artiklarna 6 och 7,
- b) ett finansiellt företag som avses i artikel 6.1 utan den krävda registreringen tillhandahåller respektive distribuerar produkter med beteckningen paneuropeisk privat pensionsprodukt eller PEPP-produkt,
- c) ett PEPP-sparinstitut inte har erbjudit portabilitetsmöjligheten med överträdelse av artikel 18 eller 19 eller den information om denna tjänst som krävs enligt artiklarna 20 och 21, eller inte har uppfyllt kraven och skyldigheterna i kapitel IV, kapitel V, artiklarna 48 och 50 och kapitel VII,
- d) ett förvaringsinstitut inte har fullgjort sina övervakningsplikter enligt artikel 48 (artikel 67.2).

Med tanke på kompletterande nationella bestämmelser är det av betydelse att lägga märke till att vid sidan av andra administrativa sanktioner, såsom offentlig förklaring, anmodan att upphöra med sitt agerande i strid med bestämmelserna och inte upprepa det, eller ett tillfälligt verksamhetsförbud för medlemmar av ledningen (artikel 67.3 a—c) ska medlemsstaterna i enlighet med nationell rätt se till att de behöriga myndigheterna har befogenhet att vidta åtminstone de ekonomiska administrativa sanktioner som sammanfattas nedan:

- d) För juridiska personer, maximala administrativa böter på minst 5 000 000 euro.
- e) För juridiska personer får de maximala administrativa böter som avses i led d högst uppgå till 10 procent av den totala årsomsättningen enligt de senast tillgängliga räkenskaper eller den senast tillgängliga koncernredovisning som godkänts av lednings-, tillsyns eller förvaltningsorganet.
- f) För fysiska personer, maximala administrativa böter på minst 700 000 euro.
- g) Maximala administrativa böter till ett belopp motsvarande minst två gånger de vinster som härrör från överträdelsen, om dessa vinster kan fastställas, även om detta belopp överstiger de maximala beloppen i leden d, e respektive f (artikel 67.3 d—g).

Enligt artikel 67.4 i PEPP-förordningen ska alla beslut om tillämpning av administrativa sanktioner eller andra åtgärder vara motiverade och omfattas av rätten att överklaga inför domstol.

De behöriga myndigheterna ska ha ett nära samarbete för att se till att åtgärderna är effektiva och för att undvika eventuellt dubbelarbete och överlappningar när de tillämpar administrativa sanktioner och andra åtgärder på gränsöverskridande fall (artikel 67.5).

Behöriga myndigheter ska i regel på sin webbplats utan onödigt dröjsmål offentliggöra alla beslut om administrativa sanktioner eller andra åtgärder efter det att den administrativa sanktionens eller den andra åtgärdens adressat har underrättats om beslutet, och uppgifterna ska ligga kvar på deras officiella webbplats i minst fem år efter offentliggörandet (artikel 69.1 och 69.5). I artikel 69.3 och 69.4 föreskrivs i detalj om undantag från skyldigheten att offentliggöra uppgifterna.

Behöriga myndigheter ska meddela Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten uppgifterna. Behöriga myndigheterna ska samtidigt informera Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om en offentliggjord administrativ sanktion, annan åtgärd eller straffrättslig påföljd (artikel 70.4). Likaså ska de informera om alla administrativa sanktioner och andra åtgärder som påförts men inte offentliggjorts, inbegripet alla överklaganden av dessa och resultatet av överklagandena (artikel 70.1). Behöriga myndigheter ska årligen ge Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten information i aggregerad form om alla administrativa sanktioner och andra åtgärder som påförts i enlighet med artikel 67 (artikel 70.2 första stycket). Dessutom, om medlemsstaterna valt att föreskriva straffrättsliga påföljder för överträdelser av denna förordning, ska deras behöriga myndigheter årligen tillhandahålla Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten anonymiserade uppgifter i aggregerad form om alla brottsutredningar som inletts och alla straffrättsliga påföljder som påförts (artikel 70.3).

2.2.11 Slutbestämmelser

I artikel 71 i PEPP-förordningen föreskrivs om behandling av personuppgifter, i artikel 72 om utövande av delegeringen till kommissionen och i artikel 73 om utvärdering av PEPP-förordningen.

Enligt artikel 74 andra stycket ska PEPP-förordningen tillämpas 12 månader efter offentliggörandet i Europeiska unionens officiella tidning av kommissionens delegerade akter.

2.3 Det huvudsakliga innehållet i kommissionens förordningar som antagits med stöd av PEPP-förordningen

Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten har den 14 augusti 2020 gett kommissionen teknisk vägledning om reglering på lägre nivå i form av kommissionens delegerade förordning. Vägledningen är indelad i två delar. Den första delen består av tekniska tillsynsstandarder, som gäller dokumentet med information från PEPP-sparinstitutet, informationens presentationsform, de kostnader som ska ingå i kostnadstaket samt riskreduceringstekniker. Det konstateras att betydelsen av PEPP-information som är koncis, tydlig och så konsekvent som möjlig accentueras för att PEPP-sparare ska kunna förstå och jämföra PEPP-produkter. Särskild uppmärksamhet har fästs vid de långsiktiga målsättningarna, riskerna, avkastningen, kostnaderna och beräkningsmetoderna för pensionssparande samt vid presentationen av dessa uppgifter. Också genomskådligheten att uppmärksammas när PEPP-sparinstitutet och PEPP-spararen använder elektroniska medier för telekommunikation.

Den andra delen i Europeiska försäkrings- och tilläggspensionsmyndighetens tekniska vägledning består av tekniska genomförandestandarder, som gäller tillsynsrapporteringens form samt samarbete och utbyte av information mellan tillsynsmyndigheterna. Tillräckligt detaljerad och standardiserad elektronisk rapportering underlättar en riskbaserad och effektiv tillsyn. Syftet med bestämmelserna om tillsynsmyndigheternas samarbete och utbyte av information är att effektivisera respektive tillsynsmyndighets skötsel av sina uppgifter. Man ska komma överens om bland annat tillsynsmetoderna, det språk och de förfaranden som ska användas samt om kontaktpunkter för utbyte av information och andra detaljer för att säkerställa att tillsynen och utbytet av information sker rätttidigt, proportionellt, konsekvent och effektivt i olika medlemsstater.

Kommissionen har också utarbetat kommissionens delegerade förordning, där den sektorsspecifika skyldigheten att informera preciseras. Denna delegerade förordning baserar sig på kommissionens befogenhet enligt artikel 40.9 i PEPP-förordningen.

Dessutom har kommissionen utarbetat en delegerad förordning där innehållet i ett i PEPP-förordningen avsett allvarligt problem eller hot avseende skyddet för PEPP-sparare preciseras. Oron eller hotet kan gälla finansmarknadernas korrekta funktion och integritet eller stabiliteten i hela eller delar av unionens finansiella system. Denna delegerade förordning baserar sig på kommissionens befogenhet enligt artikel 65.9 i PEPP-förordningen.

2.3.1 Teknisk tillsynsstandard om kostnader, avgifter och riskreduceringstekniker

Kommissionen har de 18 december 2020 antagit delegerad förordning 2021/473 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar kraven för faktablad, för kostnader och avgifter som ingår i kostnadstaket och för riskreduceringstekniker för den paneuropeiska privata pensionsprodukten. I artiklarna 1 och 2 i förordningen föreskrivs om kraven på PEPP-faktablad och PEPP-pensionsbesked i elektroniskt format.

I artikel 1 i förordningen föreskrivs om användning av ett annat hållbart medium än papper. Det kan vara fråga om till exempel en webbplats eller en mobilapplikation. Informationen ska då presenteras på ett sätt som är anpassat till den utrustning som kunden använder. Storleken på komponenterna i layouten får ändras bara samma layout, rubriker och standardiserade ordningsföljd, och de olika elementens relativa framtoning och storlek bevaras. Typsnittet och teckenstorleken ska vara lätt att uppfatta och förstå samt tydligt läsbar. Om ljud eller video används för presentationen ska talhastigheten och ljudvolymen vara sådan att informationen, vid normal uppmärksamhet, är lätt att uppfatta och förstå samt hörs tydligt. Information ska vara identisk med informationen i pappersversionen av PEPP-faktabladet eller PEPP-pensionsbeskedet. Enligt artikel 2 i förordningen får information i elektroniskt format struktureras i lager, bara det inte avleder kundens uppmärksamhet från innehållet i faktabladet eller döljer viktig information. Det ska vara möjligt att skriva ut PEPP-faktabladet eller PEPP-pensionsbeskedet som ett enda dokument.

I artiklarna 3–5 föreskrivs det närmare om de detaljerade uppgifterna i PEPP-faktabladet och i artikel 6 och bilaga I till förordningen om presentationens standardlayout. Varje artikel innehåller närmare bestämmelser om information i elektroniskt format som struktureras i lager.

Artikel 3 gäller punkten ”Vad innebär produkten” i PEPP-faktabladet. I faktabladet ska det redogöras för PEPP-sparinstitutets företagsform och PEPP-avtalets särdrag. Det ska ges kortfattad, tydlig och lättfattlig information om PEPP-pensionsmål och hur de ska uppnås. Informationen ska ange vilka faktorer som har störst inverkan på avkastningen på investeringar och pensionsresultat, såsom de underliggande investeringstillgångarna eller referensvärdena och hur avkastningen fastställs, samt vilken betydelse storleken på inbetalningarna till PEPP-sparinstitutet och den förväntade sparperioden fram till pensionen har för den pension som kommer att betalas till kunden. Det ska också redogöras för principerna bakom de riskreduceringstekniker som tillämpas.

PEPP-faktabladet ska innehålla uppgifter om den grupp av sparare för vilken PEPP-produkten är avsedd att marknadsföras. PEPP-sparinstitutet ska fastställa denna målgrupp utgående från PEPP-spararnas behov, mål och egenskaper, preferenser avseende investeringshorisont, förmåga att bära investeringsförluster, samt deras teoretiska kunskaper om, och tidigare erfarenhet av, PEPP-produkter och de finansiella marknaderna i allmänhet.

När det gäller pensionsförmåner ska i PEPP-faktabladet specificeras de pensionsförmåner som hänför sig till PEPP-produkten samt redogöras för utbetalningsformen för de ersättningar som

ska betalas till kunden och för möjligheten att byta ersättningsform. I punkten ska ingå en förklaring om att förmånernas värde visas i avsnittet ”Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning?”.

Om PEPP-produkten täcker biometriska risker ska punkten omfatta närmare uppgifter om denna täckning, till exempel de risker som täcks, de omständigheter som utlöser försäkringsskyddet och försäkringsförmånerna. Den biometriska riskpremien ska anges i procent av den årliga inbetalningen eller i form av den biometriska riskpremiens inverkan på avkastningen på investeringar i slutet av intjänandefasen. Om premien betalas i form av ett engångsbelopp ska uppgifterna omfatta det investerade beloppet. Om premien betalas periodiskt ska informationen omfatta antalet periodiska betalningar och en beräkning av den genomsnittliga biometriska riskpremien i procent av den årliga inbetalningen.

PEPP-faktabladet ska innehålla följande uppgifter om portabilitetsmöjligheten:

- Information om att PEPP-spararna har rätt att använda en möjlighet till portabilitet, om de så begär.
- Information om vilka underkonton som är omedelbart tillgängliga.
- Det centrala offentliga registret hos Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, med information villkoren för intjänandefasen och utbetalningsfasen för de nationella underkontona.
- Information om att PEPP-spararen får fortsätta att betala in till det senaste underkonto som öppnats eller får byta PEPP-sparinstitut utan dröjsmål och utan kostnad under hinder av begränsningarna för byte av PEPP-sparinstitut, om PEPP-sparinstitutet inte kan säkerställa öppnande av ett nytt underkonto för PEPP-spararens nya bosättningsmedlemsstat.

När det gäller bytesmöjligheten ska det ges information om att PEPP-spararen får byta PEPP-sparinstitut efter minst fem år från och med det att PEPP-avtalet ingåtts och efter fem år från det senaste bytet. Kunden ska också informeras om rätten att få sådan ytterligare information om bytesmöjligheten som avses i PEPP-förordningen och som är tillgänglig på PEPP-sparinstitutets webbplats eller på begäran lämnas PEPP-spararen på något annat sätt i enlighet med PEPP-förordningen.

När det gäller byte av investeringar ska det lämnas information om vilka andra investeringsalternativ som PEPP-spararen kan välja bland. PEPP-spararen ska också informeras om möjligheten att välja ett annat investeringsalternativ efter minst fem år från ingåendet av PEPP-avtalet och efter fem år från det senaste bytet av investeringsalternativ. Om PEPP-sparinstitutet tillåter att PEPP-spararen ändrar sitt val av investeringsalternativ oftare än med fem års mellanrum ska detta anges. PEPP-spararen ska informeras om sådana ändringar oftare än med fem års mellanrum är kostnadsfria eller inte. Om sådana ändringar inte är kostnadsfria, ska det också anges vad de kostar.

PEPP-spararen ska också ges en förklaring om hur det valda investeringsalternativet påverkar integreringen av miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsfaktorer (ESG-faktorer). Det är fråga om en verbal beskrivning och kvantitativa uppgifter, där sådana finns tillgängliga, om hur integreringen av ESG-faktorer påverkar det faktiska och förväntade resultatet av PEPP-sparinstitutets investeringar.

PEPP-faktabladet ska i tillämpliga fall innehålla information om huruvida det finns en ångerfrist eller uppsägningstid för PEPP-spararen, samt konsekvenserna därav, inbegripet alla tillämpliga avgifter och sanktioner för användning av ångerfristen eller för uppsägning av avtalet. Informationen ska inkludera en hänvisning till uppgifter om tidigare resultat för PEPP-produktens investeringsalternativ som allokerats till PEPP-spararna. Informationen om tidigare resultat ska offentliggöras på PEPP-sparinstitutets webbplats.

Artikel 4 i förordningen gäller punkten Vilka är riskerna och vad kan jag få för avkastning? i PEPP-faktabladet.

Beskrivningen av en PEPP-produkts risk- och avkastningsprofil ska vara kortfattad, tydlig och lättfattlig. Målet och resultaten av den sammanfattande riskindikatorn ska förklaras så att PEPP-spararen att på ett standardiserat och jämförbart sätt kan fastställa olika risk- och avkastningsprofiler. Det ska förklaras att en låg risk- och avkastningsprofil innebär att det är mer sannolikt att PEPP-spararen kommer att få en medelhög pensionsinkomst, medan en hög risk- och avkastningsprofil innebär att det är mer sannolikt att PEPP-spararen kommer att få en relativt sett högre eller lägre pensionsinkomst än för lägre risk- och avkastningsprofiler.

Det ska även anges att den sammanfattande riskindikatorn ska betraktas som ett referensvärde vid jämförelser mellan olika PEPP-produkters risk- och avkastningsprofiler. I en verbal beskrivning ska anges den sammanfattande riskindikatorns begränsningar, däribland risk- och avkastningsprofilens beroende av investeringarnas faktiska utveckling, sparperioden och den tillämpade riskreduceringsteknikens effektivitet. PEPP-sparinstitutet ska tydligt ange att riskindikatorn för PEPP-produkten inte är jämförbar med riskindikatorn för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (PRIIP-produkter).

I fråga om den möjliga maximala förlusten av investerat kapital ska det dessutom ges uppgifter om det standardiserade, stokastiskt fastställda, ackumulerade kapitalet vid utbetalning i ett stres-scenario, motsvarande den femte percentilen av fördelningen.

I faktabladet ska beskrivas tre olika situationer, uppgifter om de standardiserade resultatscenerierna — ett förmånligt scenario, ett bästa skattning-scenario och ett oförmånligt scenario — ska presenteras i förhållande till de prognostiserade PEPP-pensionsförmånerna. Prognoserna ska göras för fyra generiska PEPP-sparare med 40, 30, 20 respektive 10 år kvar till utgången av intjänandefasen och bygga på en standardiserad inbetalningsnivå. Det förmånliga scenariot ska avse den 85:e percentilen av fördelningen, bästa skattning-scenariot ska avse medianen och det oförmånliga scenariot ska avse den 15:e percentilen av fördelningen. Det prognostiserade ackumulerade kapitalet vid utgången av intjänandeperioden och de prognostiserade månatliga pensionsförmånerna ska justeras för inflation. De nominella beloppen i respektive situation ska upp-ges samt liksom en verbal beskrivning av omvandlingen av det nominella beloppet till dagens värden på grund av förändrad köpkraft över tid.

Artikel 5 i förordningen gäller punkten ”Vilka är kostnaderna?” i PEPP-faktabladet. Informationen ska vara kortfattad, tydlig och lättfattlig.

Uppgifterna om kostnader och avgifter ska avse alla faktiska kostnader som ådragits direkt av sparinstitutet eller genom att verksamheten har lagts ut på entreprenad, inklusive alla anknutna allmänna omkostnader, och som debiteras PEPP-spararen. Om kostnader och avgifter debiteras PEPP-spararen innan denne börjar spara i PEPP-produkten ska sådana initiala kostnader anges separat. Engångskostnader och engångsavgifter samt återkommande kostnader och avgifter, ska presenteras som totala årliga kostnader uttryckt i pengar och i procent av det ackumulerade

kapitalet. Kostnadernas samlade inverkan ska presenteras utifrån en standardiserad månadsinbetalning av PEPP-spararen uttryckt i pengar.

Administrativa kostnader, investeringskostnader, distributionskostnader samt garantikostnader ska presenteras separat.

Om ett PEPP-sparinstitut tar ut avgifter som hänför sig till inledande rådgivning under PEPP-avtalets första löptid, innan PEPP-spararen har rätt att byta PEPP-sparinstitut, ska PEPP-sparinstitutet informera PEPP-spararen om det totala beloppet för dessa avgifter, under vilken tidsperiod dessa avgifter tillämpas och hur ofta avgifterna tas ut.

I artiklarna 7–9 i förordningen föreskrivs närmare om översyn och revidering av informationen i PEPP-faktabladet samt om att PEPP-faktabladet ska tillhandahållas kunden i tillräckligt god tid innan avtalet ingås.

PEPP-sparinstitut ska se över informationen i PEPP-faktabladet åtminstone var tolfte månad efter det första offentliggörandet. Likaså ska informationen ses över så snart det sker en förändring som har, eller sannolikt kommer att få, en avsevärd inverkan på informationen i PEPP-faktabladet. Härvid ska det kontrolleras om informationen är korrekt, rättvisande, tydlig och inte vilseledande. Det ska särskilt kontrolleras om informationen i PEPP-faktabladet uppfyller de allmänna kraven på form och innehåll enligt PEPP-förordningen och de särskilda kraven på form och innehåll som fastställs i den här delegerade förordningen. Likaså ska det kontrolleras om PEPP-produktens risk och avkastning har förändrats och effekten av denna förändring är att PEPP-produkten måste flyttas till en annan riskklass i den sammanfattande riskindikatorn. PEPP-sparinstitut ska fastställa och, under PEPP-produktens hela livslängd, upprätthålla tillfredsställande processer så att PEPP-sparare alltid och utan onödigt dröjsmål kan informeras om eventuella omständigheter som kan leda till en förändring som har, eller sannolikt kommer att få, en inverkan på riktigheten, opartiskheten eller tydligheten i den information som ges i PEPP-faktabladet.

PEPP-sparinstitut ska utan dröjsmål revidera PEPP-faktabladet när det är nödvändigt. Alla punkter i PEPP-faktabladet som påverkas av sådana ändringar uppdateras. PEPP-sparinstitut ska offentliggöra det reviderade PEPP-faktabladet på sin webbplats och utan dröjsmål underätta PEPP-spararna.

Personer som ger råd om eller säljer PEPP-produkter ska tillhandahålla PEPP-faktabladet tillräckligt tidigt för att ge kunden tid att beakta informationen i faktabladet innan de binder sig för ett PEPP-avtal. Detta gäller oavsett om kunden har en ångerfrist eller inte. Personer som ger råd om eller säljer PEPP-produkter bedöma hur mycket tid enskilda kunder behöver för att beakta informationen i PEPP-faktabladet. Då ska hänsyn tas till följande kriterier:

- Kundens kunskaper om och erfarenhet av PEPP-produkten eller av PEPP-produkter som är av liknande slag eller medför liknande risk.
- PEPP-produktens komplexitet, långsiktiga karaktär och begränsade möjligheter till inlösen.
- En uttrycklig förklaring från en kund som tagit initiativ om vikten av att omgående ingå ett PEPP-avtal.

Om PEPP-faktabladet tillhandahålls i elektroniskt format ska det finnas tillgängligt på en del av webbplatsen eller i mobilapplikationen där det är lätt att hitta och ta del av. Det ska tillhandahållas i ett skede av köpprocessen som ger kunden tid att beakta informationen i faktabladet innan de binder sig för ett PEPP-avtal.

I artikel 10 i förordningen föreskrivs det närmare om presentation av PEPP-pensionsbeskedet samt i artikel 11 om dess layout och i bilaga II om dess standardlayout. Bägge artiklarna innehåller närmare bestämmelser om strukturering i lager av information som presenteras i elektroniskt format.

Informationen i PEPP-pensionsbeskedet ska vara kortfattad, tydlig och lättfattlig. Den ska presenteras i den ordning som anges i detalj i artikel 10.1 i utkastet till förordning. Indata, antaganden och beräkningsmetoder ska vara förenliga med bestämmelserna i bilaga III.

I artikel 12 i förordningen föreskrivs närmare om indelningen i administrativa kostnader, investeringskostnader och distributionskostnader av de kostnader och avgifter som orsakas av bas-PEPP-produkten.

De kostnader och avgifter som ingår i det tak på 1 procent som avses i artikel 45.2 i PEPP-förordningen ska omfatta alla faktiska ådragna kostnader och avgifter, som ådragits direkt av sparinstitutet eller genom att verksamheten har lagts ut på entreprenad. De ska omfatta lämpliga allmänna omkostnader och avgifter i samband med sparandet i bas-PEPP-produkten och distributionen av bas-PEPP-produkten. I dem kan ingå till exempel kostnader och avgifter för ordnandet av förvaltningen, för investeringar och för distribution.

Kostnader och avgifter kopplande till egenskaper som kompletterar bas-PEPP-produkten enligt PEPP-förordningen eller bytesmöjligheten eller direkt till kapitalgarantin i början av utbetalningsfasen behöver inte ingå i kostnadstaket, utan för dem kan en avgift tas ut. Kostnaderna för kapitalgarantin ska presenteras uttryckligen och separat i punkten ”Vilka är kostnaderna” i PEPP-faktabladet samt i punkten ”Hur har min PEPP-produkt förändrats det senaste året?” i PEPP-pensionsbeskedet. PEPP-sparinstitutet ska i tillämpliga fall kunna styrka att de respektive kostnaderna är direkt kopplade till kapitalgarantin på begäran av den nationella behöriga myndigheten eller Eiopa.

I artiklarna 14–17 i förordningen föreskrivs närmare om riskreduceringstekniker, vilkas användning preciseras i samband med PEPP-produkten. PEPP-sparinstitut ska på ett övergripande sätt bedöma de använda metoderna, förhållningssätten och teknikerna samt de indata och antaganden som avses i bilaga III.

Vid användning av riskreduceringstekniker för PEPP-produktens investeringsstrategi ska PEPP-sparinstitut fastställa mål för deras användning. Enligt artikel 14 ska målet vara i överensstämmelse med en PEPP-sparares eller en grupp PEPP-sparares särskilda pensionsmål. Dessutom ska villkoren i artikel 47.2 i PEPP-förordningen iakttas.

PEPP-sparinstitutet ska utforma riskreduceringstekniken så att målet om en stabil och adekvat individuell framtida inkomst från PEPP-produkten uppnås, med hänsyn till PEPP-spararens eller gruppen av PEPP-sparares förväntade återstående individuella intjänandefas och PEPP-spararens valda pensionsbetalningsalternativ. Med beaktande av resultaten av stokastisk modellering, ska det med hjälp av riskreduceringstekniken säkerställas att den förväntade förlusten, uttryckt som skillnaden mellan den prognostiserade summan av spararens inbetalningar enligt sparplanen och det prognostiserade ackumulerade kapitalet vid utgången av intjänandefasen,

inte är högre än 20 procent under stressscenariet, vilket motsvarar den femte percentilen av distributionen. Målsättningen ska dessutom vara att med hjälp av riskreduceringstekniken överträffa den årliga inflationstakten med en sannolikhet på minst 80 procent under en intjänandefas på 40 år.

När det gäller bas-PEPP-produkten ska PEPP-sparinstitutet, om det inte erbjuder kapitalgaranti, använda en investeringsstrategi genom vilken det, med beaktande av resultaten av stokastisk modellering, säkerställs att kapitalet i början av utbetalningsfasen och under utbetalningsfasen återfås till en sannolikhet på minst 92,5 procent. Om den återstående intjänandefasen är tio år eller mindre får dock en sannolikhet på minst 80 procent användas.

Om PEPP-sparinstitutet utformar en riskreduceringsteknik för en grupp PEPP-sparare, ska det säkerställas att den ger ett rättvist och lika skydd för varje individuell PEPP-sparare i gruppen, och avskräcker från opportunism bland de individuella PEPP-spararna i gruppen.

PEPP-sparinstitut ska säkerställa att eventuell resultatbaserad ersättning till personer som agerar för PEPP-sparinstitutets räkning och genomför riskreduceringsteknikerna bidrar till att uppnå riskreduceringsteknikernas mål.

PEPP-sparinstitut ska se till att riskreduceringstekniken är lämplig, effektiv och ändamålsenlig genom en särskild process och en ram för produktövervakning och styrning. Processen ska vara föremål för regelbunden tillsyn och tillsynsrapportering.

Om en PEPP-sparare byter investeringsalternativ eller PEPP-sparinstitut, ska PEPP-sparinstitutet på ett rättvist sätt betala ut eventuella allokerade reserver och avkastning på investeringar till PEPP-spararen i fråga. PEPP-sparinstitutet ska säkerställa att allokeringen är rättvis både för de PEPP-sparare som väljer att lämna och för de PEPP-sparare som blir kvar.

Om den ekonomiska utvecklingen är negativ under de sista tre åren före den förväntade utgången av den återstående löptiden för PEPP-spararens intjänandefas, ska PEPP-sparinstitutet förlänga den sista fasen av livscykeln eller den tillämpade riskreduceringstekniken med en lämplig ytterligare tidsperiod på upp till tre år efter den ursprungliga förväntade utgången av intjänandefasen. Detta förutsätter PEPP-spararens uttryckliga medgivande. Detta ska genomföras i enlighet med villkoren i artikel 47 i PEPP-förordningen.

Vid användningen av en riskreduceringsteknik som anpassar allokeringen av investeringar för att minska de finansiella riskerna i samband med investeringar som motsvarar den återstående löptiden ska PEPP-sparinstitutet ange genomsnittliga exponeringar mot egetkapitalinstrument och skuldinstrument. Samtidigt ska efterlevnaden av artikel 41 i PEPP-förordningen för alla potentiella underportföljer som motsvarar livscykelanpassningens faser säkerställas.

PEPP-sparinstitutet ska utforma livscykelanpassningen på ett sätt som gör att de PEPP-sparare som har längst tid kvar till den förväntade utgången av intjänandefasen innehar, i en i avtal fastställd utsträckning, långsiktiga investeringar. Avsikten är att uppnå högre avkastning på grund av investeringarnas särskilda högre risk- och avkastningsegenskaper; sådana investeringar har till exempel illikvida eller aktieliknande egenskaper. För de PEPP-sparare som är närmast den förväntade utgången av intjänandefasen ska PEPP-sparinstitutet se till att investeringarna till övervägande del är likvida, håller hög kvalitet och gärna ger en fast avkastning på investeringar.

Vid användning av en riskreduceringsteknik genom vilken PEPP-spararnas inbetalningar eller avkastning på investeringar används för livförsäkringsbolags ansvarsskuld eller andra sparinstituts andra typer av reserver och inte allokeras till enskilda PEPP-konton utan är av kollektiv natur och avsedda att jämnas ut den avkastning som krediteras kontona över tid ska PEPP-sparinstitut i PEPP-avtalet ange, på ett transparent och överskådligt sätt, reglerna för allokering av ackumulerat kapital och avkastning på investeringar till den enskilda PEPP-spararens konto, till och från reserverna, och i tillämpliga fall till den motsvarande gruppen av PEPP-sparare. (artikel 16.1 i förordningen).

För att avtalsenligt kapital ska kunna allokeras till PEPP-konton är det möjligt att upprätta reserver vid användning av riskreduceringstekniker. Under goda år kan PEPP-sparinstitutet allokera kapital eller avkastning på öronmärkta investeringar till reserverna förutsatt att det görs på ett transparent och överskådligt sätt. Under dåliga år ska PEPP-sparinstitutet på motsvarande sätt göra allokeringar från reserverna till den enskilda PEPP-spararens konto och i tillämpliga fall till den motsvarande gruppen av PEPP-sparare (artikel 16.2 i förordningen).

PEPP-sparinstitutet ska tydligt identifiera och öronmärka de investerade tillgångarna för PEPP-spararna. PEPP-sparinstitutet ska inte kunna handla med tillgångar för egen räkning om tillgångarna är öronmärkta för PEPP-spararna (artikel 16.3 i förordningen).

Under de första tio åren efter inrättandet av en ny PEPP-produkt får PEPP-sparinstitutet bidra till upprättandet av reserverna genom att tillhandahålla ett lån eller en kapitalinvestering för PEPP-spararnas tillgångar. I sådana fall ska PEPP-sparinstitutet i PEPP-avtalet ange och presentera, på ett transparent och överskådligt sätt, villkoren för dess bidrag och vinstdelning samt en plan för hur investeringen gradvis ska avvecklas under en period på högst tio år.

Om PEPP-sparinstitutet erbjuder garanterad minimiavkastning på underkonton eller sparmedel som kopplats till avtalet, ska det tydligt beskriva garantins egenskaper, inklusive begränsningar och tröskelvärden. PEPP-sparinstitutet ska också ange om garantin tillämpas på inflationsjusterad avkastning eller nominell avkastning. Denna information ska anges i PEPP-faktabladet och PEPP-pensionsbeskedet.

I bilaga I till förordningen föreskrivs det dessutom om en standardmodell för den ordning i vilken informationen i PEPP-faktabladet ska presenteras, i bilaga II om en standardmodell för presentationsordningen i PEPP-pensionsbeskedet och i bilaga III om vissa försäkringsmatematiska beräkningssätt.

2.3.2 Teknisk genomförandestandard om tillsynsrapportering

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2021/897 av den 4 mars 2021 om fastställande av tekniska genomförandestandarder för tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 med avseende på formatet för tillsynsrapportering till behöriga myndigheter och samarbete och informationsutbyte mellan behöriga myndigheter och med Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten

I artikel 1 i förordningen föreskrivs om det tekniska formatet för presentation av informationen (eng. formats and representations), till exempel presentation av penningbelopp, procentandelar, heltal samt positiva och negativa värden.

I artikel 2 i förordningen föreskrivs om begrepp med anknytning till valuta samt presentation av dem. Med rapporteringsvaluta den valuta som används för att utarbeta PEPP-sparinstitutets redovisning, om inte den behöriga myndigheten kräver något annat (artikel 2.1). Penningbelopp

och figurer ska rapporteras i rapporteringsvalutan, vilket innebär att eventuella andra valutor ska omräknas till rapporteringsvalutan, om inte annat sägs i förordningen (artikel 2.2). Tillgångar och skulder som är uttryckta i en annan valuta ska omräknas till rapporteringsvalutan till en omräkningskurs som motsvarar den avslutande kursen på den sista dag för vilken en lämplig kurs är tillgänglig under den rapporteringsperiod som tillgången eller skulden hänförs till (artikel 2.3). Värdet på intäkter och kostnader ska omräknas till rapporteringsvalutan på samma sätt som den omräkning som görs för redovisningsändamål (artikel 2.4). Omräkningen till rapporteringsvalutan ska göras genom tillämpning av växelkursen från samma källa som används för PEPP-sparinstitutets redovisning, om inte den behöriga myndigheten kräver något annat (artikel 2.5).

PEPP-sparinstitut ska varje år lämna in de uppgifter som avses i artikel 1 i delegerad förordning (EU) 2021/896 med användning av de mallar som avses i artikel 3 och de bilagor som det hänvisas till där. De uppgifter som ska lämnas in gäller själva uppgiftsinlämningen, PEPP-produkter och rapporteringen, PEPP-sparare, tillgångar, genomlysningen av samtliga kollektiva investeringar som innehas av PEPP-sparinstitutet samt aggregerad information om öppna derivatpositioner.

Artiklarna 5–8 i förordningen innehåller allmänna bestämmelser om tillsynsmyndigheternas samarbete och informationsutbyte.

Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten ska underlätta det regelbundna informationsutbytet mellan hem- och värdmedlemsstaters behöriga myndigheter. Om de behöriga myndigheternas bilaterala informationsutbyte gäller skötsel av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens uppgifter, ska Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten hållas underrättad om det bilaterala informationsutbytet (artikel 5).

De behöriga myndigheterna ska lämna uppgifter om de gemensamma kontaktpunkterna till Eiopa och informera Eiopa om eventuella ändringar av dessa uppgifter. Eiopa ska föra en uppdaterad förteckning över de gemensamma kontaktpunkterna och göra förteckningen tillgänglig för de behöriga myndigheterna (artikel 6).

De behöriga myndigheterna och Eiopa ska översända information och dokumentation om samarbetet och informationsutbytet på ett säkert sätt på elektronisk väg. De behöriga myndigheterna ska översända en elektronisk bekräftelse efter mottagandet av denna information och dokumentation (artikel 7).

De behöriga myndigheterna och Eiopa ska uttrycka belopp i euro vid informationsutbyte dem emellan. De behöriga myndigheterna får dock komma överens om att använda andra valutor för bilateralt informationsutbyte (artikel 8).

Artiklarna 9–12 i förordningen innehåller bestämmelser om tillsynsmyndigheternas samarbete och informationsutbyte, till den del det är fråga om registrering och avregistrering av en PEPP-produkt.

Artikel 9 innehåller närmare bestämmelser om registrering av en PEPP-produkt och artikel 10 bestämmelser om öppnande av ett nytt underkonto.

Enligt artikel 11 ska de behöriga myndigheterna med användning av mallen i bilaga XIV till förordningen förse Eiopa med en länk till texten till de nationella lagar och andra författningar som reglerar villkoren för den intjänandefas som avses i artikel 47 i förordning (EU) 2019/1238, till villkor rörande den utbetalningsfas som avses i artikel 57 i förordning (EU) 2019/1238 och,

i tillämpliga fall, till information om ytterligare förfaranden för ansökan om förmåner och incitament som fastställts på nationell nivå.

Artikel 12 innehåller närmare bestämmelser om avregistrering av en PEPP-produkt.

I artiklarna 13 och 14 föreskrivs det fortlöpande samarbete och regelbundet informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna. I artiklarna 15–17 i utkastet till förordning föreskrivs det om samarbete och informationsutbyte på ad hoc-basis. Artikel 15 gäller inlämning av en begäran om samarbete eller informationsutbyte, artikel 16 svar på en begäran om samarbete eller informationsutbyte och artikel 17 samarbete och informationsutbyte vid överträdelser.

2.3.3 Förordning som gäller konvergens i tillsynen

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2021/896 av den 24 februari 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 vad gäller ytterligare information som ska lämnas i syfte att uppnå konvergens i tillsynsrapporteringen.

Förordningen preciserar de uppgifter som ska lämnas om PEPP-sparinstitut. Den ytterligare information som avses i artikel 40.1–40.5 i förordning (EU) 2019/1238 ska omfatta följande information: a) En beskrivning av PEPP-sparinstitutets riskhanteringssystem, inbegripet dess bolagsstyrning, för hantering av risker som kan härledas till PEPP-produkter. b) En beskrivning av PEPP-sparinstitutets verksamhet inom den sektor där det är verksamt, inbegripet typen av investeringar som görs och deras förvaltning, om investeringarna är aktiva eller passiva, om det erbjuds garantier eller inte, tillämpning av riskreduceringstekniker, storlek i fråga om inbetalningar och tillgångsvärden, samt en förteckning som anger PEPP-sparinstitutets hemmedlemsstat och dess eventuella värdmedlemsstater. c) Information om vilka skriftliga policyer PEPP-sparinstitutet måste ha om hanteringen av relevanta risker. d) Information om de värderingsprinciper som i förekommande fall tillämpas för solvensändamål. e) En sammanfattning av relevanta risker som rör eller har samband med tillhandahållandet av PEPP-produkten och hur PEPP-sparinstitutet planerar hantera dessa risker, inbegripet, men inte begränsat till, finansiell risk, likviditetsrisk, marknadsrisk, kreditrisk, ryktesrisk och risker knutna till miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsfaktorer (ESG-faktorer). f) Information vad gäller PEPP-sparinstitutets kapitalstruktur, inbegripet kapitalkvot och hävstångseffekter. g) Information om PEPP-sparinstitutets kontrakt, eller om kontrakt som ingåtts med tredje parter, inbegripet skyldigheter gentemot PEPP-sparare under utbetalningsfasen, eller för tillhandahållandet av PEPP-underkonton.

2.3.4 Förordning som gäller Eiopas produktioningripanden

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2021/895 av den 24 februari 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 vad gäller produktioningripanden

Det måste finnas tydliga kriterier och faktorer som Europeiska försäkrings- och tjänstemannapensionsmyndigheten (Eiopa) kan tillämpa för att avgöra när det finns ett allvarligt problem avseende skyddet för PEPP-sparare eller ett hot mot finansmarknadernas korrekta funktion och integritet, eller mot stabiliteten i hela eller delar av unionens finansiella system. Sådana kriterier och faktorer anges närmare i förordningen.

Genom förordningen säkerställs en enhetlig metod inom unionen och samtidigt görs det möjligt för Eiopa att vidta lämpliga åtgärder vid en oförutsedd händelse eller utveckling.

Att det föreligger ett hot är en förutsättning för att Eiopa ska kunna ingripa av hänsyn till finansmarknadernas eller råvarumarknadernas korrekta funktion och integritet eller till stabiliteten i det finansiella systemet.

Det är även nödvändigt att ta hänsyn till hur PEPP-sparinstitutets eller PEPP-distributörens särskilda situation och omständigheter potentiellt bidrar till problem för PEPP-spararen av det slag som avses i artikel 65.9 i förordning (EU) 2019/1238.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Långsiktigt pensionssparande kan genomföras via flera olika finansiella instrument eller försäkringar, som erbjuds av olika finansiella institut, försäkringsinrättningar och tilläggs pensionsinstitut. Pensionssparprodukterna, liksom de strukturer inom vilka de tillhandahålls, har tills vidare utformats på nationella grunder. Den nya PEPP-produkten påverkar inte de nuvarande nationella lagstadgade pensionssystemen eller yrkesrelaterade tilläggs pensionssystemen och tilläggs pensionsprodukterna eller individuella pensionsförsäkringsprodukterna. PEPP-produkten ersätter alltså inte produkter som redan finns på marknaden. PEPP-förordningen begränsar inte heller finanssektorns aktörers möjligheter till produktutveckling.

Man bör emellertid lägga märke till att överlag har skattebestämmelser haft en väsentlig betydelse för utformningen av pensionsprodukter. PEPP-förordningen inverkar inte på de nationella skattebestämmelserna. Principen för beskattningen är att liknande produkter ska behandlas icke diskriminerande. Skatteincentiv eller avsaknad av sådana påverkar både utbudet och efterfrågan. I Finland har längre arbetskarriärer satts som mål och därvid har de skattebestämmelser ändrats som gäller pensionsprodukter, dvs. i första hand pensionsförsäkringar och långtidssparkonton (PS-konton), ändrats. De skatteändringar som gällt dem har i praktiken lett till att det inte finns någon efterfrågan på dessa pensionsprodukter, och pensionsförsäkringar bjuds inte längre aktivt ut till konsumenterna. PEPP-förordningen baserar sig på antagandet att det är bra att man själv förbereder sig på uppehållet under pensionstiden och att medlemsstaterna förenar detta med incitament.

I början av 2000-talet såldes det över 40.000 nya pensionsförsäkringar per år och som bäst över 90.000 per år, men efter skatteändringarna avtog försäljningen av nya pensionsförsäkringar. Efter skatteändringarna 2013 förlorade pensionssparandet sin betydelse som sparform. En orsak till detta torde vara att det inte är meningsfullt ur pensionsspararnas synvinkel att ta ut sparsummorna först i hög ålder. Försäljningen av nya pensionsförsäkringar är så ringa att Finans Finland rf har upphört att föra statistik över dem 2016. Försäljningen av nya pensionsförsäkringar kan uppskattas vara under 1000 nya avtal per år. Motsvarande utveckling gäller för PS-konton. Efter skatteändringarna har knappt några sådana öppnats och den aktiva marknadsföringen av dem har upphört. Det handlar om så små volymer att det inte torde vara meningsfullt för ett enda livförsäkringsbolag eller något annat sparinstitut att släppa ut en ny produkt på marknaden, även om hela efterfrågan skulle riktas till denna produkt.

En PEPP-produkt är ett skal, inom vilket man kan skräddarsy en kombination av försäkrings- och finansbranschens produkter för långsiktigt pensionssparande. Genom PEPP-förordningen har det skapats en legislativ ram för tillhandahållandet av PEPP-produkter. PEPP sparandet kan innehålla nationellt fastställda skatteförmåner eller incitament, men utgångspunkten är att PEPP-sparande ska vara möjligt också utan särskilda skatteincentiv. Skatteincentiven borde i princip inte vara avgörande. Om produktens egenskaper är konkurrenskraftiga, borde konsumenterna köpa produkten också utan skatteförmåner.

Det kan påpekas att det i princip är möjligt för största delen av företagen i finans- och försäkringsbranschen att tillhandahålla egna produkter över gränserna. Sålunda är PEPP-verksamhet inte en förutsättning för gränsöverskridande tillhandahållande av en finans- eller försäkringsprodukt, utan även andra produkter kan tillhandahållas antingen från ett fast verksamhetsställe eller över gränserna. Efter en övergångstid ska PEPP-produkten tillhandahållas i minst en annan medlemsstat. För andra motsvarande produkter finns inget sådant krav, utan företaget kan upphöra att tillhandahålla produkten, om den inte är lönsam för företaget.

Det är möjligt att det i medlemsstaterna finns sådana produkter som innehåller skattestöd eller skatteincentiv och som inte säljs till sådana fysiska personer som inte har fast bosättningsort eller inte är skattskyldiga i en viss stat. Sådana produkter är till exempel vissa aktiesparkonton som baserar sig på nationell lagstiftning.

PEPP-förordningen utvidgar inte koncessionerna för de företag i finans- och försäkringsbranschen som kan bedriva PEPP-verksamhet. Sålunda måste utgångspunkten vara att varje företag kan bedriva PEPP-verksamhet endast inom gränserna för sin nuvarande koncession. Exempelvis för försäkringsbolagens del betyder detta tillhandahållande av försäkring och bedrivande av anknytande verksamhet. Eftersom pensionsstiftelser och försäkringskassor i Finland inte kan bedriva individuell livförsäkringsverksamhet, kan de inte heller bedriva PEPP-verksamhet. Av detta följer att de PEPP-produkter som tillhandahålls av finländska livförsäkringsbolag i princip alltid är försäkringar. Som anknytande verksamhet kan livförsäkringsbolag sälja och marknadsföra till exempel finansprodukter och tjänster som produceras av företag som hör till samma koncern.

Distributionen har inte helt och hållet harmoniserats genom PEPP-förordningen. Nationella bestämmelser som hänför sig till allmänt intresse kan fortfarande tillämpas. Exempelvis i 9 § i lagen om försäkringsavtal föreskrivs att om försäkringsgivaren eller dennes representant vid marknadsföringen av en försäkring eller i allmänhet under avtalets giltighetstid har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller har gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utgående från den information han fått. En motsvarande bestämmelse för försäkringsmäklares del ingår i 74 § 2 mom. i lagen om försäkringsdistribution.

När det är fråga om en PEPP-produkt, ska produkten motsvara alla de bestämmelser som gäller PEPP-produkten och dessutom de ytterligare kriterier som gäller motsvarande nationella produkter och tillhandahållande av dem, med några små undantag. Eftersom en PEPP-produkt ska tillhandahållas i minst två stater, betyder detta att sparinstitutet ska ha system som motsvarar de bestämmelser om information som förutsätts i minst två stater. Av denna orsak är det i princip alltid minst lika tungt att administrera en PEPP-produkt som att administrera en nationell produkt. Eftersom ytterligare krav följer av PEPP-förordningen är nivån på konsumentskyddet hög.

I artikel 51 i förordningen sägs att adekvata, oberoende, opartiska, transparenta och ändamålsenliga alternativa tvistlösningsförfaranden för lösning av tvister mellan PEPP-kunder och PEPP-sparinstitut eller PEPP-distributörer avseende de rättigheter och skyldigheter som denna förordning medför ska fastställas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU, i förekommande fall med hjälp av befintliga behöriga organ. Sådana alternativa tvistlösningsförfaranden ska vara tillämpliga på, och det relevanta tvistlösningsorganets behörighet utökas till att omfatta, de PEPP-sparinstitut eller PEPP-distributörer som förfarandena rör.

Sådan allmän information om besvärsmålsförfarandet i domstol eller utanför domstol som gäller klagomål över försäkringsgivaren har behandlats till exempel i 2 kap. 8 b § i konsumentskyddslagen, i 32 § 3 punkten i lagen om försäkringsdistribution, i statsrådets förordning om hur information om försäkring ska lämnas samt i lagens förarbeten (RP 172/2017 rd, s. 32 och 55; jfr artikel 50.4 och 50.5 i PEPP-förordningen). Dessutom hör det till god försäkringssed, som är förpliktande för försäkringsdistributörer, att snabbt svara på kundens försäkringsansökan och förfrågningar medan avtalsförhållandet varar samt när avtalet upphör. I artikel 50.3 i PEPP-förordningen föreskrivs det mera detaljerat om tidsfristerna för att besvara klagomål (vanligtvis högst 15 arbetsdagar eller i undantagsfall högst 35 arbetsdagar) än i den gällande nationella lagstiftningen. I artikel 50.5 i PEPP-förordningen föreskrivs det dessutom närmare om skyldighet att ange var ytterligare information kan inhämtas om det berörda alternativa tvistlösningsorganet och om villkoren för att anlita ett sådant organ.

Bedömningen är att de informationsskyldigheter som föreskrivs i PEPP-förordningen är tillräckliga och det finns inte något absolut behov av att föreskriva närmare om saken i den nationella lagstiftningen.

Enligt 71 a § i lagen om Finansinspektionen ska Finansinspektionen upprätthålla ett system genom vilket den kan ta emot rapporter om misstänkta missbruk som har samband med bestämmelserna om finansmarknaden. Finansinspektionens system kan också användas för rapporter som gäller PEPP-produkter. Med stöd av 8 § 1 mom. i förvaltningslagen ska Finansinspektionen inom ramen för sin behörighet och enligt behov ge sina kunder råd i anslutning till skötseln av ett förvaltningsärende samt svara på frågor och förfrågningar som gäller utträttandet av ärenden. Rådgivningen är avgiftsfri (jfr artikel 50.6 i PEPP-förordningen).

Tvistlösningsorgan för försäkringsbranschen som verkar utanför domstolarna i Finland och som anmälts till den förteckning som Europeiska kommissionen för med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG är i första hand FIN-NET:s medlemmar konsumenttvistenämnden och FINE (Försäkrings- och finansrådgivningen samt Försäkringsnämnden, Banknämnden och Investeringsnämnden). Via FIN-NET kan den klagande anföra klagomål via den egna bosättningsmedlemsstatens behöriga myndigheter, om man vill anföra klagomål över ett sparinstitut i finansbranschen som är etablerat i en annan EES-stat. FIN-NET-systemet kan vidare utnyttjas, om avtalet har ingåtts på något annat sätt än via datanätet. Via det webbaserade tvistlösningsforumet (ODR-forumet) kan konsumenten föra ett avtal som ingåtts över nätet för behandling i ett tvistlösningsorgan (ADR-organ) utanför domstolarna i näringsidkarens hemland. Konsumenten kan fylla i en elektronisk klagomålsblankett på sitt modersmål och begära att få avgörandet på samma språk. ODR-forumet utreder det behöriga ADR-organet och översänder besvaren, uppgifter om behöriga ADR-organ samt information om att parterna bör komma överens om vilket ADR-organ som ska behandla ärendet till den näringsidkare som är motpart (jfr artikel 51.1 i PEPP-förordningen).

Förutsättningen för att ärenden ska behandlas i FINE är att det finansiella sparinstitut som är part har sin hemort i Finland eller har ett dotterbolag eller en filial i Finland och är medlem i Finans Finland rf. I andra situationer är förutsättningen att sparinstitutet har ingått ett separat avtal om att anlita FINE:s tjänster. I praktiken är nästan alla finansiella sparinstitut som är verksamma i Finland medlemmar i Finans Finland. Eftersom PEPP-förordningen inte utvidgar verksamhetstillståndet ska de PEPP-produkter som tillhandahålls av dessa producenter av finansiella tjänster som är medlemmar i Finans Finland i princip avgöras av FINE.

Bedömningen är att de nuvarande alternativa tvistlösningsorganen och besvärsmöjligheterna som gäller gränsöverskridande situationer är tillräckliga och det finns inget absolut behov av att föreskriva närmare om saken i den nationella lagstiftningen.

3.1 Förordningens syfte, definitioner och PEPP-avtal

PEPP-produkten är en självständig produkt. Den legislativa ramen för tillhandahållandet av PEPP-produkten anges i PEPP-förordningen. I förordningen ingår också ytterligare bestämmelser i anslutning till PEPP-tillhandahållandet, dvs. av förordningen följer de ytterligare krav som beskrivits tidigare.

PEPP-förordningen harmoniserar vissa av PEPP-produktens grundläggande egenskaper som rör väsentliga frågor såsom distribution, minimiinnehåll i avtal, investeringspolicy och byte av sparinstitut, samt gränsöverskridande tillhandahållande och portabilitet. En standardiserad produkt som kompletterar det nationella utbudet är i princip enklare, kostnadseffektivare och lättare att jämföra mellan olika sparinstitut för pensionsspararen är andra former av pensionssparande som redan finns på marknaden.

Eftersom förordningen är direkt tillämplig lagstiftning, förutsätter tillämpningen av förordningen i Finland i första hand vissa preciseringar av teknisk natur.

När det är fråga om försäkringsdistribution tillämpas direktivets sektorsspecifika bestämmelser, sådana de har genomförts nationellt. Detta är också utgångspunkten när finansiella tjänster och produkter tillhandahålls.

Undantagen från direktivbestämmelserna anges i artikel 23 i förordningen, och därför är det nödvändigt att utesluta de nationella bestämmelser genom vilka de punkter i direktiven som nämns i artikel 23 har genomförts.

I den gällande lagstiftningen är det nödvändigt att ange vilka myndigheter som är sådana behöriga myndigheter som avses i PEPP-förordningen. Behöriga myndigheter är Finansinspektionen, som övervakar PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer, och Skatteförvaltningen, som svarar för verkställigheten av beskattningen i Finland. En bestämmelse som definierar Finansinspektionen som behörig myndighet i andra frågor än sådana som gäller verkställande av beskattningen behöver fogas till lagen om Finansinspektionen (878/2008), som är allmän lag för försäkrings- och finansbranschen (jfr artiklarna 2.18 och 61 i PEPP-förordningen). Lösningen är inte avsedd att inskränka konsumentombudsmannens behörighet i konsumentärenden enligt vad som föreskrivs i konsumentskyddslagen (78/1978), lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) eller lagen om viss befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020).

3.2 Påföljder

I förarbetena till lagen om försäkringsdistribution har det konstaterats att Finansinspektionens tillsynsåtgärder och bestämmelserna om administrativa påföljder tillämpas i sin helhet på alla överträdelser av de nationella bestämmelser som utfärdas för genomförande av direktivet om försäkringsdistribution.

De tillsynsåtgärder och administrativa påföljder som hör till Finansinspektionen befogenheter kan med hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är anpassas enligt den rådande situationen. Finansinspektionen har tillräckliga befogenheter att genomföra tillsynsåtgärder och förelägga administrativa påföljder som är effektiva, proportionerliga och avskräckande (RP 172/2017 rd, s.

176). I den gällande nationella lagstiftningen har det inte föreskrivits om några uttryckliga straffrättsliga påföljder för överträdelser eller försummelser som gäller försäkringsdistribution, och några sådana bestämmelser har således inte anmälts till kommissionen eller Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (jfr artiklarna 67.1 första, andra och tredje stycket och 70.3 i PEPP-förordningen). Man kan förfara på samma sätt i fråga om påföljdssystemet i de bestämmelser som är tillämpliga på registrering, utveckling och distribution av PEPP-produkter. Bedömningen är att det inte finns något behov av straffrättsliga påföljder (jfr den s.k. medlemsstatoptionen i artikel 67.1 andra stycket och artikel 70.3 i PEPP-förordningen).

Bestämmelser om administrativa påföljder och tillsynsåtgärder som behövs i fråga om försäkringsdistribution ingår i lagen om försäkringsdistribution, särskilt 10 och 66–73 §, och i lagen om Finansinspektionen, särskilt 3 och 4 kap. Respektive bestämmelses tillämpningsområde framgår av dessa paragrafer i sig och påföljderna delvis av bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen, med andra ord finns det ingen generell bestämmelse om tillämpningsområdet. I den gällande lagstiftningen om försäkringsbranschen har sådana situationer som avses i PEPP-förordningen och på vilka påföljderna ska tillämpas behandlats i princip, med undantag för portabilitet och förvaringsinstitutets tillsynsuppgifter, PEPP-faktablad, pensionsbesked, avtalsarrangemang som omfattar biometrisk risk samt sanktioner för överträdelser och försummelser i intjänande- och utbetalningsfasen (jfr bestämmelsen om tillämpningsområde för de sanktioner som avses i artikel 67.2 i PEPP-förordningen). Det ska föreskrivas på förutsägbart och tillräckligt detaljerat om sanktionerade gärningsbeskrivningar och påföljder genom nationell lag.

I artikel 67 i förordningen föreskrivs det om minimikrav på sanktioner och andra åtgärder samt om de situationer där den nationella rätten ska ge den behöriga myndigheten möjlighet att använda dem. Artikel 67.3 i förordningen tillåter dessutom medlemsstaterna ett visst spelrum vid genomförandet av bestämmelserna, så att den ålägger medlemsstaterna att se till att den behöriga myndigheten har de beskrivna befogenheterna i enlighet med nationell rätt. I propositionen föreslås det inte att det nationella spelrum som förordningen ger medlemsstaterna i fråga om administrativa sanktioner ska utnyttjas. Detta är i linje med andra gällande bestämmelser om administrativa påföljder som gäller finansmarknaden, och där det vid genomförandet inte har utfärdats bestämmelser i fråga om tillämpningsområdet för påföljder eller deras storlek som överskrider EU-akternas minimikrav.

Däremot bör man lägga märke till att Finansinspektionen kan redan med stöd av sina nuvarande befogenheter utnyttja sådana administrativa åtgärder som avses i artikel 67.3 a–c.

Bestämmelser om offentlig varning finns i 39 § i lagen om Finansinspektionen (jfr artikel 67.3 a i PEPP-förordningen). Bestämmelser om Finansinspektionens befogenhet att förbjuda försäkringsdistribution finns i 70 § i lagen om försäkringsdistribution. I förarbetena till paragrafen har det preciserats att samtidigt kan Finansinspektionen varna parten för att återinleda verksamheten eller upprepa överträdelsen eller försummelsen (RP 172/2017 rd, s. 181). Förbudet kan förenas med vite enligt 33 a § i lagen om Finansinspektionen (jfr artikel 67.3 b i PEPP-förordningen). I 28 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om befogenhet för Finansinspektionen att för en tid av högst fem år, förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen, medlem eller ersättare i förvaltningsrådet eller verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i ett auktoriserat tillsynsobjekt eller att sköta uppdrag som är direkt underställda verkställande direktören, med vilket avses de högsta ledningsuppdragen i till exempel en försäkringsdistributör eller uppdrag där försäkringsdistributören de facto leds. Då förutsätts att personen vid skötseln av sina uppgifter har visat uppenbar oskicklighet eller oförsiktighet och om det är uppenbart att detta allvarligt kan äventyra de mål för tillsynen över finansmarknaden som anges i 1 § (jfr artikel 67.3 c i PEPP-förordningen). I 71 § 1 mom. 2–4 punkten i lagen om försäkringsdistribution samt i 40 § 1 mom. och 41 a § 4, 7 och 15 mom. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs

om påförande av en påföljdsavgift vid överträdelse av eller försummelse att iaktta 68 eller 71 § i lagen om försäkringsdistribution (jfr artikel 67.3 d–g i PEPP-förordningen). Bestämmelser om motivering av beslut finns i 45 § 1 mom. i förvaltningslagen och om sökande av ändring i 73 § i lagen om Finansinspektionen (jfr artikel 67.4 i PEPP-förordningen). I 44 a § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om information till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om påföljder och andra beslut, samt i 50 § om samarbete med EES-staternas behöriga myndigheter (jfr 67.5 i PEPP-förordningen).

Enligt den gällande nationella lagstiftningen påför Finansinspektionen administrativa påföljder och andra åtgärder direkt med stöd av 33, 33 a och 38–41 a § i lagen om Finansinspektionen, i samarbete med andra myndigheter med stöd av 3 c § 1 mom., 50 § och 54–65 c § i den lagen, samt genom att föra ett ärende till domstol med stöd av 35 a och 73 § i den lagen (jfr artikel 68.1 i PEPP-förordningen). I 41 § 1 och 2 mom. i lagen om Finansinspektionen samt i lagens förarbeten som preciserar bestämmelserna (RP 32/2012 rd, s. 279) föreskrivs det om de omständigheter som ska beaktas när påföljdsavgift påförs (jfr artikel 68.2 i PEPP-förordningen).

I 43 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut på ett sätt som till innehållet motsvarar artikel 69 i PEPP-förordningen. I 44 a § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om information till Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheterna om påföljder och andra beslut på ett sätt som till innehållet motsvarar artikel 70 i PEPP-förordningen, till den del som de skyldigheter som avses i PEPP-förordningen berör Finansinspektionen.

3.3 Slutbestämmelser

När Finansinspektionen behandlar personuppgifter ska den beakta Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och den nationella dataskyddslagen (1050/2018) (jfr artikel 71 i PEPP-förordningen).

De nationella bestämmelser som kompletterar PEPP-förordningen ska börja tillämpas i enlighet med förordningen, dvs. 12 månader efter offentliggörandet i Europeiska unionens officiella tidning av kommissionens delegerade akter (jfr artikel 74 andra stycket i PEPP-förordningen).

3.4 Översyn av vissa eurobelopp i försäkringsbolagslagen

I EU:s officiella tidning publicerades 19.10.2021 ett tillkännagivande om anpassning till inflationen av de belopp som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (2021/C 423/12). I enlighet med artikel 300 i direktiv 2009/138/EG ska de belopp som uttrycks i euro i direktivet revideras vart femte år genom att grundbeloppet i euro höjs med den procentuella förändringen i de harmoniserade konsumentprisindexen för samtliga medlemsstater som offentliggörs av kommissionen (Eurostat) från och med den 31 december 2015 fram till justeringsdagen och avrundas uppåt till närmaste 100 000-tal EUR, förutsatt att den procentuella förändringen inte är mindre än 5 %. Därför bör den första revideringen av beloppen genomföras med beaktande av ökningen av nämnda index under perioden 31 december 2015–31 december 2020.

Översynen ger följande reviderade belopp:

a) Artikel 4.1, när det gäller villkoren för undantag från tillämpningsområdet på grund av storlek:

- I led a ska "5 miljoner EUR" ersättas med "5 400 000 EUR".
- I leden b och c ska "25 miljoner EUR" ersättas med "26 600 000 EUR".
- I led e ska "0,5 miljoner EUR" ersättas med "600 000 EUR" och "2,5 miljoner EUR" ersättas med "2 700 000 EUR".
- b) Artikel 13, när det gäller definitionen av stora risker i punkt 27:
 - I led i ska "6,2 miljoner EUR" ersättas med "6 600 000 EUR".
 - I led ii ska "12,8 miljoner EUR" ersättas med "13 600 000 EUR".
- c) Artikel 129.1 d, när det gäller den lägsta nivån vid beräkning av minimikapitalkravet:
 - I led i ska "2 500 000 EUR" ersättas med "2 700 000 EUR" och "3 700 000 EUR" ersättas med "4 000 000 EUR".
 - I led ii ska "3 700 000 EUR" ersättas med "4 000 000 EUR".
 - I led iii ska "3 600 000 EUR" ersättas med "3 900 000 EUR" och "1 200 000 EUR" ersättas med "1 300 000 EUR".

De reviderade beloppen ska tillämpas av medlemsstaterna senast den 19 oktober 2022.

Förslagen om justering av eurobeloppen har fogats till propositionen efter remissrundan.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att det stiftas en ny lag, där de bestämmelser som ska tillämpas vid sidan av PEPP-förordningen kompletteras och preciseras.

I den nya lagen föreskrivs det hur de sektorsspecifika bestämmelser som nämns i PEPP-förordningen och som redan genomförts i den nationella lagstiftningen, såsom bestämmelserna om produkthanteringssystem, distribution och skadeståndsskyldighet, ska tillämpas på PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer.

Det föreslås att lagen om Finansinspektionen utökas med en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i artikel 61 i PEPP-förordningen, till andra delar än vad som gäller verkställande av beskattningen. Med stöd av bestämmelsen får Finansinspektionen alla befogenheter och skyldigheter enligt PEPP-förordningen och den nationella lagstiftningen i anslutning till tillsynen över PEPP-produkter, PEPP-marknaden och aktörer samt påförandet av påföljder. Det viktiga är att Finansinspektionen kan påföra en påföljdsavgift för verksamhet eller försummelser i strid med PEPP-förordningens bestämmelser.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

PEPP-produkten är en frivillig personlig pensionsprodukt. Det är frivilligt för företag i finans- och försäkringsbranschen att tillhandahålla den. Att bli PEPP-sparinstitut genom att erbjuda de

nuvarande kunderna möjlighet att ändra sina nuvarande pensionsbesparingar till PEPP-pensionsbesparingar ökar företagets reglerings- och administrativa börda. Det torde således inte vara sannolikt att finländska företag blir PEPP-sparinstitut i någon större skala. På de grunder som anförts i fråga om individuella pensionsförsäkringar och PS-konton i beskrivningen av nuläget kan man anta att PEPP-produkten kommer att tillhandahållas i mycket liten skala. PEPP-förordningen och de kompletterande nationella bestämmelserna bedöms således inte ha några praktiska konsekvenser för företagen. Eftersom avsikten i Finland inte är att tillåta PEPP-verksamhet för tilläggs pensionsstiftelser eller tilläggs pensionskassor, har PEPP-förordningen och de kompletterande nationella bestämmelserna ingen inverkan på deras verksamhet. Om finländska företag inte tillhandahåller PEPP-produkter eller tillhandahåller dem högst i liten skala, har PEPP-förordningen och de kompletterande nationella bestämmelserna inte heller någon betydande inverkan på samhällsekonomin.

Utländska företag kan tillhandahålla PEPP-produkter i Finland förutsatt att de uppfyller alla villkor för tillhandahållande. Centrala begränsningar som gäller tillhandahållande är kravet på att dokumentationen ska vara på finska eller svenska samt att de finländska skattebestämmelserna ska beaktas. Eftersom tillhandahållandet är förenat med skapandet av ett produkthanteringsystem, och detta förutsätter åtminstone något slags programmeringsarbete för att beakta nationella särdrag, är bedömningen att PEPP-pensionsproduktens försäljningsvolym är för små för att det ska vara företagsekonomiskt motiverat att börja med dylikt i dagens marknadsläge.

Förordningen har ringa konsekvenser för myndigheternas verksamhet. För Finansinspektionen föreslås skyldighet att övervaka tillhandahållandet av PEPP-produkter i Finland. Eftersom PEPP-förordningen utöver de nationella bestämmelserna förorsakar vissa andra krav, kan tillsynen anses bli mer komplicerad, delvis till följd av rapporteringen mellan myndigheterna.

Enligt dagens bedömning börjar finländska företag inte tillhandahålla PEPP-produkter, och gränsöverskridande tillhandahållande av PEPP-produkter bedöms förekomma högst i enstaka fall. Således har PEPP-förordningen och de kompletterande nationella bestämmelserna och tillämpningen av dem inte heller några andra betydande konsekvenser för Finland inom den närmaste framtiden.

5 Alternativa handlingsvägar

I stället för att stifta en separat lag vore det möjligt att ändra de sektorsspecifika bestämmelserna. Då borde de sektorsspecifika bestämmelserna på samma sätt som artikel 23 i PEPP-förordningen få en förteckning över de nationella bestämmelser som tillämpas på PEPP-tillhandahållande.

På motsvarande sätt skulle tilläggsbestämmelser om tillämpning av PEPP-förordningen behövas in i den nationella sektorsspecifika lagstiftningen.

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Om man skulle stanna för att ändra den sektorsspecifika lagstiftningen om alla PEPP-distributörer, skulle lagstiftningens volym öka, trots att det materiella innehållet förblir detsamma. Eftersom den föreliggande lagstiftningen sannolikt inte kommer att tillämpas i åtminstone någon stor utsträckning, utökas den sektorsspecifika lagstiftningen inte med några bestämmelser som sannolikt inte kommer att tillämpas. På så vis förblir de sektorsspecifika bestämmelserna mer relevanta för dem som ska tillämpa dem.

5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater

Arbete för att genomföra PEPP-förordningen förbereds i alla medlemsstater. I detta skede finns knappt någon information om de lösningar som bereds i andra länder. Kommissionen har inte ordnat några arbetsmöten om genomförandet.

Luxemburg har offentliggjort ett förslag till PEPP-genomförande¹. I förslaget anges behöriga myndigheter och deras uppgifter samt fastställs sanktionsregler, men i övrigt är förordningen direkt tillämplig. Exempelvis definitionerna genomförs inte separat.

Maltas myndighet som ansvarar för tillsynen över finans- och försäkringsverksamheten MSFA har den 26 mars 2021 offentliggjort ett meddelande² (circular), men meddelandet innehåller inga hänvisningar till andra genomförandebestämmelser.

6 Remissvar

Utlåtanden begärdes av justitieministeriet, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, Finansinspektionen, FINE, Finans Finland (FA) och Finlands Försäkringsmäklarförbund rf. Arbets- och näringsministeriet meddelade att man inte har något att yttra. Försäkringsmäklarförbundet lämnade inte in något utlåtande.

Justitieministeriet påpekade att i 3 § 1 mom. 2 punkten har 5 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal ställts utanför tillämpningsområdet för PEPP-produkter i försäkringsform. Genom momentet i fråga har förutom artikel 20.2 1, 2 och 4 i direktiv (EU) 2016/97 om försäkringsdistribution (nedan IDD-direktivet) även artikel 29.1 1 i direktivet genomförts. På motsvarande sätt har utanför den lagstiftning som ska tillämpas på PEPP-produkter också ställts 5 § 3 mom. i lagen om försäkringsavtal, genom vilket förutom artikel 20.4 i IDD-direktivet även artikel 29.1 3 i direktivet har genomförts. Artikel 29 i IDD-direktivet hör inte till de bestämmelser som ska uteslutas.

Enligt 5 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal ska försäkringsgivaren innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden information om försäkringsformer, om försäkringspremierna och försäkringsvillkoren samt annan information som behövs för valet av en försäkring som lämpar sig för det försäkringsbehov som sökanden fastställt ha. När informationen ges ska uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid sidan av PEPP-förordningens detaljerade bestämmelser utgör kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/473 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar kraven för faktablad, för kostnader och avgifter som ingår i kostnadstaket och för riskreduceringstekniker för den paneuropeiska privata pensionsprodukten en mera detaljerad förteckning än 5 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal över den information som kan anses behövas innan ett försäkringsavtal ingås. Eftersom målet för PEPP-förordningen är fullständig harmonisering, har man under beredningen bedömt att spararen i praktiken knappast kan åberopa sådan behövlig nationell ytterligare information som PEPP-förordningen och den delegerade förordningen inte förutsätter. Under beredningen har ingen sådan behövlig ytterligare information identifierats, och det kommer

¹ https://www.cc.lu/uploads/tx_userccavis/5759_PL_PEPP_SF_Texte.pdf

² <https://www.mfsa.mt/wp-content/uploads/2021/03/Circular-on-the-implementation-of-Regulation-EU-2019-1238-on-a-pan-European-Personal-Pension-Product-PEPP.pdf>

således inte att beredas någon förteckning över ytterligare information som går utöver EU:s reglering.

I 5 § 3 mom. i lagen om försäkringsavtal förutsätts att den information som ges innan ett försäkringsavtal ingås ska ges i begriplig form och så att hänsyn tas till försäkringens komplexitet och huruvida försäkringssökanden är konsument eller en person som kan jämföras med en konsument, eller någon annan person, samt kundens eller kundgruppens övriga egenskaper. Såsom angetts ovan är PEPP-förordningens och den delegerade förordningens bestämmelser så pass detaljerade och skräddarsydda för PEPP-produkten att nivån på konsumentens förståelse knappast kan höjas genom nationell ytterligare reglering.

Eftersom det genom 5 § 1 och 3 mom. i lagen om försäkringsavtal har genomförts sådana artiklar som inte tillämpas på PEPP-tillhandahållande och vissa artiklar som ska tillämpas, är det svårt att hitta en fullständigt rätlinjig lösning som inte skulle innehålla överlappande reglering. Eftersom tillämpningen av PEPP-förordningen och de kompletterande delegerade förordningen åtföljs av en mycket detaljerad förteckning över den information som ska lämnas och informationens presentationsform har man stannat för en lösning där de nämnda momenten helt och hållet utesluts vid bedrivandet av verksamhet enligt förordningen.

Justitieministeriet fäste dessutom uppmärksamhet vid artikel 67 i PEPP-förordningen, enligt vilken medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om lämpliga administrativa sanktioner och andra åtgärder för överträdelse av denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Under den fortsatta beredningen har bestämmelser om administrativa påföljder fogats till det nya 41 a § 7 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Finansinspektionen fäste uppmärksamhet vid att det nationellt ska fastställas villkor för sparproduktens intjänandefas (artikel 47.1 och 47.2) och utbetalningsfas (artikel 57.1 och 57.2). Finansinspektionen anser att en hänvisning till inkomstskattelagen inte är tillräcklig. Även FA fäster uppmärksamhet vid artiklarna 47 och 57. FA:s ståndpunkt till behovet av ytterligare reglering hänför sig i första hand till pensionssparandet, som inte skulle åtnjuta skattestöd. Dessutom påpekar FA att ett försäkringsavtal får sägas upp fritt, medan PEPP-förordningen förutsätter att uppsägningen begränsas.

Om det uppställs sådana begränsningar för PEPP-produkten som inte finns för andra nationella pensionsprodukter, kan det hända att de diskrimineras konkurrensmässigt. Eftersom man inte till någon del ingriper i beskattningen i den föreliggande propositionen, och sparande kan genomföras antingen med eller utan skattestöd, gick det inte att hitta någon proportionerlig regleringslösning som skulle lämpa sig för bägge situationerna under beredningen. Konkurrensneutralitets- och konsumentskyddsfrågorna har getts företräde framom formella begränsningar.

Beträffande lösningen för intjänandefasen bör man beakta att det har ansetts motiverat att tillämpa bestämmelserna om konsumentskydd i lagen om försäkringsavtal, såsom rätten att säga upp försäkringen. Att fastställa en minimilängd på intjänandefasen, till exempel minst fem år, skulle försämrade konsumentens ställning.

I praktiken har inkomstskattelagen bestämt ramen för pensionsprodukter. I princip kan det anses att rättshandlingar som är föremål för beskattning är mer begränsade än om de inte skulle vara föremål för beskattning. Det är inte ändamålsenligt att kopiera inkomstskattelagens bestämmelser till den proposition som bereds bara för att fastställa utbetalningsfasen är inte ändamålsenligt.

Inkomstskattelagen, eftersom den gäller också PEPP-produkter, fastställer tillräckliga villkor för intjänandefasen och utbetalningsfasen, eftersom även den synnerligen svåra situation som är förknippad med skattestödda pensionsförsäkringsprodukter har identifierats i inkomstskattelagen. Dessa begränsningar hänför sig till förutsättningen att reducera inbetalningarna i intjänandefasen samt den skattemässiga behandlingen av utbetalningarna i utbetalningsfasen. Också i andra EU-länder sker regleringen av pensionsprodukter ofta till betydande del via skatteregleringen. Trots att PEPP-förordningen går före den nationella lagstiftningen måste man komma ihåg att förordningen inte till någon del gäller beskattningen och inkomstbeskattningen är en sak som hör till de nationella befogenheterna. Därför kan sanktioner genomföras via skattebestämmelserna också för PEPP-produktens del.

Under beredningen funderade man på en bestämmelse enligt vilken det borde ha gått minst två år mellan det att sparandet inleddes och utbetalningsfasen började. Slutsatsen var att vilken tidsperiod som helst genom vilken man försöker föra fram att det är fråga om en långsiktig produkt kan kritiserats, och skulle sannolikt inte vara i linje med hur PEPP-produkter regleras i andra medlemsstater.

När det är fråga om villkoren för intjänandefasen och utbetalningsfasen för ett annat än finländskt underkonto kan villkoren naturligtvis inte fastställas i finsk lagstiftning, eftersom det, åtminstone för beskattningens del, är fråga om saker som omfattas av en annan stats befogenheter.

FINE konstaterar att enligt FINEs nuvarande reglemente är det inte möjligt att behandla eventuella fall av sökande av ändring enligt FINEs tvistlösningsförfarande. Det är FINEs avtalsparter som i sinom tid beslutar om behövliga ändringar av reglementet.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har meddelat att rådet inte ger något utlåtande om den föreliggande propositionen.

Utkastet till regeringens proposition har granskats vid justitieministeriets laggranskningsbyrå. Strävan har varit att beakta laggranskningens anmärkningar. I de fall där de föreslagna ändringarna inte togs in som sådana i den slutliga propositionen, har lösningarna diskuterats med laggranskningen.

7 Specialmotivering

7.1 Lag om komplettering av en EU-förordning som gäller tillhandahållande och distribution av en paneuropeisk privat pensionsprodukt

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. Genom denna lag fastställs närmare preciserade bestämmelser om tillämpningen i Finland av Europaparlamentets och rådets förordning om en paneuropeisk privat pensionsprodukt.

2 §. Definitioner. I paragrafen definieras de i lagen använda begreppen PEPP-produkt, PEPP-sparinstitut och PEPP-distributör. I definitionerna hänvisas till artikel 2 i PEPP-förordningen.

Enligt artikel 2.2 i förordningen avses med paneuropeisk privat pensionsprodukt eller PEPP-produkt en privat pensionsprodukt för långsiktigt sparande enligt ett PEPP-avtal, som erbjuds av ett finansiellt företag som är godkänt enligt artikel 6.1, och som en PEPP-sparare, eller en oberoende sammanslutning av PEPP-sparare på dess medlemmars vägnar, tecknar för sig inför sin eller deras pensionering, utan eller med mycket begränsade möjligheter till förtida uttag, och som är registrerat i enlighet med förordningen.

Artikel 2.2 i förordningen kan anses komplettera artikel 2.1.

I artikel 2.1 definieras privat pensionsprodukt på följande sätt:

En privat pensionsprodukt är en produkt som

- a) grundar sig på ett frivilligt avtal mellan en enskild sparare och en enhet och som kompletterar lagstadgade pensions- eller tjänstepensionsprodukter,
- b) möjliggör långsiktig kapitalackumulering med det uttryckliga syftet att tillhandahålla inkomst vid pensionering och med begränsade möjligheter till förtida uttag före denna tidpunkt,
- c) varken är en lagstadgad pensions- eller tjänstepensionsprodukt.

Enligt artikel 2.15 i förordningen avses med PEPP-sparinstitut ett finansiellt företag enligt artikel 6.1 som har tillstånd att utveckla en PEPP-produkt och att distribuera denna PEPP-produkt.

Enligt artikel 2.16 i förordningen avses med PEPP-distributör ett finansiellt företag enligt artikel 6.1 som har tillstånd att distribuera PEPP-produkter som det själv inte har utvecklat, ett värdepappersföretag som erbjuder investeringsrådgivning eller en försäkringsförmedlare enligt definitionen i artikel 2.1.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97.

Med tanke på tillämpningen av förordningen är det av central betydelse att lägga märke till hur nämnda direktivgrundade definitioner i slutändan av en serie hänvisningar har genomförts i Finland. I praktiken är det fråga om företag och personer som nämns senare i denna lag. När det gäller ett gränsöverskridande utbud måste PEPP-sparinstitutet ta i beaktande hur införlivandet med den nationella lagstiftningen, som krävs enligt förordningen, har genomförts i mottagarlandet.

3 §. *Undantag från tillämpliga bestämmelser när det gäller tillhandahållande av PEPP-produkter.* I artikel 23.1 i PEPP-förordningen hänvisas till vissa bestämmelser i direktiv beträffande finanssektorn som inte ska tillämpas vid tillhandahållande eller distribution av PEPP-produkter.

Enligt artikel 23.1 a i förordningen ska försäkringsföretag samt försäkringsförmedlare som avses i artikel 10.2 i förordningen följa den tillämpliga nationella rätt som genomför reglerna vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter i kapitlen V och VI i direktiv (EU) 2016/97, med undantag av artiklarna 20, 23, 25 och 30.3 i det direktivet, och annan direkt tillämplig unionsrätt som antagits enligt de reglerna med avseende på distribution av sådana produkter.

Artikel 20 i direktivet om försäkringsdistribution har genomförts genom 35 §, 36 § 1,2 och 4 mom., 37 § 1 och 2 mom. och 39 § 2 mom. i lagen om försäkringsdistribution, genom 4 b § 1 mom., 5 § 1 och 3 mom., 5 a § 2 mom. och 5 b § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal samt genom Statsrådets förordning om upprättande av ett faktablad för skadeförsäkringar, om uppgifterna i och utformningen av faktabladet samt om dess lämnande till kunden (294/2018).

Artikel 23 i direktivet har genomförts genom 39 § 1 och 4 mom. och 53 § i lagen om försäkringsdistribution, genom 5 a § 1 och 3 mom. och 6 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, genom 6 a kap. 11 § i konsumentskyddslagen samt genom Statsrådets förordning om hur information om försäkring ska lämnas (293/2018).

Artikel 25 i direktivet har genomförts genom 3 § 2 mom. samt 42 och 43 § i lagen om försäkringsdistribution.

Artikel 30.3 i direktivet har genomförts genom 24 § 2 mom., 25 § 3 mom. och 27 § 2 mom. i lagen om försäkringsdistribution samt genom 28 § 2 mom. i samma lag, enligt vilket en i en annan EES-stat registrerad försäkringsförmedlare eller sidoverksam försäkringsförmedlare ska iaktta bestämmelserna om allmänt intresse i Finland. Artikeln har även genomförts genom 37 § 2 mom., enligt vilket en rådgivningsskyldighet gäller en försäkringsmäklare eller sidoverksam försäkringsmäklare då ett försäkringsavtal ingås med en person vars vanliga vistelseort eller fasta driftställe finns i en EES-stat vars lagstiftning förutsätter att sådan rådgivning ges vid försäljning av försäkringar, samt genom 5 b § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, där det föreskrivs att om försäkringsgivaren ger försäkringssökanden en personlig rekommendation om valet av en eller flera försäkringar, ska försäkringsgivaren motivera varför den försäkring eller de försäkringar som rekommenderas bäst motsvarar försäkringssökandens försäkringsbehov. Motsvarande rådgivningsskyldighet gäller försäkringsgivaren också då försäkringsavtal ingås med en person vars vanliga vistelseort eller fasta driftställe finns i en EES-stat där denna rådgivning krävs enligt lag vid försäljning av försäkringar.

När det gäller ingående av ett försäkringsavtal med en sådan person vars vanliga vistelseort eller fasta driftställe finns i en EES-stat där denna rådgivning enligt lag är obligatorisk vid försäljning av försäkringar, tillämpas ifrågavarande stats lag, och inte Finlands lag. Av denna orsak är det inte nödvändigt att tillämpa denna typ av bestämmelser av informativ karaktär ur Finlands lag vid tillämpningen av PEPP-förordningen.

På grund av vad som redogörs för ovan tillämpas nämnda paragrafer och förordningar inte på tillhandahållande och distribution av försäkringsbaserade PEPP-produkter. Då det i paragrafen specificeras att det endast är fråga om tillhandahållande och distribution, är det inte nödvändigt att utesluta övriga kapitel i lagen om försäkringsdistribution, eftersom det i dessa kapitel föreskrivs om andra saker.

I artikel 23.1 b i PEPP-förordningen nämns de ställen i direktivet om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (nedan MiFID) som ska tillämpas. De ställen i MiFID-direktivet som ska tillämpas är artikel 16.3 första stycket, artikel 23, artikel 24 (med undantag av 2 punkten) och artikel 25 (med undantag av 3 och 4 punkten).

Alla övriga PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer ska enligt artikel 23.1 c i PEPP-förordningen följa ovan nämnda bestämmelser som gäller värdepappersföretag, förutom bestämmelserna i artikel 25.2 i MiFID-direktivet, sådana de genomförts på nationell nivå.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs i enlighet med artikel 23.1 b särskilt om undantag som gäller värdepappersföretag som beviljats tillstånd för investeringsrådgivning enligt 1 kap. 15 § 5 mom. i lagen om investeringstjänster, när företagen tillhandahåller PEPP-produkter. På värdepappersföretag som erbjuder investeringsrådgivning tillämpas på motsvarande sätt som på övriga värdepappersföretag i princip sektorspecifika bestämmelser, men dock begränsat till de specificeringar beträffande distribution som finns i artikel 23.1 b och c. När det gäller produktövervakning och styrning ska dessa värdepappersföretag endast följa de bestämmelser som avses i artikel 16.3 första stycket i MiFID-direktivet, det vill säga dessa värdepappersföretag ska fastställa och tillämpa effektiva organisatoriska och administrativa förfaranden så att alla rimliga mått och steg vidtas för att förhindra intressekonflikter. Det är viktigt att lägga märke till att det i artikel 25 i PEPP-förordningen föreskrivs om krav beträffande produktövervakning och styrning som ställs på PEPP-sparinstitut. Dessa krav gäller dock inte tillhandahållare av tjänster

enligt artikel 10.2 när de endast fungerar som distributörer av PEPP-produkter, det vill säga tillhandahåller PEPP-produkter som de inte själva har utvecklat. I Finland föreskrivs om produktövervakning och styrning i 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster, och första stycket i ovan nämnda artikel 16.3 har genomförts genom första meningen i 7 kap. 7 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster. Övriga tillämpliga bestämmelser är artikel 23 i MiFID (intressekonflikter), som på nationell nivå har genomförts genom 7 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster, artikel 24 i MiFID, utom punkt 2 om att produktutvecklaren ska beakta målgruppen i produktövervakningen och styrningen, samt artikel 25, utom punkt 3 om bedömning av ändamålsenlighet och punkt 4 execution only, vilka har genomförts genom 10 kap. i lagen om investeringstjänster, med undantag av 10 kap. 4, 8–10, 13, 14 och 16 §.

På de värdepappersföretag som avses i paragrafens 2 mom. tillämpas dock inte bestämmelserna i 7 kap. 7 § 1 och 3 mom. i lagen om investeringstjänster, om de skyldigheter beträffande produktövervakning och styrning som gäller utvecklare av finansiella instrument, och inte heller bestämmelserna i 10 kap. 4 § 2–4 mom. i samma lag, om bedömning av ändamålsenlighet eller om erbjudande av investeringstjänster av s.k. execution only-typ utgående från en kunds initiativ. Villkoret för sådan individuell investeringsrådgivning som avses i dessa moment är alltid att en bedömning görs av kundens investeringsmål och kunskaper, vilket motsvarar bestämmelserna om skyldighet att tillhandahålla information enligt artikel 34.4 i PEPP-förordningen. Överlappande bestämmelser har undvikits genom att beträffande värdepappersföretag som beviljats tillstånd för investeringsrådgivning föreskriva om undantag från tillämpning av artikel 34.4 i PEPP-förordningen.

4 §. Särskilda bestämmelser som tillämpas på andra tillhandahållare av PEPP-produkter än dem som avses i 3 §. Enligt artikel 10.1 andra meningen i PEPP-förordningen får finansiella företag som avses i artikel 6.1 också distribuera PEPP-produkter som de inte har utvecklat, förutsatt att de följer den relevanta sektorslagstiftningen i enlighet med vilken de tillåts distribuera produkter som de inte har utvecklat. I artikel 23 i PEPP-förordningen föreskrivs om distributionsregler för olika typer av PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer. I artikel 23.1 c i PEPP-förordningen föreskrivs om bestämmelser som ska tillämpas på andra än försäkringsföretag och andra värdepappersföretag än dem som avses i artikel 23.1 b och genom vilka reglerna om marknadsföring och distribution av finansiella instrument som anges i artikel 16.3 första stycket och i artiklarna 23, 24 och 25 i direktiv MiFID 2014/65/EU har genomförts på nationell nivå, med undantag av artiklarna 24.2, 25.2, 25.3 och 25.4, samt om annan direkt tillämplig unionsrätt som antagits med stöd av dessa bestämmelser. Artiklarna 25.2, 25.3 och 25.4 i MiFID-direktivet har genomförts genom 10 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster. De tillämpliga bestämmelserna som räknas upp i artikel 23.1 c i PEPP-förordningen avviker från dem som räknas upp i artikel 23.1 b bara med avseende på de punkter i artikel 25 i MiFID som anges, varvid artikel 23.1 c också innehåller en hänvisning till artikel 25.2 i MiFID, det vill säga bedömning av lämplighet. I gengäld ska aktörer enligt artikel 23.1 c även följa artikel 34.4 i PEPP-förordningen som innehåller bestämmelser om lämplighetsbedömning.

På försäkringsbolags, försäkringsförmedlares och försäkringsmäklares verksamhet tillämpas lagen om försäkringsdistribution och lagen om försäkringsavtal, med undantag av de bestämmelser i ifrågavarande lagar som nämns i 2 §. Dessutom tillämpas bestämmelserna i PEPP-förordningen. Av denna orsak finns inget behov av tilläggsbestämmelser med avseende på tillhandahållande och distribution av försäkringsbaserade PEPP-produkter.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs att en tillhandahållare och distributör av PEPP-produkter som avses i detta moment, utöver vad som föreskrivs i lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa placeringsfonder, ska följa vad som i 7 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om hantering av intressekonflikter och i 10 kap. 1–3, 5–7, 11, 12 och

15 § föreskrivs om förfaranden i kundförhållanden. Vidare krävs i enlighet med artikel 16.3 första stycket i MiFID att sådana tillhandahållare av PEPP-produkter ska ha organisatoriska och administrativa förfaranden, så att kundens intressen inte påverkas negativt av intressekonflikter. Närmare bestämmelser om förfaranden för produktövervakning och styrning finns i 7 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster.

I paragrafens 2 mom. *föreskrivs*, motsvarande 1 mom., om bestämmelser som ska tillämpas på kreditinstitut och andra värdepappersföretag än dem som avses i 2 §. Genom att placera bestämmelserna i skilda moment blir förhållandet till övriga sektorspecifika bestämmelser klarare, då lagen om investeringstjänster inte tillämpas på fondbolag och förvaltare av alternativa investeringsfonder vid tillhandahållande eller distribution av PEPP-produkter, utom till den del det särskilt föreskrivs om det i nämnda lag.

Paragrafen grundar sig på artikel 23.1. c i PEPP-förordningen.

5 §. *Krav på yrkeskompetens och kunskap hos personer som ger rådgivning om PEPP-produkter.* Paragrafen innehåller bestämmelser om tilläggskrav som gäller alla fysiska personer som tillhandahåller PEPP-produkter. En sådan fysisk person ska ha nödvändiga minimikunskaper om pensionssystemets uppbyggnad i de medlemsstater där PEPP-produkten tillhandahålls samt om de förmåner systemet garanterar. För Finlands del motsvarar detta kravet i 3 § 6 punkten i social- och hälsovårdsministeriets förordning (295/2018). Syftet med kravet är att en fysisk person som erbjuder rådgivning om PEPP-produkter för ett PEPP-sparinstituts eller en PEPP-distributörs räkning ska ha minimikunskaper om pensionssystemet. Om en PEPP-produkt tillhandahålls gränsöverskridande ska utgångspunkten vara att det på tillhandahållandet av produkten tillämpas det lands lagstiftning i vilket produkten tillhandahålls. När det är fråga om gränsöverskridande tillhandahållande eller om öppnande av ett nytt underkonto är det motiverat att den fysiska person som erbjuder rådgivning om PEPP-produkten ska ha en uppfattning om pensionssystemet i mottagarlandet. Den föreslagna bestämmelsen är därför mer omfattande än den som finns i social- och hälsovårdsministeriets förordning och den gäller alla fysiska personer som erbjuder rådgivning om PEPP-produkter.

Enligt 7 kap. 2 § 6 mom. i lagen om investeringstjänster ska värdepappersföretaget ha förfaranden varmed det säkerställer att de fysiska personer som på värdepappersföretagets vägnar tillhandahåller investeringsrådgivning eller information om finansiella instrument, investeringstjänster eller sidotjänster till kunderna har den kunskap och kompetens som krävs för detta samt med beaktande av uppgifternas art och omfattning.

Paragrafen grundar sig på artikel 34.6 i PEPP-förordningen, enligt vilken PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer ska säkerställa och på begäran visa för de behöriga myndigheterna att de fysiska personer som ger rådgivning om PEPP-produkterna har den kunskap och kompetens som krävs för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt förordningen.

Medlemsstaterna ska offentliggöra grunderna för hur sådan kunskap och kompetens bedöms, och grunderna är alltså minimikunskaperna om pensionssystemets uppbyggnad i de medlemsstater där PEPP-produkten tillhandahålls samt om de förmåner systemet garanterar.

6 §. *Överenskommelse om villkoren för intjänandefasen och utbetalningsfasen.* Enligt artikel 47 i PEPP-förordningen ska medlemsstaterna fastställa de villkor som rör intjänandefasen för de nationella underkontona, såvida de inte närmare anges i förordningen. Sådana villkor får i synnerhet innefatta åldersgränser för när intjänandefasen kan börja, intjänandefasens minimilängd, högsta och lägsta inbetalningsbelopp och deras regelbundenhet.

Enligt artikel 57 i PEPP-förordningen ska medlemsstaterna fastställa de villkor som rör utbetalningsfasen och utbetalningarna från de nationella underkontona, såvida de inte närmare anges i förordningen. Sådana villkor får i synnerhet omfatta fastställande av minimiålder för starten på utbetalningsfasen, av en maximal period före uppnådd pensionsålder för anslutning till en PEPP-produkt, samt villkor för inlösen före minimiåldern för starten på utbetalningsfasen, särskilt i fall av särskilt svåra omständigheter.

Enligt artikel 58 i förordningen ska PEPP-sparinstitut erbjuda PEPP-sparare en eller flera av följande utbetalningsformer: a) annuiteter, b) engångsbelopp, c) uttag, d) kombinationer av ovanstående former. PEPP-sparare ska välja form av utbetalningar under utbetalningsfasen när de ingår ett PEPP-avtal och när de begär ett öppnande av ett nytt underkonto. Formerna av utbetalningar kan variera från underkonto till underkonto. Utan att det påverkar artikel 58.1 eller artikel 57 (villkor som rör utbetalningsfasen) eller 59 (ändringar av utbetalningsformerna) får medlemsstaterna anta åtgärder till förmån för vissa utbetalningsformer. Sådana åtgärder får omfatta kvantitativa gränser för engångsbelopp, för att ytterligare främja de andra former av utbetalningar som avses i artikel 58.1. Dessa kvantitativa begränsningar ska endast tillämpas på utbetalningar motsvarande det intjänade kapitalet i PEPP-underkontot som är knutet till den medlemsstat vars nationella rätt föreskriver kvantitativa gränser för engångsbelopp. Medlemsstaterna får fastställa villkor för återbetalning av beviljade förmåner och incitament.

Med avseende på genomförandet av bestämmelserna i förordningen på nationell nivå har det ansetts vara av central betydelse att säkerställa att PEPP-produkter och nationella produkter för pensionssparande behandlas jämlikt. Då det inte beträffande nationella pensionsprodukter i de sektorspecifika lagarna finns några särskilda bestämmelser om när det är möjligt att inleda pensionssparande och när det är möjligt att ta ut pensionstillgångar, har det inte heller bedömts vara ändamålsenligt att begränsa avtalsvillkoren för PEPP-produkter. Den allmänna principen i Finland är parternas avtalsfrihet, men i speciallagstiftningen, såsom i lagen om försäkringsavtal, finns vissa bestämmelser som skyddar konsumenten vilka begränsar friheten att göra avtal. Sådana bestämmelser gäller exempelvis rätten att säga upp en försäkring, försäkringstagarens rätt till fribrev eller återköpsvärde vid personförsäkring, försäkringstagarens rätt att frånträda en pensionsförsäkring eller sparlivförsäkring samt försäkringstagarens rätt att överföra pensionsförsäkringens återköpsvärde. Då den som tillhandahåller PEPP-produkter som grundregel är bunden av den sektorspecifika lagstiftningen, har det inte bedömts vara nödvändigt att införa bestämmelser om lättnader eller undantag beträffande PEPP-produkter som i princip skulle försämra kundskyddet och göra lagstiftningen mer krånglig. Samtidigt skulle de nationella produkternas ställning eventuellt försvagas.

I praktiken följer avtalsvillkoren bestämmelserna i inkomstskattelagen. Även om pensionssparande kan genomföras antingen så att tillgångarna är beskattningsbara eller så att de skattelättnader som avses i inkomstskattelagen inte utnyttjas, kan inkomstskattelagens bestämmelser anses innebära begränsningar med avseende på utbetalningsfas och pensionsutbetalningar, åtminstone när det är fråga om utnyttjande av skattelättnader. En allmän hänvisning till inkomstskattelagen anses vara tillräcklig för att visa att artiklarna 47, 57 och 58 i PEPP-förordningen har genomförts på nationell nivå.

Enligt artikel 12 i PEPP-förordningen ska berörda nationella myndigheter offentliggöra texterna till de nationella lagar och andra författningar som fastställer villkoren för intjänandefasen enligt artikel 47 och villkoren för utbetalningsfasen enligt artikel 57, i förekommande fall inbegripet information om ytterligare nationella förfaranden som eventuellt inrättats för att ansöka om förmåner och incitament som fastställts på nationell nivå, samt hålla texterna uppdaterade. Alla behöriga myndigheter i en medlemsstat ska på sin webbplats ha en uppdaterad länk till de texter

som avses i punkt 1. Offentliggörandet av de texter som avses i punkt 1 ska endast vara i informationssyfte och får inte skapa rättsliga skyldigheter eller ansvar för de berörda nationella myndigheterna.

Hänvisningen till inkomstskattelagen uppfyller även kravet i artikel 12, i och med att Finland som medlemsstat har offentliggjort informationen om var man kan läsa om de incitament beträffande pensionssparande som sammanhänger med beskattningen. En hänvisning av rent informativ karaktär skapar inga rättsliga skyldigheter för berörda nationella myndigheter och begränsar på inget som helst sätt verkställandet av beskattningen.

7 §. Skadeståndsansvar. I PEPP-förordningen finns bestämmelser om ett PEPP-instituts skadeståndsansvar gentemot en PEPP-sparare endast i artikel 31, som gäller informationen i faktabladet, och i artikel 55, som gäller finansiell förlust som förorsakas av en PEPP-sparare i samband med byte. I övrigt tillämpas på PEPP-sparinstitutets och PEPP-spararens ansvar vad som föreskrivs om detta i den sektorspecifika lagstiftningen.

Enligt artikel 31.1 i förordningen ska PEPP-sparinstitutet inte kunna hållas ansvarigt endast på grund av PEPP-faktabladet, såvida det inte är vilseledande, innehåller felaktigheter eller är oförenligt med relevanta delar av rättsligt bindande handlingar med informationsunderlag inför ingående av avtal eller avtalshandlingar, eller med de krav som enligt förordningen ställs på innehållet i faktabladet.

Enligt artikel 55.1 i förordningen ska PEPP-sparinstitutet ersätta alla finansiella förluster, inbegripet avgifter, kostnader och ränta, som PEPP-spararen åsamkas som ett direkt resultat av att ett PEPP-sparinstitut som är involverat i bytet underlåter att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 53.

Enligt den föreslagna bestämmelsen tillämpas bestämmelserna i 2 kap. i skadeståndslagen på jämkande av skadestånd och bestämmelserna i 6 kap. på fördelning av skadeståndsansvaret på två eller flera skadeståndsskyldiga, i de fall det är fråga om sådana situationer som avses i artiklarna 31 och 55 i PEPP-förordningen.

Den föreslagna närmare bestämmelsen grundar sig på artikel 31.2 och artikel 55.3, enligt vilka skadestånd kan fordras och ansvaret ska fastställas i enlighet med rättsliga krav som tillämpas på nationell nivå. Bestämmelsen är nödvändig, eftersom nämnda bestämmelser i skadeståndslagen annars inte skulle komma att tillämpas på avtalsrelationer och eftersom motsvarande bestämmelser i sektorspecifika författningar inte lämpar sig för sådana situationer som avses i ifrågasvarande artiklar.

8 §. Ikraftträdande och tillämpning. Lagen träder i kraft den 22 mars 2022. Lagen tillämpas från och med den 22 mars 2022, när förordningen börjar tillämpas.

7.2 Lagen om Finansinspektionen

6 §. Övriga definitioner. I propositionen föreslås att det till paragrafen fogas en ny 21 punkt där begreppet PEPP-förordning definieras. Dessutom görs i paragrafens 20 punkt en teknisk ändring i form av ändring av ett skiljetecken.

40 §. Påföljdsavgift. Påföljdsavgift är en allvarlig administrativ påföljd vars tillämpningsområde omfattar förseelser och försummelser där det utgångsmässigt handlar om ytterst klandervärda gärningar och försummelser (RP 32/2012 rd, s. 85). I stället för en påföljdsavgift kan på de grunder som anges i lagen i undantagsfall ges en offentlig varning, om den gärning som strider

mot lagen exempelvis kan anses vara ringa. Bestämmelsen motsvarar övriga bestämmelser som gäller finansmarknadens sektorer. Ur bestämmelsen framgår Finansinspektionens principiella skyldighet att påföra påföljdsavgift utgående från villkoren i lagen. Finansinspektionen ska vid eventuell prövning om påföljdsavgift beakta rättsprinciperna inom förvaltningen enligt 6 § i förvaltningslagen samt bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen om att påföra eller avstå från att påföra påföljdsavgift.

Påföljdsavgifterna är nödvändiga för att säkerställa proportionella påföljder. Lagen ska innehålla exakta och tydliga bestämmelser om grunderna för betalningsskyldighet och avgiftens storlek samt om den betalningsskyldigas rättsskydd och om grunderna för verkställighet av lagen.

Den nya 12 punkten i paragrafens 2 mom. föreslås innehålla detaljerade bestämmelser om Finansinspektionens behörighet beträffande påförande av påföljdsavgift för försummelser eller gärningar som strider mot artiklarna 5—7, 18—48, 50 och 52—56 i PEPP-förordningen vid tillhandahållande av PEPP-produkter. Det föreslås att paragrafens 2 mom. ändras så att den uppfyller kraven enligt PEPP-förordningen.

Bestämmelsen grundar sig på artikel 67.2 a—d i PEPP-förordningen. Enligt artikel 67.2 i PEPP-förordningen ska påföljdsavgift, beroende på fall, påföras finansiella företag, PEPP-sparinstitut eller förvaringsinstitut som avses i artikel 6.1. i samma förordning.

Dessutom görs i momentets 11 punkt en teknisk ändring i form av ändring av ett skiljetecken.

41 a §. *Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall.* Påföljdsavgiftens maximibelopp ska uttryckligen fastställas enligt vad som avses i artikel 67.3 d—g. Därför föreslås att det i ett nytt 7 mom. i paragrafen föreskrivs om maximibeloppen för påföljdsavgifterna vid överträdelse av bestämmelserna i artikel 67.2. På överträdelser enligt artikel 67.2 i PEPP-förordningen tillämpas sålunda den bestämmelse om maximibelopp som avses ovan.

50 u §. *Behörig myndighet enligt PEPP-förordningen.* Enligt PEPP-förordningen ska medlemsstaterna utse behöriga myndigheter för att utöva tillsyn över PEPP-sparinstitut eller, i tillämpliga fall, över PEPP-distributörer, eller för att utföra de uppgifter som föreskrivs i förordningen (jmf. Artikel 2.18 i PEPP-förordningen). Enligt artikel 61 i PEPP-förordningen ska de behöriga myndigheterna med avseende på PEPP-sparinstitutet bland annat övervaka efterlevnaden av förordningen fortlöpande och i enlighet med relevanta sektorsspecifika tillsynsordningar och standarder. Enligt förslaget föreskrivs i paragrafen att Finansinspektionen ska fungera som den behöriga myndighet som avses i artikel 61 i PEPP-förordningen.

Enligt artikel 40.8 i PEPP-förordningen ska PEPP-sparinstitutet, om inbetalningarna till PEPP-produkter och PEPP-förmåner omfattas av förmåner eller incitament, i tillämpliga fall och i enlighet med relevant nationell rätt, till den berörda nationella myndigheten överlämna all information som är nödvändig för att tillhandahålla eller återkräva sådana förmåner och incitament som mottagits i samband med sådana inbetalningar och förmåner, det vill säga i Finland till Skatteförvaltningen.

PEPP-förordningen reglerar inte inkomstbeskattningen, vilken omfattas av medlemsstaternas behörighet. Därför är det inte nödvändigt att utesluta beskattningen.

7.3 Lag om ändring av 1 kap. 3 b §, 11 kap. 4 § och 31 kap. 4 § i försäkringsbolagslagen

1 kap.

3 b §. *Små försäkringsbolag.* Enligt tillkännagivandet i EU:s officiella tidning (2021/C 423/12) som publicerades den 19 oktober 2021 ska eurobeloppen paragrafens i 1 mom. justeras. Beloppet för premieinkomst i 1 punkten justeras från 5 000 000 euro till 5 400 000 euro, eurobeloppet i 2 punkten från 25 000 000 euro till 26 600 000 euro och eurobeloppen 500 000 och 2 500 000 i 4 punkten till 600 000 respektive 2 700 000 euro.

11 kap.

4 §. *Minimikapitalkravet och beräkning av det.* Eurobeloppen i paragrafens 4 mom. ska justeras i enlighet med tillkännagivandet i EU:s officiella tidning (2021/C 423/12) som publicerades den 19 oktober 2021. Eurobeloppet i momentets 1 punkt ska justeras från 3 700 000 euro till 4 000 000 euro, eurobeloppet i 2 punkten från 2 500 000 euro till 2 700 000 euro, eurobeloppet i 3 punkten från 3 600 000 euro till 3 900 000 euro och eurobeloppet i 4 punkten från 1 200 000 euro till 1 300 000 euro.

31 kap.

4 §. *Koassurans inom gemenskapen.* Eurobeloppen i paragrafens 2 mom. ska justeras i enlighet med tillkännagivandet i EU:s officiella tidning (2021/C 423/12) som publicerades den 19 oktober 2021 så att eurobeloppet för balansomslutning i 3 punktens underpunkt a höjs från 6,2 miljoner euro till 6 600 000 euro och nettoomsättningen i underpunkt b höjs från 12,8 miljoner euro till 13 600 000 euro.

8 Ikraftträdande

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 22 mars 2022. Lagarna börjar tillämpas samtidigt med PEPP-förordningen.

PEPP-förordningen börjar tillämpas 12 månader efter att de delegerade rättsakter som avses i artiklarna 28.5, 30.2, 33.3, 36.2, 37.2, 45.3 och 46.3 har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Den förordning genom vilken nämnda rättsakter verkställs har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning den 22 mars 2021.

Nämnda EU-rättsakter börjar tillämpas den 22 mars 2022.

De justerade eurobeloppen i försäkringsbolagslagen ska verkställas senast den 19 oktober 2022. Lagen föreslås träda i kraft den 18 oktober 2022.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

9.1 Registrering av PEPP-produkten ett krav för tillhandhållandet

De bestämmelser som preciserar registreringsförfarandet för PEPP-produkter förtjänar uppmärksamhet med avseende på näringsfriheten som det föreskrivs om i 18 § i grundlagen. Enligt 18 § i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har behandlat förhållandet mellan näringsfrihet och verksamhetstillstånd bland annat i sina utlåtanden GrUU 24/2010 rd, GrUU 33/2005 rd, GrUU 23/2000 rd och GrUU 35/1998 rd.

Grundlagsutskottet har i sin praxis konstitutionellt jämställt aktörers registreringsplikt med tillståndsplikt (GrUU 15/2008 rd, GrUU 45/2001 rd och GrUU 24/2000 rd).

Grundlagsutskottet har ansett näringsfriheten vara en grundlagsfäst huvudregel, men bedömt att det i undantagsfall får krävas tillstånd för näringsverksamhet. Tillståndsplikten ska dock fastställas genom en lag som ska uppfylla de allmänna villkor som ställs på en lag som inskränker en grundläggande rättighet. Beträffande innehållet i regleringen har utskottet ansett det vara viktigt att bestämmelserna om tillståndsvillkor och tillståndets giltighet säkerställer en tillräcklig förutsägbarhet med avseende på myndigheternas verksamhet (GrUU 67/2002 rd och GrUU 28/2001 rd). Betydelse i detta sammanhang har bland annat det i vilken utsträckning myndigheternas befogenheter grundar sig på bunden prövning eller ändamålsenlighetsprövning (ex. GrUU 32/2010 rd, GrUU 15/2008 rd, GrUU 33/2005 rd, GrUU 66/2002 rd och GrUU 28/2001 rd). Ovan nämnda kan även tillämpas på bestämmelserna om registrering.

Kapitel II i PEPP-förordningen innehåller förpliktande bestämmelser beträffande registreringen av PEPP-produkter. Centrala är de krav som ställs enligt artikel 6.2. Uppgifterna i denna artikel ska anges i den registreringsansökan som lämnas till Finansinspektionen. Skyldigheten att lämna uppgifter omfattar i många avseenden information som kan jämföras med den information som gäller aktörer inom finans- och försäkringssektorn i samband med förfarandena för verksamhetstillstånd och registrering.

Finansinspektionen kan vid registreringen inte utgå ifrån ändamålsenlighetsprövning, utan myndigheten ska på basis av ansökan fatta ett beslut om registrering av en PEPP-produkt, om ansökan uppfyller de krav som ställs enligt PEPP-förordningen. Finansinspektionen ska också meddela Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten om saken, så att informationen kan registreras i det centrala offentliga register som förs av denna myndighet. För ett beslut om avslag som meddelats av Finansinspektionen får ändring sökas hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Bestämmelserna beträffande registreringsförfarandet i PEPP-förordningen grundar sig på behovet att säkerställa att marknaden för PEPP-produkter kan fungera utan störningar och att förtroendet för PEPP-sparinstitut och -distributörer främjas. Till exempel med avseende på kreditinstitutsverksamheten, där medel tas emot i stor skala från allmänheten, har grundlagsutskottet ansett att en viss grad av myndighetstillsyn är nödvändig för stabiliteten på den finansiella marknaden och för de grunder som har att göra med konsumentskyddet (GrUU 24/2002 rd).

I artikel 8 i PEPP-förordningen föreskrivs dessutom om villkor för avregistrering av en PEPP-produkt. Grundlagsutskottet har ansett avregistrering vara en myndighetsåtgärd som på ett radikalt sätt inkräktar på individens rättsliga ställning än avslag på en registreringsansökan gör. Av denna orsak har utskottet bedömt att det med avseende på regleringens proportionalitet är nödvändigt att knyta avregistreringen till allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser samt till det att eventuella anmärkningar eller varningar som meddelats den registrerade inte har lett till korrigering av bristerna i verksamheten (GrUU 43/2013 rd, GrUU 17/2012 rd och GrUU 58/2010 rd).

Regeringen bedömer att de föreslagna bestämmelserna är förenliga med näringsfriheten som tryggas genom 18 § i grundlagen.

9.2 Påförande av påföljdsavgifter

Förslaget innehåller nya bestämmelser som gäller regleringen av påföljder där Finansinspektionen ges befogenheter att som administrativ påföljd påföra en påföljdsavgift. Bestämmelser som rör påförande av administrativa påföljder ska granskas utgående ifrån 81 § i grundlagen.

I propositionen föreslås att det i 40 § 2 mom. 12 punkten i lagförslag 2 ska föreskrivas om Finansinspektionens behörighet att påföra påföljdsavgift vid överträdelse eller försummelse av vissa bestämmelser i PEPP-förordningen. Lagtekniskt grundar sig påföljdsavgifterna sålunda på hänvisningar till en viss enskild artikel eller vissa artiklar. Vidare föreslås att det till 41 a § fogas ett nytt 7 mom., där det i enlighet med PEPP-förordningen föreskrivs om maximibelopp för påföljdsavgifter som påförs vid ifrågavarande överträdelser och försummelser med avseende på PEPP-förordningen.

Enligt grundlagsutskottets etablerade tolkning är sådana avgifter med avseende på 81 § i grundlagen varken skatter eller avgifter, utan administrativa påföljder av sanktionskaraktär som påförs för en lagstridig gärning. Utskottet jämnställer i sak en ekonomisk påföljd av straffkaraktär med en straffrättslig påföljd (GrUU 28/2014 rd, s. 2, GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, s. 2, GrUU 55/2005 rd, s. 2 och GrUU 32/2005 rd, s. 2). De allmänna grunderna för administrativa påföljder ska i enlighet med 2 § 3 mom. i grundlagen regleras i lag, eftersom påförandet av sådana avgifter innebär utövande av offentlig makt. Utskottet anser också att det är fråga om betydande utövning av offentlig makt.

Lagen ska innehålla exakta och klara bestämmelser om grunderna för betalningsskyldighet och avgiftsbeloppet samt om den betalningsskyldigas rättsskydd och om grunderna för verkställighet av lagen (GrUU 28/2014 rd, s. 2, GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, s. 2, GrUU 57/2010 rd, s. 2, GrUU 55/2005 rd, s. 2 och GrUU 32/2005 rd, s. 2). Även om kravet på exakthet som följer av den straffrättsliga legalitetsprincipen i 8 § i grundlagen inte som sådant gäller för reglering av administrativa påföljder, kan det allmänna kravet på exakthet ändå inte förbigås i samband med en sådan reglering som denna (GrUU 14/2013 rd, GrUU 17/2012 rd, GrUU 9/2012 rd, s. 2, GrUU 57/2010 rd, s. 2 och GrUU 74/2002 rd, s. 5). Dessutom ska bestämmelserna uppfylla kravet på proportionalitet i fråga om sanktioner (GrUU 28/2014 rd, GrUU 15/2014 rd och GrUU 17/2012 rd, s. 5–6 samt där nämnda utlåtanden). Med avseende på administrativa påföljder ska utöver detta beaktas att de inte, när det gäller förfarandena för att påföra avgifterna, får stå i strid med oskyldighetspresumptionen som avses i 21 § i grundlagen och att de inte heller får grunda sig på omvänd bevisbörda eller strikt objektivt ansvar (se även GrUU 32/2005 rd, s. 3 och GrUU 4/2004 rd, s. 7–8).

Trots att det är fråga om skyldigheter som följer av en lag som i och för sig är ny för aktörerna inom finans- och försäkringssektorn, motsvarar bestämmelserna om administrativa påföljder som ingår i lagförslagen till sin karaktär i huvudsak de bestämmelser som redan finns i gällande lagstiftning och som fastställts under medverkan av grundlagsutskottet (GrUU 17/2012 rd, GrUU 15/2016 rd och GrUU 43/2013 rd).

I de allmänna bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen föreskrivs i tillräcklig utsträckning om verkställighet av administrativa påföljder och om rättsskydd. Finansinspektionen beaktar vid sin prövning av eventuella påföljder vad som i 6 § i förvaltningslagen föreskrivs om rättsprinciperna inom förvaltningen. Dessutom innehåller 42 § i lagen om Finansinspektionen bestämmelser om villkor som gäller för att myndigheten ska kunna avstå från att påföra administrativ påföljdsavgift. Vidare ska beaktas att påföljdsavgift inte får påföras en person som misstänks för samma gärning i en förundersökning, en åtalsprövning eller ett brottmål som behandlas i domstol. Påföljdsavgift får inte heller påföras den som har dömts för samma gärning

genom en lagakraftvunnen dom. Finansinspektionen kan avstå från att påföra en juridisk person en påföljdsavgift, om Finansinspektionen beträffande samma ärende underrättar en berörd myndighet i enlighet med 3 c § i lagen om Finansinspektionen och inleder andra tillsynsåtgärder som avses i lagen. Beträffande sökande av ändring i ett beslut om påföljdsavgift som meddelats av Finansinspektionen är de bestämmelser som finns i 73 § i lagen om Finansinspektionen tillräckligt omfattande och exakta med avseende på rättsskyddet.

Regeringen bedömer att de bestämmelser om administrativa påföljder som ingår i lagförslaget i tillräckligt hög grad är förenliga med principerna enligt 2 § 3 mom. och 8 § i grundlagen samt med grundlagsutskottets etablerade tolkningspraxis.

Kläm

Eftersom PEPP-förordningen innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om komplettering av en EU-förordning som gäller tillhandahållande och distribution av en paneuropeisk privat pensionsprodukt

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser om tillämpningen i Finland av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt), nedan *PEPP-förordningen*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *PEPP-produkt* en PEPP-produkt enligt artikel 2.2 i PEPP-förordningen,
- 2) *PEPP-sparinstitut* ett PEPP-sparinstitut enligt artikel 2.15 i PEPP-förordningen,
- 3) *PEPP-distributör* en PEPP-distributör enligt artikel 2.16 i PEPP-förordningen.

3 §

Undantag från tillämpliga bestämmelser när det gäller tillhandahållande av PEPP-produkter

På tillhandahållande och distribution av PEPP-produkter genom försäkringsbolag och försäkringsförmedlare tillämpas inte följande bestämmelser:

- 1) 24 § 2 mom., 25 § 2 mom., 27 § 2 mom., 28 § 2 mom., 35 §, 36 § 1, 2 och 4 mom., 37 § 1 och 2 mom., 39 § 1, 2 och 4 mom., 42, 43 och 53 § i lagen om försäkringsdistribution (234/2018),
- 2) 4 b § 1 mom., 5 § 1 och 3 mom., 5 a §, 5 b § 1 mom. och 6 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal (543/1994),
- 3) 6 a kap. 11 § 2 mom. i konsumentskyddslagen (38/1978),
- 4) de med stöd av lagen om försäkringsdistribution och lagen om försäkringsavtal utfärdade bestämmelserna om sättet att lämna information om försäkringar, och
- 5) de med stöd av lagen om försäkringsdistribution och lagen om försäkringsavtal utfärdade bestämmelserna om upprättande av ett faktablad för skadeförsäkringar, om uppgifterna i faktabladet, om hur uppgifterna ska presenteras i faktabladet och om hur faktabladet ska lämnas till kunden.

Utöver vad som i lagen om investeringstjänster (747/2012) föreskrivs om tillhandahållande av investeringstjänster ska ett värdepappersföretag som beviljats verksamhetstillstånd för investeringsrådgivning enligt 1 kap. 15 § 5 punkten i den lagen vid tillhandahållandet av PEPP-produkter iaktta vad som i 4 § 1 mom. i denna lag föreskrivs om efterlevnaden av bestämmelserna i lagen om investeringstjänster samt vad som i 10 kap. 4 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster föreskrivs om skyldigheten att inhämta upplysningar i anknytning till investeringsrådgivning.

4 §

Särskilda bestämmelser som tillämpas på andra tillhandahållare av PEPP-produkter än dem som avses i 3 §

Utöver vad som i PEPP-förordningen föreskrivs om tillhandahållande av PEPP-produkter och vad som föreskrivs i lagen om placeringsfonder (213/2019) och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) ska sådana fondbolag och förvaltare av alternativa investeringsfonder som tillhandahåller PEPP-produkter iaktta vad som i 7 kap. 9 § i lagen om investeringstjänster föreskrivs om hantering av intressekonflikter och vad som i 10 kap. 1–3, 5–7, 11, 12 och 15 § i den lagen föreskrivs om förfaranden i kundförhållanden, och de ska ha uppdaterade processer för produktgodkännande varmed de säkerställer en ändamålsenlig hantering av intressekonflikter i enlighet med kundernas bästa intresse.

Andra värdepappersföretag än de som avses i 3 § 2 mom. och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska vid tillhandahållandet av PEPP-produkter förutom PEPP-förordningen iaktta vad som i 1 mom. föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna i lagen om investeringstjänster på tillhandahållandet av PEPP-produkter.

5 §

Krav på yrkeskompetens och kunskap för personer som ger rådgivning om PEPP-produkter

Utöver vad som annanstans i lag föreskrivs om yrkeskompetensen hos personer som ger investeringsrådgivning ska en fysisk person som ger rådgivning om PEPP-produkter ha nödvändiga minimikunskaper om pensionssystemets uppbyggnad i den medlemsstat där PEPP-produkten tillhandahålls samt om de förmåner systemet garanterar.

6 §

Överenskommelse om villkoren för intjänandefasen och utbetalningsfasen

I inkomstskattelagen (1535/1992) finns bestämmelser om de villkor som ska uppfyllas för att pensionsproduktens premier ska kunna dras av vid beskattningen, och om hur pensionsutbetalningar under utbetalningsfasen behandlas vid beskattningen.

7 §

Skadeståndsansvar

Vid jämkande av skadestånd och vid fördelning av skadeståndsansvaret på två eller flera skadeståndsskyldiga tillämpas bestämmelserna i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974), till den del det är fråga om situationer som avses i artiklarna 31 och 55 i PEPP-förordningen.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 6 § 20 punkten och 40 § 2 mom. 10 och 11 punkten,
sådana de lyder, 6 § 20 punkten i lag 524/2021 och 40 § 2 mom. 10 och 11 punkten i lag 379/2021, samt
fogas till 6 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 170/2014, 352/2017, 1071/2017, 296/2019 och 524/2021, en ny 21 punkt, till 40 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 1108/2018, 215/2019, 681/2019, 316/2020, 379/2021 och 599/2021, en ny 12 punkt, till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 241/2018, 215/2019, 524/2021 och 599/2021, ett nytt 7 mom., varvid de nuvarande 7—15 mom. blir 8—16 mom., samt till lagen en ny 50 u § som följer:

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

-
- 20) *betydande bindning* en situation som avses i 1 kap. 26 § 1 mom. 15 punkten i lagen om investeringstjänster, 5 kap. 12 § i kreditinstitutslagen eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen och där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade på det sätt som anges närmare,
21) *PEPP-förordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt).

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

- 10) följande bestämmelser i förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar:
- a) bestämmelserna i artiklarna 4.1—4.5 om transparens på webbplatser i fråga om negativa konsekvenser för hållbar utveckling på enhetsnivå,
 - b) bestämmelserna i artikel 6 om transparens i fråga om integreringen av hållbarhetsrisker i upplysningar som lämnas innan avtal ingås,
 - c) bestämmelserna i artikel 7 om transparens i fråga om negativa konsekvenser för hållbar utveckling i upplysningar som lämnas innan avtal ingås med avseende på finansiella produkter,
 - d) bestämmelserna i artikel 8.1 eller 8.2 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper i den information som lämnas innan avtal ingås,

e) bestämmelserna i artiklarna 9.1—9.4 om transparens i fråga om hållbar investering i upplysningar som lämnas innan avtal ingås,

f) bestämmelserna i artikel 10.1 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper och av hållbar investering på webbplatser,

g) bestämmelserna i artikel 11.1 eller 11.2 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper och av hållbara investeringar i regelbundna rapporter,

h) bestämmelserna i artikel 13.1 om marknadsföringsmaterial,

11) bestämmelserna i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088, nedan *taxonomiförordningen*, om transparens i fråga om miljömässigt hållbara investeringar i upplysningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter, bestämmelserna i artikel 6 om transparens i fråga om finansiella produkter som främjar miljörelaterade egenskaper i upplysningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter, eller bestämmelserna i artikel 7 om transparens i fråga om andra finansiella produkter i upplysningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter, eller

12) bestämmelserna i artiklarna 5—7 i PEPP-förordningen om registreringsskyldighet och bestämmelserna om lämnande av falska eller vilseledande uppgifter som grund för registreringen av en PEPP-produkt i det centrala offentliga register som förs av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, bestämmelserna i artikel 18 om erbjudande av portabilitetsmöjlighet, bestämmelserna i artikel 19 om användning av underkonton för PEPP-produkter, bestämmelserna i artikel 20 om skyldighet att lämna information i anknytning till öppnande av ett nytt underkonto, bestämmelserna i artikel 21 om information om portabilitet till de behöriga myndigheterna, bestämmelserna i artikel 22 om en allmän princip som gäller PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer, bestämmelserna i artikel 23 om distributionsregler för olika typer av PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer, bestämmelserna i artikel 24 om elektronisk distribution och om användning av andra varaktiga medier, bestämmelserna i artikel 25 om krav på produktövervakning och produktstyrning, bestämmelserna i artikel 26 om PEPP-faktablad, bestämmelserna i artikel 27 om PEPP-faktabladets språk, bestämmelserna i artikel 28 om PEPP-faktabladets innehåll, bestämmelserna i artikel 29 om marknadsföringsmaterial, bestämmelserna i artikel 30 om översyn av PEPP-faktabladet, bestämmelserna i artikel 31 om skadeståndsansvar, bestämmelserna i artikel 32 om PEPP-avtal som täcker biometrisk risker, bestämmelserna i artikel 33 om tillhandahållande av PEPP-faktabladet, bestämmelserna i artikel 34 om specifikation av PEPP-kundens krav och behov samt tillhandahållande av rådgivning, bestämmelserna i artikel 35 om allmänna bestämmelser som gäller PEPP-pensionsbesked, bestämmelserna i artikel 36 om innehållet i PEPP-pensionsbeskedet, bestämmelserna i artikel 37 om kompletterande information i PEPP-pensionsbeskedet, bestämmelserna i artikel 38 om information som ska lämnas till PEPP-sparare under tiden före pensionering och till PEPP-förmånstagare under utbetalningsfasen, bestämmelserna i artikel 39 om information som på begäran ska lämnas till PEPP-sparare och PEPP-förmånstagare, bestämmelserna i artikel 40 om allmänna bestämmelser som gäller rapportering till nationella myndigheter, bestämmelserna i artikel 41 om investeringsregler under intjänandefasen, bestämmelserna i artikel 42 om allmänna bestämmelser som gäller PEPP-spararens investeringsalternativ, bestämmelserna i artikel 43 om PEPP-spararens val av investeringsalternativ, bestämmelserna i artikel 44 om villkor för ändring av det valda investeringsalternativet, bestämmelserna i artikel 45 om bas-PEPP-produkten, bestämmelserna i artikel 46 om riskreduceringstekniker, bestämmelserna i artikel 47 om villkor som rör intjänandefasen, bestämmelserna i artikel 48 om förvaringsinstitutets förvarings- och övervakningsuppgifter, bestämmelserna i artikel 50 om hantering av klagomål från PEPP-kunder, bestämmelserna i artikel 52 om tillhandahållande av bytesmöjlighet, bestämmelserna i artikel 53 om inledande av byte, bestämmelserna i artikel 54 om avgifter och kostnader i samband med byte, bestämmelserna i artikel 55 om skydd av PEPP-sparare mot finansiell förlust eller bestämmelserna i artikel 56 om information om bytesmöjligheten.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för överträdelse av bestämmelserna i 40 § 2 mom. 12 punkten får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro, men dock högst 10 procent av den juridiska personens omsättning för det år som föregår det år då påföljdsavgiften bestäms, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst 700 000 euro.

50 u §

Behörig myndighet enligt PEPP-förordningen

Finansinspektionen är behörig myndighet enligt artikel 61 i PEPP-förordningen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 . Lagens 40 § 2 mom. 10 punkt underpunkt c träder dock i kraft den 30 december 2022.

3.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 1 kap. 3 b § 1 mom., 11 kap. 4 § 4 mom. och 31 kap. 4 § 2 mom.,
sådana de lyder, 1 kap. 3 b § 1 mom. och 11 kap. 4 § 4 mom. i lag 303/2015 och 31 kap. 4 § 2 mom. i lag 1514/2015, som följer:

1 kap.

De centrala principerna för försäkringsbolags verksamhet samt tillämpning av lagen

3 b §

Små försäkringsbolag

Med *litet försäkringsbolag* avses, om inte annat följer av 2—4 mom., ett bolag som uppfyller följande förutsättningar:

- 1) bolagets totala premieinkomst överstiger inte 5 400 000 euro per år,
 - 2) bolagets, eller om bolaget hör till en försäkringsgrupp som avses i 26 kap., gruppens totala försäkringstekniska avsättningar enligt 10 kap. 2 § överstiger inte 26 600 000 euro per år,
 - 3) bolagets affärsverksamhet omfattar inte försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet som täcker risker inom försäkringsklasserna 11—15 enligt lagen om försäkringsklasser, förutom när de utgör underordnade risker enligt 11 § 2 mom. i den lagen,
 - 4) bolagets affärsverksamhet omfattar inte återförsäkringsverksamhet som överstiger de tecknade totala premieinkomsterna med mer än 600 000 euro, eller de totala försäkringstekniska avsättningarna enligt 10 kap. 2 § med mer än 2 700 000 euro, eller de tecknade totala premieinkomsterna med mer än 10 procent eller de försäkringstekniska avsättningarna enligt 10 kap. 2 § med mer än 10 procent.
-

11 kap.

Kapitalkrav

4 §

Minimikapitalkravet och beräkning av det

Trots bestämmelserna i 1 mom. uppgår minimikapitalkravet till minst

- 1) 4 000 000 euro för skadeförsäkringsbolag som bedriver försäkringsverksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna 10—15 enligt lagen om försäkringsklasser och för livförsäkringsbolag,

- 2) 2 700 000 euro för skadeförsäkringsbolag som bedriver annan skadeförsäkringsverksamhet än sådan som avses i 1 punkten,
3) 3 900 000 euro för återförsäkringsbolag, samt
4) 1 300 000 euro för captivebolag för återförsäkring.
-

31 kap.

Övriga bestämmelser om försäkringsbolags verksamhet

4 §

Koassurans inom gemenskapen

Risken är stor om

- 1) den hör till skadeförsäkringsklasserna 4–7, 11 eller 12 enligt 2–8 § i lagen om försäkringsklasser,
2) den hör till skadeförsäkringsklasserna 14 eller 15 enligt 7 § i lagen om försäkringsklasser, om försäkringstagaren yrkesmässigt bedriver industriell eller kommersiell verksamhet eller är verksam i något av de fria yrkena, och riskerna anknyter till sådan verksamhet, eller
3) den hör till skadeförsäkringsklasserna 3, 8–10, 13 eller 16 enligt 3–8 § i lagen om försäkringsklasser, och åtminstone två av följande kriterier uppfylls enligt försäkringstagarens bokslut eller, om försäkringstagaren hör till en koncern, enligt koncernbokslutet:
a) balansomslutningen överskrider 6 600 000 euro,
b) nettoomsättningen överskrider 13 600 000 euro,
c) det genomsnittliga antalet anställda under räkenskapsperioden överskrider 250.
-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 2 december 2021

Statsminister

Sanna Marin

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 6 § 20 punkten och 40 § 2 mom. 10 och 11 punkten,
sådana de lyder, 6 § 20 punkten i lag 524/2021 och 40 § 2 mom. 10 och 11 punkten i lag 379/2021, samt
fogas till 6 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 170/2014, 352/2017, 1071/2017, 296/2019 och 524/2021, en ny 21 punkt, till 40 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 1108/2018, 215/2019, 681/2019, 316/2020, 379/2021 och 599/2021, en ny 12 punkt, till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 241/2018, 215/2019, 524/2021 och 599/2021, ett nytt 7 mom., varvid de nuvarande 7—15 mom. blir 8—16 mom., samt till lagen en ny 50 u § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

20) *betydande bindning* en situation som avses i 1 kap. 26 § 1 mom. 15 punkten i lagen om investeringstjänster, 5 kap. 12 § i kreditinstitutslagen eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen och där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade på det sätt som anges närmare.

Föreslagen lydelse

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

20) *betydande bindning* en situation som avses i 1 kap. 26 § 1 mom. 15 punkten i lagen om investeringstjänster, 5 kap. 12 § i kreditinstitutslagen eller 1 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen och där två eller flera fysiska eller juridiska personer är förenade på det sätt som anges närmare,

21) **PEPP-förordningen** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt).

Gällande lydelse

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

10) i förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar

a) bestämmelserna i artiklarna 4.1–4.5 om transparens på webbplatser i fråga om negativa konsekvenser för hållbar utveckling på enhetsnivå,

b) bestämmelserna i artikel 6 om transparens i fråga om integreringen av hållbarhetsrisker i upplysningar som lämnas innan avtal ingås,

c) bestämmelserna i artikel 7 om transparens i fråga om negativa konsekvenser för hållbar utveckling i upplysningar som lämnas innan avtal ingås med avseende på finansiella produkter,

c-underpunkten träder i kraft 30.12.2022.

d) bestämmelserna i artikel 8.1 eller 8.2 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper i den information som lämnas innan avtal ingås,

e) bestämmelserna i artiklarna 9.1–9.4 om transparens i fråga om hållbar investering i upplysningar som lämnas innan avtal ingås,

f) bestämmelserna i artikel 10.1 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper och av hållbar investering på webbplatser,

g) bestämmelserna i artikel 11.1 eller 11.2 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper och av hållbara investeringar i regelbundna rapporter,

g-underpunkten träder i kraft 1.1.2022.

h) bestämmelserna i artikel 13.1 om marknadsföringsmaterial, *eller*

11) bestämmelserna i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088, nedan *taxonomyförordningen*, om transparens i fråga om

Föreslagen lydelse

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

10) följande bestämmelser i förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar:

a) bestämmelserna i artiklarna 4.1–4.5 om transparens på webbplatser i fråga om negativa konsekvenser för hållbar utveckling på enhetsnivå,

b) bestämmelserna i artikel 6 om transparens i fråga om integreringen av hållbarhetsrisker i upplysningar som lämnas innan avtal ingås,

c) bestämmelserna i artikel 7 om transparens i fråga om negativa konsekvenser för hållbar utveckling i upplysningar som lämnas innan avtal ingås med avseende på finansiella produkter,

d) bestämmelserna i artikel 8.1 eller 8.2 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper i den information som lämnas innan avtal ingås,

e) bestämmelserna i artiklarna 9.1–9.4 om transparens i fråga om hållbar investering i upplysningar som lämnas innan avtal ingås,

f) bestämmelserna i artikel 10.1 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper och av hållbar investering på webbplatser,

g) bestämmelserna i artikel 11.1 eller 11.2 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper och av hållbara investeringar i regelbundna rapporter,

h) bestämmelserna i artikel 13.1 om marknadsföringsmaterial,

11) bestämmelserna i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088, nedan *taxonomyförordningen*, om transparens i fråga om miljömässigt hållbara investeringar i upplys-

Gällande lydelse

miljömässigt hållbara investeringar i upplysningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter, bestämmelserna i artikel 6 om transparens i fråga om finansiella produkter som främjar miljörelaterade egenskaper i upplysningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter, eller bestämmelserna i artikel 7 om transparens i fråga om andra finansiella produkter i upplysningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter.

Föreslagen lydelse

ningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter, bestämmelserna i artikel 6 om transparens i fråga om finansiella produkter som främjar miljörelaterade egenskaper i upplysningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter, eller bestämmelserna i artikel 7 om transparens i fråga om andra finansiella produkter i upplysningar som lämnas innan avtal ingås och i regelbundna rapporter, eller

12) bestämmelserna i artiklarna 5–7 i PEPP-förordningen om registreringskyldighet och bestämmelserna om lämnande av falska eller vilseledande uppgifter som grund för registreringen av en PEPP-produkt i det centrala offentliga register som förs av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, bestämmelserna i artikel 18 om erbjudande av portabilitetsmöjlighet, bestämmelserna i artikel 19 om användning av underkonton för PEPP-produkter, bestämmelserna i artikel 20 om skyldighet att lämna information i anknytning till öppnande av ett nytt underkonto, bestämmelserna i artikel 21 om information om portabilitet till de behöriga myndigheterna, bestämmelserna i artikel 22 om en allmän princip som gäller PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer, bestämmelserna i artikel 23 om distributionsregler för olika typer av PEPP-sparinstitut och PEPP-distributörer, bestämmelserna i artikel 24 om elektronisk distribution och om användning av andra varaktiga medier, bestämmelserna i artikel 25 om krav på produktövervakning och produktstyrning, bestämmelserna i artikel 26 om PEPP-faktablad, bestämmelserna i artikel 27 om PEPP-faktabladets språk, bestämmelserna i artikel 28 om PEPP-faktabladets innehåll, bestämmelserna i artikel 29 om marknadsföringsmaterial, bestämmelserna i artikel 30 om översyn av PEPP-faktabladet, bestämmelserna i artikel 31 om skadeståndsansvar, bestämmelserna i artikel 32 om PEPP-avtal som täcker biometrisk risker, bestämmelserna i artikel 33 om tillhandahållande av PEPP-faktabladet, bestämmelserna i artikel 34 om specifikation av PEPP-kundens krav och behov samt tillhandahållande av rådgivning, bestämmelserna i artikel 35 om allmänna bestämmelser som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gäller PEPP-pensionsbesked, bestämmelserna i artikel 36 om innehållet i PEPP-pensionsbeskedet, bestämmelserna i artikel 37 om kompletterande information i PEPP-pensionsbeskedet, bestämmelserna i artikel 38 om information som ska lämnas till PEPP-sparare under tiden före pensionering och till PEPP-förmånstagare under utbetalningsfasen, bestämmelserna i artikel 39 om information som på begäran ska lämnas till PEPP-sparare och PEPP-förmånstagare, bestämmelserna i artikel 40 om allmänna bestämmelser som gäller rapportering till nationella myndigheter, bestämmelserna i artikel 41 om investeringsregler under intjänandefasen, bestämmelserna i artikel 42 om allmänna bestämmelser som gäller PEPP-spararens investeringsalternativ, bestämmelserna i artikel 43 om PEPP-spararens val av investeringsalternativ, bestämmelserna i artikel 44 om villkor för ändring av det valda investeringsalternativet, bestämmelserna i artikel 45 om bas-PEPP-produkten, bestämmelserna i artikel 46 om riskreduceringstekniker, bestämmelserna i artikel 47 om villkor som rör intjänandefasen, bestämmelserna i artikel 48 om förvaringsinstitutets förvarings- och övervakningsuppgifter, bestämmelserna i artikel 50 om hantering av klagomål från PEPP-kunder, bestämmelserna i artikel 52 om tillhandahållande av bytesmöjlighet, bestämmelserna i artikel 53 om inledande av byte, bestämmelserna i artikel 54 om avgifter och kostnader i samband med byte, bestämmelserna i artikel 55 om skydd av PEPP-sparare mot finansiell förlust eller bestämmelserna i artikel 56 om information om bytesmöjligheten.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för överträdelse av bestämmelserna i 40 § 2 mom. 12 punkten får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro, men dock högst 10 procent av den juridiska

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*personens omsättning för det år som föregår
det år då påföljdsavgiften bestäms, och en fy-
sisk person påföras en påföljdsavgift som upp-
går till högst 700 000 euro.*

50 u §

*Behörig myndighet enligt PEPP-förord-
ningen*

*Finansinspektionen är behörig myndighet
enligt artikel 61 i PEPP-förordningen.*

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagens 40 § 2 mom. 10 punkt underpunkt c
träder dock i kraft den 30 december 2022.*

3.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 1 kap. 3 b § 1 mom., 11 kap. 4 § 4 mom. och 31 kap. 4 § 2 mom.,
sådana de lyder, 1 kap. 3 b § 1 mom. och 11 kap. 4 § 4 mom. i lag 303/2015 och 31 kap. 4 § 2 mom. i lag 1514/2015, som följer:

Gällande lydelse

1 kap

De centrala principerna för försäkringsbolags verksamhet samt tillämpning av lagen

3 b §

Små försäkringsbolag

Med *litet försäkringsbolag* avses, om inte annat följer av 2—4 mom., ett bolag som uppfyller följande förutsättningar:

- 1) bolagets totala premieinkomst överstiger inte 5 000 000 euro per år,
- 2) bolagets, eller om bolaget hör till en försäkringsgrupp som avses i 26 kap., gruppens totala försäkringstekniska avsättningar enligt 10 kap. 2 § överstiger inte 25 000 000 euro per år,
- 3) bolagets affärsverksamhet omfattar inte försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet som täcker risker inom försäkringsklasserna 11—15 enligt lagen om försäkringsklasser, förutom när de utgör underordnade risker enligt 11 § 2 mom. i den lagen,
- 4) bolagets affärsverksamhet omfattar inte återförsäkringsverksamhet som överstiger de tecknade totala premieinkomsterna med mer än 500 000 euro, eller de totala försäkringstekniska avsättningarna enligt 10 kap. 2 § med mer än 2 500 000 euro, eller de tecknade totala

Föreslagen lydelse

1 kap.

De centrala principerna för försäkringsbolags verksamhet samt tillämpning av lagen

3 b §

Små försäkringsbolag

Med *litet försäkringsbolag* avses, om inte annat följer av 2—4 mom., ett bolag som uppfyller följande förutsättningar:

- 1) bolagets totala premieinkomst överstiger inte 5 400 000 euro per år,
- 2) bolagets, eller om bolaget hör till en försäkringsgrupp som avses i 26 kap., gruppens totala försäkringstekniska avsättningar enligt 10 kap. 2 § överstiger inte 26 600 000 euro per år,
- 3) bolagets affärsverksamhet omfattar inte försäkrings- eller återförsäkringsverksamhet som täcker risker inom försäkringsklasserna 11—15 enligt lagen om försäkringsklasser, förutom när de utgör underordnade risker enligt 11 § 2 mom. i den lagen,
- 4) bolagets affärsverksamhet omfattar inte återförsäkringsverksamhet som överstiger de tecknade totala premieinkomsterna med mer än 600 000 euro, eller de totala försäkringstekniska avsättningarna enligt 10 kap. 2 § med mer än 2 700 000 euro, eller de tecknade totala

Gällande lydelse

premieinkomsterna med mer än 10 procent eller de försäkringstekniska avsättningarna enligt 10 kap. 2 § med mer än 10 procent.

Föreslagen lydelse

premieinkomsterna med mer än 10 procent eller de försäkringstekniska avsättningarna enligt 10 kap. 2 § med mer än 10 procent.

11 kap

Kapitalkrav

4 §

Minimikapitalkravet och beräkning av det

Trots bestämmelserna i 1 mom. uppgår minimikapitalkravet till minst

1) 3 700 000 euro för skadeförsäkringsbolag som bedriver försäkringsverksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna 10–15 enligt lagen om försäkringsklasser och för livförsäkringsbolag,

2) 2 500 000 euro för skadeförsäkringsbolag som bedriver annan skadeförsäkringsverksamhet än sådan som avses i 1 punkten,

3) 3 600 000 euro för återförsäkringsbolag, samt

4) 1 200 000 euro för captivebolag för återförsäkring.

11 kap.

Kapitalkrav

4 §

Minimikapitalkravet och beräkning av det

Trots bestämmelserna i 1 mom. uppgår minimikapitalkravet till minst

1) 4 000 000 euro för skadeförsäkringsbolag som bedriver försäkringsverksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna 10–15 enligt lagen om försäkringsklasser och för livförsäkringsbolag,

2) 2 700 000 euro för skadeförsäkringsbolag som bedriver annan skadeförsäkringsverksamhet än sådan som avses i 1 punkten,

3) 3 900 000 euro för återförsäkringsbolag, samt

4) 1 300 000 euro för captivebolag för återförsäkring.

31 kap

Övriga bestämmelser om försäkringsbolags verksamhet

4 §

Koassurans inom gemenskapen

Med en stor risk avses i 1 mom. 1 punkten

1) risker som hör till skadeförsäkringsklasserna 4, 5, 6, 7, 11 och 12 i 2–8 § i lagen om försäkringsklasser,

31 kap.

Övriga bestämmelser om försäkringsbolags verksamhet

4 §

Koassurans inom gemenskapen

Risken är stor om

1) den hör till skadeförsäkringsklasserna 4–7, 11 eller 12 enligt 2–8 § i lagen om försäkringsklasser,

Gällande lydelse

2) *risker* som hör till skadeförsäkringsklasserna 14 och 15 i 7 § i lagen om försäkringsklasser, om försäkringstagaren yrkesmässigt bedriver industriell eller kommersiell verksamhet eller är verksam i något av de fria yrkena, och riskerna avser sådan verksamhet, eller

3) *risker* som hör till skadeförsäkringsklasserna 3, 8, 9, 10, 13 och 16 i 3–8 § i lagen om försäkringsklasser, och åtminstone två av följande kriterier överskrids enligt försäkringstagarens bokslut eller, om försäkringstagaren hör till en koncern, enligt koncernbokslutet:

a) balansomslutningen är minst 6,2 miljoner euro,

b) nettoomsättningen är minst 12,8 miljoner euro,

c) det genomsnittliga antalet anställda under räkenskapsperioden är minst 250.

Föreslagen lydelse

2) *den* hör till skadeförsäkringsklasserna 14 eller 15 enligt 7 § i lagen om försäkringsklasser, om försäkringstagaren yrkesmässigt bedriver industriell eller kommersiell verksamhet eller är verksam i något av de fria yrkena, och riskerna *anknyter till* sådan verksamhet, eller

3) *den* hör till skadeförsäkringsklasserna 3, 8–10, 13 eller 16 enligt 3–8 § i lagen om försäkringsklasser, och åtminstone två av följande kriterier *uppfylls* enligt försäkringstagarens bokslut eller, om försäkringstagaren hör till en koncern, enligt koncernbokslutet:

a) balansomslutningen *överskrider 6 600 000 euro*,

b) nettoomsättningen *överskrider 13 600 000 euro*,

c) det genomsnittliga antalet anställda under räkenskapsperioden *överskrider 250*.

Denna lag träder i kraft den

20